



EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU RIIKLIK EHITUSKOMITEE  
TEADUSLIK RESTAUREERIMISE TÖÖKODA

ERA.T-76.1.926  
MUINSUSKAITSEINSPEKTSIOONI  
ARHIIV  
№ P-1043

OBJEKT: Tallinna Vanalinn


ŠIFR. NR.: TT-2-68

TELLIJA: Tallinna Arhitektuuri Mälestusmärkide  
Kaitse Inspektsioon

TEOSTAJA: Teaduslik Restaureerimise Töökoda

Väljavõtted Tallinna vanimatest kinnistu-  
raamatutest. XIV osa.

Direktor:

  
/V. Saks./

Peainsener:

/P. Tomps./

Projekt-sektori  
juhataja:

/V. Viikholm./

Peaspetsialist  
ajaloo alal:

/H. Üprus./

Peaspetsialist  
arhitektuuri alal:

/R. Zobel./

Objekti autor:

TALLINN 196 8.

Väljavõtted Tallinna vanimatest kinnisturaamatutest,  
koostatud dots. L.Tiigi poolt 1968.a.

XIV osa

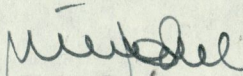
Jrk. nr.	Kinnistu aadress	Kinnistu nr.	Lehtede arv
1.	Niguliste Kuninga 6	499	3,5
2.	Niguliste Kuninga 4	501	2
3.	Harju 15 / Kuninga 2	503	1,5
4.	Harju 15 / Kuninga 2	505-I	4
5.	Harju 15 / Kuninga 2	505-II	3,5
6.	Harju 17	506	4
7.	Harju 19	507	4
8.	Harju 21	508-I	4,5
9.	Harju 21	508-II	2,5
10.	Suur-Karja 7 / Väike-Karja 2	473	4
11.	Suur-Karja 9 / Väike-Karja 4	474	4,5
12.	Suur-Karja 11 / Väike-Karja 6	475	5,5
13.	Suur-Karja 13 / Väike-Karja 8	476	5
14.	Suur-Karja 13	476	1
15.	Suur-Karja 6 või 8	476 (osa)	2,5
16.	Suur-Karja 15 / Mürivahe 11	477	5
17.	Suur-Karja 15	477 (osa)	1,5
18.	Suur-Karja 16 / Vana-Posti 13	488	4
19.	Suur-Karja 14	489	5
20.	Suur-Karja 12	490	2,5
21.	Suur-Karja 12	491	5
22.	Suur-Karja 10	492	4
23.	Suur-Karja 8	493	3
24.	Suur-Karja 6	494	2,5

Jrk. nr.	Kinnistu aadress	Kinnistu nr.	Lehtede arv
25.	Suur-Karja 4	495	3,5
26.	Harju 23	509	4
27.	Harju 23 / Posti 1	510-I	4,5
28.	Posti 3	510-II	1,5
29.	Posti 5	511	3
30.	Posti 7	512	3
32.	Posti 9	514-I	2,5
33.	Posti 11	514-II	4,5

Kokku: 111,0

$111,0 : 24 = 4,625 = 4,63 \text{ a/pg.}$

$4,63 \times 81,0 = 375,03 \text{ rbl. akteeritud oktoobrikuul 1968.a.}$

  
/R. Zobel./

Niguliste

Kuninga 6

Kinnistu nr. 499

Khesolev kinnistu kuulus pikemat aega Christianus kremer'ile (ka institor = puukaupmees) ja et ta selle omanikus sai juba 14.11.1365 (Erbebuch II, 178) kui Albertus Wedermode naine loovutab Cristianus institorile kivimaja, mis asub härra Johannes Bolemani ja leskproua Kroweli vahel.

- Kuha need naaberkinnistud pole jälgitavad, siis pole see kindel, kuid 1388.a. (Rentenbuch 133) asub Cristianus kremeri maja vastas kinnistu nr. 498 (Conradus Koldehofi oma). 13.06.1390 (Rentenbuch 189) Kersten kremer määrab oma tüt-rele Kerstien oma kivist elamu ja kaks aeda väljaspool Karja-väravat. - Kersten kremer ise sureb 1396.a. (Rentenb. 1458 ja Erbeb. III, 394).

7.04.1398 (Rentenbuch 322) raehärra (1398-1433) Herman Husman laenab majale, milles elab, Arnd van Haltereni lastelt 100 mk. Kinnistuid nr. 498 ja 500 mainitakse härra Herman Husmani vastas asuvatena korduvalt aastail 1400, 1409, 1414 ja 1423 (Erbeb. III, 486 ja 904; Rentenbuch 451 ja 516). Härra Herman Husman on viimati elavana mainitud 1433. aastal (Rb. 844). Aastail 1437 ja 1454 asuvad eelmainitud kinnistud raehärra Gise Richardes'i vastas (Erbebuch III, 1144 ja 1316).

Viimane sai kodanikuks 1428, raehärraks 1432, bürbermeistriks 1441 ja 1451.a. mainitakse teda surnuna.

24.01.1466 (AHB, 194-a) Hans Richardes loovutab oma isale, härra Gise Richardesile kuulunud elamu, mis asub surnud Gotschalck smedi (= sepp G.Keye) maja (nr. 505) ja härra Euerd Smydi (nr. 497) vahel samale raehärrale, Euerd Smyd'ile.

- Raehärra (1430-1456) Hans Smedi poeg Euerd Smyd sai raehärraks 1464, bürgermeistriks 1476 ja on surnud enne 1490.a.;

5.

ta oli abielus Tallinna piiskopi Euerd Kalle õega (Heszeke). Kinnistu järgmiseks omanikuks oli nende poeg Hinrick Smydt kes sai kodanikuks 1497, raehärraks 1511, bürgermeistriks 1525 ning suri juba enne 1532. aastat.

13.05.1541 (AHB, 195-a) surnud härra Hinrich Smedi laste võõrmündrid loovutavad maja koos kiviaidaga, mis asuvad surnud härra Heyse Patineri (nr. 497) ja Schonenbergi lese pärijate maja (nr. 505) vahel, Hans Assen'ile (kod. 1537.a.). 1600.a. (AHB, 195-a) maja on lagunenu ja hooldamata. Maja koos kõrvalasuva kiviaidaga müüakse 850 taalri eest aadlikule Tönnies Maidell'ile (kod. 1570. aastast).

27.04.1613 (AHB, 194-b; NHB, 253) kohtufoogtid loovutavad surnud Tönnis Maideli maja ja kinnistu, mis võlgade tõttu oli väljapakkumisel, surnud härra Hinrich Andreßeni pärijatele. - See oli olnud raehärra aastail 1578-1582. Ta oli abielus Hinrik Helwigi tütre Margaretaga.

24.04.1635 (NHB, 253) Andressoni pärijate volinikuna loovutab Jürgen von Renteln kinnistu, mis asub Hans Holthuseni (nr. 497) ja Joachim Rohde (nr. 505) vahel, surnud Tönnis Tydemani lesele ja pärijatele. - Viimane sai kodanikuks 1610.a.

29.04.1653 (NHB, 253-a) vendade Anton ja Hans Tidemannide volitusel ja surnud Tönnis Tidemani lese soovil loovutab Ewert Meuseler nende isale kuulunud maja ja kinnistu, mis asub Vanaturu ääres, surnud Hans Holtzhauseni (nr. 497) ja Jochim Geselleni (nr. 501) vahel, Christian Murjan'ile. - Christian Morian sai kodanikuks 1652 kaubaselina ja suri 1661; ta oli abielus Tönnis Tidemani tütre Margaretaga.

15.05.1685 (NHB, 253-a) Hinrich Tidemani volinik koos Christian Mõriani pärijate volinikuga loovutavad Vanaturu ääres, surnud Benedict v. Schoteni (nr. 497) ja Jochim

Geselleni (nr. 501) vahel asuva maja ja kinnistu Niclas Stricker'ile. - See pärines Neustadtist (Holsteinis), sai Tallinna kodanikuks 1677 kaupmehena ja suri 1703.a. Ta oli abielus siinse litsentstolli valitseja Erdwin Erdmani tütre Barbaraga, kes suri 1716.a.

2.05.1732 (NHB, 761) kaupmees Magnus Magnussohn loovutab Anthony Frey (kod. 1692-1722) lese Margareta Elisabeth Strickeri nimel selle vennale, Harju-Madise ja Risti pastorile, Samuel Stricker'ile nende isale kuulunud maja, mis asub Vanaturu ääres, Claus Johan Nottbecki (nr. 497) ja Johan George Ohrtsi (nr. 501) vahel.

22.10.1736 (NHB, 761) Christian Besser loovutab surnud pastori Samuel Strickeri (+1735) laste nimel eelmainitud kinnistu kaupmehele, Stephan Christiern Haecks'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1732, oli Suurgildi vanemaks ja suri 1762.a.

23.10.1739 (NHB, 761) Stephan Christian Haecks loovutab selle kinnistu Tallinna kodanikule Christopher Zilliacus'ele.

- See pärines Ingerimaalt, sai Tallinna kodanikuks 1736, oli linnamõisade rentnik ja suri 1747.a.; tema lesk, Anna Dorothea Wilcken suri 1767.a.

Nende pärijaks oli samuti linnamõisade rentniku Herman Constans Middendorffi (kodanik 1740-1755) lesk Sabina Zilliacus, kes suri 1788.a.

5.05.1783 (NHB, 761-a) Bernhard Heinrich Riesenkauf loovutab H.C.Middendorfi lese, proua Sabina Zilliacuse nimel kinnistu, mis asub Vanaturu ääres, Dr. med. Joachim Heinrich Gerneti (nr. 497) ja kullassepa Christ. Matthias Moehringi (nr. 501) vahel, kaupmehele Jacob Krausele, kui sekretär Jacob Gottfried Hippuse laste eestkostjale.

- Jacob Gottfried Hippius sündis 1706.a. raeäärä (1724-31)  
Jacob Gottfried H. pojana ja töötas linna asutustes sekre-  
tärina ning suri 1767.a.; ta oli abielus Anna Helene Zillia-  
cusega. Neil oli 16 last, kuid kõik surid järglasteta.

Kinnistu nr. 499 järgmised omanikud olid:

1814 - Ernst Bienert, apteeker

12.05.1859 - Johan Ernst Bienert, apteeker

14.05.1876 - kolleegiumi assessori Ernst Bienerti pärijad

27.11.1898 - Ernst Ernsti p. Bienert, proviisor

16.11.1902 - Christian Antoni p. Eichenthal.

Niguliste

Kuninga 4

Kinnistu nr. 501

See kinnistu kujunes iseseisvaks 1638.a., kui eraldati nr. 499 alt väikemajana.

17.04.1638 (NHB, 253) Tönnis Tidemani pärijate võõrmünder Matthias Pforte (ka Poorten) loovutab Jürgen von Renteln'ile väikese maja, mis asub surnud Jochim Rohde (nr. 505) ja Tidemani lese suure elamu (nr. 499) vahel, koos poole kambriga, mis asub suure maja õuevärava peal.

- See Jürgen v. Renteln sai kodanikuks 1629, oli Suurgildi oldermaniks; ta oli abielus Gotthard v. Hövelni tütre Catharinaga (+1657).

22.10.1644 (NHB, 253) härra Georg (= Jürgen) v. Renteln loovutab lukussepale (Kleinschmied) Jochim Gesellen'ile Vanaturu ääres, Heinrich Molleri (nr. 503) lese ja surnud Tönnis Tiedemani elamu (nr. 499) vahel, koos poole kambriga õuevärava peal.

- Jochim Geselle sai kodanikuks 1641 ja suri 1675. Tema samanimeline poeg sai kodanikuks 1676 samuti lukussepana ja suri 1716.a. Tema lesk, Katharina Elisabeth Mitternacht suri 1722.aastal. Nende surma järele läks kinnistu edasi - 20.04.1725 (NHB, 254-a) surnud Joachim Geselleni pärijate nimel loovutab Florian Friesel selle elamu, mis asub Kuninga tänaval (Königs Straße), Johan Zanckeni (nr. 503) ja surnud Claus Strickeri (nr. 488) vahel, Johan Georg Ohrt'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1718 köösnerina; tema lesk, Anna Elisabeth Schindelmeyer suri 1761.a.

22.04.1743 (NHB, 254-a) Johan Herman Haecks loovutab Joh. Georg Ohrti nimel oleva maja Vanaturu ääres, Tallinna kodanikule Christopher Zilliacus'ele (nr. 499 omanikule).



16.10.1744 (NHB, 254-a) köösnermeister Johan Georg Orth ja Christopher Zilliacus loovutavad Orthi nimele registree-ritud maja, mis asub Vanaturu ääres, Chr. Zilliacuse (nr.499) ja surnud Johan Zanckeni (nr. 503) vahel, sadulsepale, Johan Schmidt'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1716 ja suri 1758; ta oli abielus pagari Matthias Lohmani tütre Hedwig Dorotheaga (+1779).

25.10.1754 (NHB, 254-a) sadulsepp Johan Schmidt loovutab oma eelmainitud maja Vanaturu ääres kullassepale Christian Matthias Moehring'ile.

- See sündis Tallinnas 1710 pagari Christian Möhringi pojana, sai kodanikuks 1742, oli kullasseppade oldermanniks ja suri 1787.a.; tema naine, tinavalaja Peter Reese tütar Catharina Magdalena suri 1794. aastal.

24.10.1797 (NHB, 254-a) kullassepp Frantz Heinrich Möhring enda ja oma kaaspärijate nimel loovutab eelmainitud maja Vanaturu ääres kullassepale Johan Friedrich Möhring'ile.

- See sündis Tallinnas 1749, sai meistriks Peeterburis 1782 ja Tallinnas 1795 ning suri 1816. aastal. Tema lesk Anna Margareta Jakobson suri 1811. aastal.

Kinnistu nr. 501 järgmised omanikud olid:

1811 - Gottfried Dehio, kullassepp (eelmise õepoeg)

14.10.1869 - tema 4 tütar: Marie Louise Dehio  
Marie Caroline Dehio  
Julie Henriette Dehio  
Olga Dorothea Dehio

23.08.1914 - professor Karl Constantini p. Dehio (ka 503)

30.04.1920 - Johan Muischneek (501+503+505)

05.12.1925 - kõik koos viidud nr. 505 alla.

See kinnistu tekkis väikemaja eraldamisega suurema (nr. 505) juurest -

25.04.1705 (NHB, 256-a) Hinrich Johan v. Husen, Christian Burchart ja apteeker Hinrich Frese loovutavad kullassepale Johan Christoph Holst'ile, vastavalt 6.03.1703 sõlmitud müügilepingule, väikese maja, mis asub Kuninga tänaval, Vanaturu ääres, surnud Caspar Burcharti (nr. 505) ja Jochim Geselleni maja (nr. 501) vahel.

- Johan Christoph Holst sündis Tallinnas 1664 klaasissepa Hinrich Holsti pojana, sai kodanikuks 1699 ja suri koos naisega katku 1710. a. Maja elanikest jäi ainsana ellu naise poelõde Maria Germes, kes 1711 abiellus kirurgi Johan Krause' ga (sai kodanikuks 1693. a.).

21.10.1718 (NHB, 256-a) kirurg Johan Krause loovutab sadulsepale Johan Sanck'ile maja ja kinnistu, mis asub Vanaturu ääres, surnud Caspar Burcharti (nr. 505) ja surnud Joachim Geselleni (nr. 501) vahel.

- Johan Sanck sai kodanikuks 1713 (Joh. Zang) ja suri 1740; tema lesk, Anna Maria Spree suri 1754. a.

16.05.1755 (NHB, 256-a) sissekandest selgub, et selle kinnistu Vanaturu ääres, Chr. Matthias Mõhringi (nr. 501) ja Joachim Schwengeli (nr. 505) vahel, on oksjonilt ostnud rätsepmeister Johan Heinrich Wallstab (kod. 1754-1756), kes oli abielus Joh. Zancki tütre Anna Dorotheaga, seega otsese pärijaga. Ta oli selle edasi müünud kullassepale Gottfried Simon'ile (kod. 1742 - 5.04.1755), kuid selle surma tõttu loovutab nüüd tema lesele, Anna Sophia Rais'ile. - Tõo lesk abiellus 1756. a. kullassepa Abraham Waldeman'iga (kod. 1756-1784), kellele läks üle ka kinnistu.

22.04.1765 (NHB, 766) kullassepp Abraham Waldeman oma naise Anna Sophia Raisi eestkostjana loovutab kullassepale Johan Colerus'ile eelmainitud kinnistu.

- Johan Colerus sündis Tallinnas 1718 (Toompeal) sai kodanikuks 1752 ja suri 1788.a.; ta oli abielus (II) tinavalaja Joh. Georg Stieri tütre Catharina Gertrude'ga, kes suri 1810. Kinnistu nr. 503 järgmised omanikud olid:

- Johan Gottfried Möhring, kullassepp, kod. 1790-1818

09.02.1823 - Friedrich Wilhelm Möhring, Kullassepp, kodanik 1822-1828

05.04.1832 - Gottfried Dehio, kullassepp, kod. 1811-1857

14.10.1869 - tema neli tütart (edasi nagu nr. 501)

05.12.1925 - nr-id 501+503+505 koondatud kõik nr. 505 alla.

Harju 15 / Kuninga 2

Kinnistu nr. 505-I

19.05.1424 (Erbebuch III, 918) raehärra Johan Palmedach loovutab Mychel Myrauwe'le kinnistu, milles viimane elab. See asub härra Herman Husmani (nr. 499) kõrval. Sellel on ühine kangialune sissepääs härra Hermaniga ja ühine tellistest müüritud käimla (proffaet) nurgamajaga (nr. 505-II). Käimla veetakse tühjaks läbi eelmainitud kangialuse ja mõlema maja elanike kulul. Tänavale läheb renn, mida peavad korrastama mõlemad. Kiviaida aluse keldri aken avaneb õue ja selle valgust ei tohi ehitamisega ära võtta. Kiviaida räästavesi langeb vabalt eelmainitud sissepääsu (ganck) alale ja samast tõstetakse vintsiga (kaupa) kiviaida peale. Härra Johan Palmedachile kuulub majas 120 riimarka, millelt renti tuleb maksta kaks korda aastas á 4 mk.

24.03.1430 (Erbebuch III, 999) Peeter rätsepa (scroder) võõrmündrid loovutavad sepale, Godscalk Keye'le kinnistust kus viimane elab. See asub härra Herman Husmani (nr. 499) kõrval. (Edasi on kõik klüslid samad, mis 1424.a.).

Lisand: Palmdachile kuulub 200 mk., millelt renti makstakse kaks korda aastas á 6 mk.

On võimalik, et selle juurde kuulub teade:

21.08.1433 (Erbebuch III, 1065) härra Johan Palmedach loovutab sepale, Godskalk Keye'le kaks põlenud kiviaida tema kinnistust kõrval nagu need varemini kuulusid härra Johanile. Härra Johanile kuulub 200 mk. (hiljem 100 mk.) millelt makstakse renti kaks korda aastas á 6 mk.

3.07.1461 (Rentenbuch 1039) Ludeke Suell määrab surnud Godschalk smedi (= sepp) kasupojale, härra Bernd Wilde'le, kes on Padise kloostri, tema ema kinnistus Harju tänaval

(by der smedestraten) 12 mk. eluaegset renti, mida makstakse tema ema surmast alates kuni härra Berndi elu lõpuni.

Seejärel langeb see tagasi pärijatele.

- Ilmselt oli rätsepa Peter Wilde lesk 1430.a. paigu abiellunud sepa Gotschalk Keye'ga (kod. 1425.a.) ning hiljem veel kannuvalaja Ludeke Zull'iga (kod. 1437.a.).

11.05.1470 (AHB, 193-a) raehärrad Hinrik Schelwend ja Remolt van Werne loovutavad Gosschalck smedi lese Leueke tahtel Gerd dem Man'ile (1468 kod. Gerd Deman) elamu ja kinnistu, mis asub Vanaturu ääres, Mychel Dene maja (nr. 505-II) kõrval, koos kõigi päraldistega nagu see varemini kuulus Gosschalck smed'ile. Prouale jääb elu lõpuni selles majas koos tema teenijatüdrukuga (= maget) tasuta toit ja peavari (herberge) ning maja kõrval asuva kiviaida ja keldri rent. Kui proua sureb, siis langeb kiviaida ja keldri rent härra Bernd Wilde'le Padise kloostriks. Viimase surmaga lakkab rent ning maja koos päraldistega langeb täielikult eelmaintud Gerd'ile.

15.05.1500 (AHB, 193-a) surnud Gerd de Man'i laste võõr-  
mündrid loovutavad Vincenci<sup>u</sup> Schonenbergh'ile tema elamu ja kinnistu koos kiviaidaga, mis asuvad Vanaturu juures, surnud Clawes Erleri maja (nr. 505-II) kõrval.

- Edasi puuduvad teated enam kui 100 a. jooksul ja kinnistu käis pärandina käest kätte.

23.05.1617 (NHB, 254) Riias elunevate Holthausenite pärijate volinikuna loovutab Caspar Goldberg surnud Vincentz Schönenbergi maja ja kinnistu koos kiviaidaga, mis asuvad Vanaturu juures, surnud Tönni<sup>ß</sup> Maydeli maja (nr. 499) kõrval, Jochim Rohde'le, kui ostu.

- Viimane sai kodanikuks 1598. aastal.

Lühikeseks ajaks eraldatakse selle kinnistu alt:

18.04.1643 (NHB, 254) surnud Jochim Rohde pärijate volinikuna loovutab Hans zur Haar (sen.) surnud Henrich Molleri (kod. 1631.a.) lesele, Dorothea Rohde'le väikese kiviaida, mis asub Jürgen v. Rentelni väikemaja (nr. 501) ja surnud Jochim Rohde suure maja (nr. 505-I) vahel.

- See kiviait langes lese surmaga tagasi peakinnistu alla, kuid 1705. aastast peale muutus taas iseseisvaks - nr. 503.

19.10.1658 (NHB, 254) alaealiste laste võõrmündrid loovutavad Hans Rohde'le maja ja kiviaida, mis asuvad Vanaturu juures, surnud Andreas Rutingi (nr. 505-II) ja Jochim Geselleni (nr. 501) vahel.

- Jochim Rohde tütar Anna oli abielus pastori Georg Salemaniga kes suri 1657 katku. Ilmselt oli jutt nende lastest.

Jochimi poeg Hans Rohde sai kodanikuks 1643 ja suri 1682.

20.10.1685 (NHB, 254-a) Suurgildi vanem Jürgen Saleman kui surnud Hans Rohde lese, proua Dorothea Kniperi volinik, loovutab viimase väimehele, Caspar Burchart'ile maja ja väikemaja (Haus und Stein- oder Kleinhaus), mis asuvad Vanaturu juures, surnud Rubbert Bütneri (nr. 505-II) ja Jochim Geselleni (nr. 501) vahel.

21.05.1728 (NHB, 254-a) kaupmees Berend Gercken loovutab enda ja teiste surnud Caspar Burcharti pärijate nimel kullassepale Joachim Schwengel'ile Kuninga tänaval, Frantz Johan Mansfeldti (nr. 505-II) ja Johan Zancki maja (nr. 503) vahel asuva maja, mis on veel Caspar Burcharti nimel.

- Joachim Schwengel pärines Narvast, sünd. 1689, sai Tallinna kodanikuks 1714, oli 1729-53 kullasseppade oldermaniks ning

suri 1761. a.

8.05.1761 (NHB, 764) kaupmees Samuel Stricker loovutab Joachim Schwengeli maja, mis asub Vanaturu juures, surnud Samuel Strickeri (nr. 505-II) ja surnud Gottfried Simoni maja (nr. 503) vahel, ... Danckwarti lese, proua Anna Maria Schwengeli nimel tema vennale, kullassepale Johan Christian Schwengelile.

- Viimane sündis Tallinnas 1716 ja sai meistriks 1751 ning suri 1775. aastal "väga vaesena".

15.04.1768 (NHB, 764) Johan Christian Schwengel loovutab oma elamu, mis asub Vanaturu juures, Johan Colerus'i (nr. 503) ja Samuel Strickeri (nr. 505-II) vahel, samale Samuel Stricker'ile. (Kod. 1750-1771, kaupmees).

- Sellest peale jäid kinnistud nr. 505-I ja 505-II ühiseks kinnistuks nr. 505 all.

Kinnistu nr. 505 järgmised omanikud olid:

09.04.1790 - Herman Johan Middendorf, Karuse pastor (+1829) oli abielus Samuel Strickeri tütre Anna Elisabethiga (+1791). Seega pärijad!

27.05.1791 - Justus Wilhelm Nottbeck, tolliametnik

25.10.1818 - tema lesk, sünd. Anna Christina Stricker

20.12.1827 - leskproua Amalie Berg, sünd. Gunderstrupp

14.02.1839 - Christian Ludwig Kortmann, kaupmees

15.06.1848 - Constantin Christian Dehio, juvelier, kod. 1844-1886.

7.12.1896 - professor Carl Constantini p. Dehio ja õed

28.01.1900 - prof. Carl Dehio j.t.

28.10.1911 - prof. Carl Dehio (ainuomanik)  
1914 sai ainuomanikuks ka nr. 501 ja 503 suhtes

30.04.1920 - Johan Muischneek (nr. 501+503+505)

05.12.1925 - eelmainitud kolm kinnistut liideti nr. 505 alla.

Harju 15 / Kuninga 2

Kinnistu nr. 505-II

Peter Gustrowe sai kodanikuks 1410. aastal.

18.02.1435 (Rentenbuch 861) Peter Gustrowe lesk laseb oma selle abielu laste kasuks kirjutada 150 mk. oma kinnistule, mis asub Godscalk smedi (= sepp G. Keye, nr. 505-I) kõrval.

20.05.1435 (Rentenbuch 864) sissekandest selgub, et lesega on abiellunud Hans Musberch (= Mossbergk, kod. 1429.a.), kes laenab oma elamule, mis asub Godscalk smedi kõrval, 200 riimarka.

12.10.1436 (Rentenbuch 872) Gustrowe lesk laseb kirjutada oma elamule, mis asub Godscalk smedi kõrval, oma poja, Hinrik Kalle kasuks tema isa pärandi arvel 100 riimarka.

24.05.1439 (Erbebuch III, 1189) Hans Musberch koos naisega, s.o. Gustrowe lesega loovutavad vasesepale Claus Dene'le kinnistu, mis asub Godscalk smedi (nr. 505-I) ja Mertin gropengeteri (nr. 506) vahel. Kinnistul lasub 200 mk. mis kuuluvad kaaluja (= weger) Hans Wulfi (gen. Wulves) lastele. Selle rent- kaks korda aastas á 6 mk.

- Claus Dene sai kodanikuks 1434.a. kui Clawes koppersmit. Aastal 1470 on selle kinnistu valdajaks Mychel Dene, kes sai kodanikuks 1465.a. kui Michel Denne (älmselt eelmise poeg) 1488.a. (AHB, 231-a) Arend knokenhouwer (= lihunik) loovutab Clawes Dene nimel oleva kinnistu, mis asub Kullas-sepa tänaval (in der kremerstrate), Marten gropengeteri (nr. 506) ja Gerd de Mani (nr. 505-I) vahel, Clawes Erler'ile ja tema naisele Magdalenele.

- Clawes Ereleer sai kodanikuks 1477.

1511.a. (AHB, 231-a) Clawes Eerleri lese Magdalene vöör-mündrid loovutavad eelmainitud maja ja kinnistu, mis asub



Harju tänava (in der smedestraten) nurgal, Vincentius Schonenbergi (nr. 505-I) kõrval ja kaevu vastas (tegen deme sode belegen), Herman Merleman'ile (kod. 1501.a.) 19.10.1540 (Aa 16, nr. 644) Merlemani lesk on kaebanud, et tema väimees Hans Ley (kas Hans Liue, kes sai kodanikuks 1528.a.) on temaga kolme aasta jooksul halvasti käitunud ning nüüd tuleb sellel majast lahkuda.

5.11.1546 (AHB, 231-a) Herman Merlemani pärijad loovutavad kaaspärijale Vincentius Merleman'ile tema isale kuulunud kinnistu.

27.04.1548 (AHB, 231-a) Vincentius Merleman loovutab Albert Swarte'le oma elamu ja õue, mis asub Harju tänava nurgal, teel Vanaturule, Schonenbergi lese (nr. 505-I) ja Gert Dickhofi (nr. 506) vahel, vahetuse korras nr. 346-II vastu. - Albert Swarte sai kodanikuks 1530. aastal.

10.11.1553 (AHB, 232-b) Albert Swarte lese võõrmündrid loovutavad tema elamu, mis asub Harju tänava nurgal, Henrich Schmydt'ile.

26.04.1616 (AHB, 231-b) surnud Joachim Benkendorffi laste võõrmündrid loovutavad nende sugulasele Heinrich Stahl'ile maja ja kinnistu kõigi päraldistega nagu see asub Harju tänava nurgal.

- See Heinrich Stahl sai "mustpeaks" 1594, kodanikuks 1597, oli Suurgildi oldermaniks ja suri 1632. aastal. Tuntud magister Heinrich Stahl oli tema poeg.

3.11.1620 (NHB, 255) Heinrich Sthaell loovutab Erasmus Pogatz'ile maja ja kinnistu, mis asub Harju tänava nurgal, Schönenbergi lese (nr. 505-I) ja Johan Rabe (nr. 506) vahel.

- Erasmus Pogatz sai kodanikuks 1594 ja koostas oma testamendi 1612. aastal.

13.

25.04.1645 (AHB, 255) sissekandest selgub, et kinnistu, mis asub Harju tänava nurgal, Hans Rode (nr. 505-I) ja Jochim Goldbergi (nr. 506) vahel, on omandatud Henrich Bengelsdorpf'i poolt (kas Benckendorf?), kelle surma järelle kohtufoogt oma ülesandeis selle loovutab viimase tütre sõjaaegsele võõrmünderile Joachim Wieting'ile, kes selle samas edasi loovutab Andreas Rütting'ile.

- Jochim Witting sai kullassepa-meistriks 1626, kodanikuks 1627 ja suri 1677; tema lesk Anna Rolof suri 1690.a.

- Andreas Rütting (ka Rieding) sai kodanikuks 1636 ning suri 1649; tema lesk, Anna von Holt suri 1655.a.

26.04.1659 (NHB, 255-a) surnud Andreß Rüttingi maja kreditor härra Daniel Wistinghausen loovutab eelmainitud elamu Jochim Witting'ile.

23.10.1660 (NHB, 255-a) Jochim Witting loovutab oma maja, mis asub Harju tänava nurgal, Hans Röhde (nr. 505-I) ja Wilhelm Hildebranti (nr. 506) vahel, Robert Büttner'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1658 kaupmehena ja suri 1685; tema lesk, Maria Rahling suri 1697.a.

22.10.1709 (NHB, 263) kohtufoogt Christian Tunder loovutab oma ülesandeis kaupmehele Peter Vogt'ile senise Robert Büttneri nimel olnud elamu, mille ta on ostnud oksjonilt

13.07.1709 1000 species-taalri eest. Kinnistu asub Kuninga tänava nurgal (in der Königs- oder St.Nicolai Str.), surnud Caspar Burcharti (nr. 505- ) ja Gottfried Wilhelm Modelliusse (nr. 506) vahel.

- Peter Vogt sai kodanikuks 1702 kaupmehena ja suri koos naisega 1710.a. katku.

3.05.1715 (NHB, 263-a) surnud Peter Vogt pärandustombu kreditoride nimel loovutab Christoph Krechter Kuninga

tänava nurgal, Caspar Burcharti ja G.W.Modelliuse vahel asuva maja Frantz Johan Mannsfeldt'ile.

- Viimane sündis Tallinnas 1688 kullassepa pojana, sai ise kullassepa-meistriks 1711, kodanikuks 1714, Tartu meistriks 1718 ja suri Tartus 1755.a.

29.04.1737 (NHB, 263-a) eelmise vend, kullassepp Christoph Mansfeldt (kod. 1716-1740) loovutab oma Tartus eluneva venna volitusel tema maja, mis asub Kuninga tänava nurgal, Joachim Schwengeli (nr. 505-I) ja Wilhelm Kleinsorgi (nr. 506) vahel, Jürgen Mansfeldt'ile.

- See sündis Tallinnas samuti kullassepa pojana 1689.a., sai kodanikuks 1715.a. kaupmehena ja suri 1752.a. sügisel. 14.04.1752 (NHB, 265) Jürgen Mansfeldt loovutab oma eelmaintud kinnistu Kuninga tänava nurgal, kaupmehele Samuel Stricker'ile.

- See sündis Harju-Madise pastori pojana, sai Tallinna kodanikuks 1750 kaupmehena ja suri 1771.a.

1768.a. omandas ta ka kõrvalasuva kinnistu nr. 505-I ning sellest peale on need kuulunud kokku.

Edasine - vt. kinnistu nr. 505-I materjalidest.

Harju 17

Kinnistu nr. 506

24.05.1439 (Erbebuch III, 1189) viidatakse käesolevale kui Mertin gropengeteri kinnistule.

Kodanikeraamatus on ta 1432.a. Jacob bodikeri kodanikumaksu eest vastutavaks ja 1421.a. vastuvõetud Hans Reueler on tookord elanud tema juures. On võimalik, et ta ise sai kodanikuks juba 1411.a. nime all - Mertyn van Halle, seega pärines Halle linnast.

30.08.1454 (Erbebuch III, 1314) härra Mertin Leeffardes loovutab oma isale kuulunud kinnistu, mis asub Harju tänaval (smedestrate), Claus Dene (nr. 505-II) kõrval, Michel Hildebrandi lesele ja selle lastele.

- Ilmselt oli potivalajast (= gropengeter) Mertini samanimeline poeg saanud juba preestriks ja sellega ka härraks. Tallinna kaupmehe (1429-1453) Michel Hildebrandi samanimeline poeg oli tollal alles 21-aastane ja alustas vaimulikku karjääri, millega tõusis Riia peapiiskopiks (1484-1509).

30.08.1454 (Erbebuch III, 1315) Michel Hildebrandi lesk loovutab Mertin Leeffardes'ile (ilma härra tiitlita, seega ilmselt mõeldud isa!) varemini kuulunud kinnistu Euwolt Trampe'le (samuti gropengeter). Härra Evert Pepersackile kuulub selles 300 riimarka, mille kasvik (6%) läheb Niguliste kiriku kooris asuva kolmainsuse altari vikaeriale.

1498.a. (AHB, 232-a) surnud Euwolt Trampe elamu ja kinnistu, mis asub Harju tänaval, Clawes Erlerszi (nr. 505-II) ja Jons kopperslegeri (vasesepp) maja (nr. 507) vahel, loovutab kullassepp Jacob Lubban oma sugulasele, Wolter Kock'ale, kes on ametilt rätsep ja sai kodanikuks 1497.a.

1524.a. (AHB, 232-a) Hans Becker ja Mattis Greue loovutavad maja ja kinnistu, mis asuvad Harju tänaval, Herman Merleman

21.  
(nr. 505-II) ja Severin kopperslegeri maja (nr. 507)

vahel, Cornelius Nehusen'ile. (ka Neuhus, Niehus)

- See pärines Kölnist, sai Tallinna kodanikuks 1522 kullassepana ja suri 1528.a. lasteta; tema lesk Elsebe abiellus 1530.a. Hinrick Winter'iga, kes sai kodanikuks 1529.a. 24.10.1532 (AHB, 232-a) surnud Cornelius Nehuseni lese Elsebe võõrmündrid loovutavad lese uuele mehele, Hinrick Winter'ile kaasavarana eelmainitud kinnistu.

13.10.1536 (AHB, 232-b) surnud Hinrich Winteri lese võõrmündrid loovutavad maja, mis asub Harju tänaval, Herman Merlemanni (nr. 505-II) ja Michel Wulffi maja (nr. 507) vahel, Gerth thom Dirkhof'ile (kod. 1536: Gerth Dickhof).

16.07.1568 (AHB, 232-b) Gert Dickhofi lese ja laste võõrmündrid loovutavad Henrich Schwoll'ile (von Brunswig) kaasavarana maja, mis asub Henrich Schmiti (nr. 505-II) ja Clawes Makeprangi maja (nr. 507) vahel.

- Henrich Swoll Braunschweigist sai kodanikuks 1566.a., abielludes eelmainitud lese tütreaga.

29.08.1601 (AHB, 232-b) nimetatakse seda Hans Arnick'u majaks. - See sai kodanikuks 1599.a.

30.10.1604 (AHB, 239-b) surnud Hinrich Schwolle maja kreditorid loovutavad härra Johan Rabe'le maja, mis asub Harju tänava nurgal, Hinrich Stallmeisteri (nr. 507) ja Hinrich Schmiti maja vahel. Maja on ülalt alla igast nurgast ja paigast (an allen Ecken und Örthen) täiesti lagunenu ja on määratud härra Johan Rabele kui suuremale kreditorile.

- Hans Raue (= Rabe) sai kodanikuks 1581, raehärraks 1592 ning oli kammerseriks 1597-1615.a. ja suri 1615.

26.10.1627 (AHB, 275-b) härra Johan Rabe lese, proua Elsche Elver*β*i ja teiste pärijate sõjaaegne eestkostja loovutab nende sugulasele, Suurgildi oldermanile Caspar Goldberg'ile maja ja kinnistu, mis asub Harju tänava nurgal, Henrich Bengelstorffi (nr. 505-II) ja Henrich Stallmeisteri (nr. 507) vahel.

- Caspar Goldberg sai kodanikuks 1603 ja suri 1635.a. koos naisega (rhr. Johan Rabe tütar Elsche).

21.10.1636 (NHB, 300) nende väimees Matthias Pforte oma naise eestkostjana ja eemalviibiva naisevenna Hans Goldbergi volitusel loovutab Jochim Goldberg'ile, vastavalt varemsõlmitud lepingule, eelmainitud kinnistu.

- Jochim Goldberg sai kodanikuks 1636 ja suri 1653.a.

14.04.1657 (NHB, 300-a) Jochim Goldbergi lese ja teise abielu pärijate võõrmündrid loovutavad surnud Johannes Jonae (nr. 507) ja surnud Andreas Rütongi maja (nr. 505-II) vahel asuva maja Wilhelm Hildebrant'ile vahetuseks nr. 498 vastu.

- Wilhelm Hildebrant pärines Miiavist (Jelgava), sai Tallinna kodanikuks 1642 kullassepana ja suri 1675.a. koos naisega (kullassepa Andreas Lossoni tütar Elisabeth). Kinnistu läks üle nende pojale, Wilhelm Hilbrandt'ile (jun.) kes sai kodanikuks 1677 samuti kullassepana ja suri 1697.

14.10.1702 (NHB, 300-a) surnud Wilhelm Hildebrandti alaealise poja võõrmündrid loovutavad isa elamu, mis asub surnud Robert Büttneri (nr. 505-II) ja surnud Matthias Bagge (nr. 507) vahel, Gottfried Wilhelm Modellus'ele.

- Gottfried Wilhelm Modellus pärines Nürnbergist, sai

Tallinna kodanikuks 1699 (Petschierstecher, Stein-Wappen und Medalien Schneider), mil abiellus Wilhelm Hildebrandi tütre Sophia Elisabethiga (+1701) ja hiljem veel Magdalena Möhring'iga.

22.10.1717 (NHB, 300-a) linna majalukustaja Thomas Albert Lisansky loovutab G.W.Modelli nimel oleva kinnistu kullasépale Wilhelm Kleinsorg'ile.

- See sündis Tallinnas 1687 pagari pojana, sai kodanikuks 1716 kullassepana ja suri 1739. 1718.a. abiellus ta pagari Mathias Lohmani (kod. 1690.a.) tütre ja Karjavärava möldri Jacob Rabe lese, proua Margareta Elisabeth Lohman'iga (+1759).

- Järgmiseks omanikuks oli kullassepp Andreas Oberg.

See sündis 1729.a. Stokholmis, sai Tallinna kodanikuks 1755, oli kullasseppade oldermaniks ja suri 1790.a.

Tema esimeseks naiseks oli kullassepa Valentin Adriani lesk, Anna Sabina Sauring (+1758) ja teiseks kirurg J Joachim Gödersi tütar Christina Elisabeth (+1794).

Kinnistu nr. 506 järgmised omanikud olid:

1793 - Joachim Simon Rohde, köösner 1782-1820.

1810 - Thomas Preis

1849 - Johan Wilhelm Rosenstein

28.10.1849 - Gustav Ludwig Wilhelm Stüwert, kindategija.

08.05.1879 - Adolph Deelmann

14.08.1915 - Lidia Adolphi t. Reimann, sünd. Deelmann.

Harju 19

Kinnistu nr. 507

Jacob gropengeterit (= potivalaja) mainitakse juba 1371.a. (Erbeb. II, 397). 1390.a. öiendatakse tema laste ja tema lese uue maha, Eernberd Smereghe varalisi vahakordi (Erbeb. III, 215 ja 216). Jacobilt on päritud Harju tänaval kaks kinnistut, mis asuvad teineteise vastas. Üks neist on käesolev - nr. 507.

8.03.1395 (Erbebuch 351) raehärra Curd van dem Brücke loovutab Jacob gropengeterile Harju tänaval kuulunud kinnistu sepale, Johannes van Hamele'le. Viimane peab härra Curd'ile maksma mihklipäevaks 30 mk. ja järgmise aasta lihavõtteks veel 30 mk.

9.11.1459 (Erbebuch IV, 2) Hans Prume loovutab enda ja Godike Strate naise Margareta nimel viimase isale, Hans van Hamele'le kuulunud kinnistu, mis asub Harju tänaval, Titeke beckeri (= pagar, kinnistu nr. 508-I) ja Eynwolt Trampe (nr. 506) vahel, eelmainitud Godeke Strate'le.

1470.a. (AHB, 234-a) raehärra Hinrik Hunnychusen loovutab Harju tänaval, Ewolt Trampe (nr. 506) ja surnud Tiddeke beckeri (nr. 508-I) vahel asuva elamu Bernd Nyestadi'ile.  
- Viimane sai kodanikuks 1463.a.

1486.a. (AHB, 234-a) Bernt Nyestadi lesk Elisabeth koos oma võõrmündritega loovutab eelmainitud maja Jong koppersleger'ile (= vasesepp). (kas Jonsz Jacobsson, kes sai kodanikuks 1484.a.?).

30.03.1527 (AHB, 234-a) surnud Severin kopperslegeri lese võõrmündrid loovutavad eelmainitud maja, mis asub Harmen Duveli (nr. 508-I) ja Cornelius Nehuseni (nr. 506) vahel, surnud Severini pojale, Jürgen Swarte'le.



- Zeverin Swarte (= Severin koppersleger) sai kodanikuks 1505. aastal. Tema poeg Jürgen Swarte sai kodanikuks 1533. 15.10.1528 (Aa 19, 607) vasesepa Severin Swarte lesk Anne müüb oma elamu, mis asub Harju tänaval, Harmen Duveli ja surnud Cornelius Nehuseni vahel, oma väimehele, Gosse van Mollum'ile. - See puudub kodanikerasmatus.

21.10.1535 (AHB, 234-a) Severin kopperslegeri surnud lese võõrmündrid loovutavad eelmainitud maja surnud Clawes Hukesi pojale, Cord Hukes'ile.

1.05.1536 (AHB, 234-b) surnud Clawes Huke poja võõrmündrid (Curth Frame, Balthasar Slichtekrull ja Curdh Vincke) loovutavad eelmainitud maja ja kinnistu Michell Wulff'ile.

- See oli ametilt kaaluja (linna kaalukojas resp. vaekojas) ja oli kodanik 1535. aastal.

24.05.1538 (AHB, 234-b) Michell Wulffi volinikuna loovutab raateener Hans Loore (?) eelmainitud maja koos päraldistega Hans Becker'ile.

18.10.1538 (AHB, 234-b) Hans Becker loovutab selle maja Marten groffsmied'ile (kod. 1535.a.)

21.03.1539 (AHB, 234-b) Marten groffsmied loovutab selle kinnistu Curth Ouerlander'ile, kellele see on kohtu poolt välja mõistetud.

21.05.1540 (AHB, 234-b) Curdt Ouerlander loovutab selle eelmainitud maja koos päraldistega Jürgen Szoling'ile.

10.11.1541 (AHB, 234-b) Jürgen Sehelink loovutab Hans Bolting'ile kui lähimale pärijale ja veresugulasele eelmainitud maja, mis asub Gert Dickhofi (nr. 506) ja Henrich Loefi (nr. 508-I) vahel.

- Hans Bolting sai kodanikuks 1541. aastal.

17.05.1566 (AHB, 254-a) surnud Hans Boltingi maja kreeditorid loovutavad eelmainitud maja peamisele kreeditorile, Clawes Makeprang'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1563. aastal.

1.05.1618 (AHB, 254-a) surnud Claus Mackeprangi maja kreeditorid müüvad eelmainitud kinnistu vasesepale Engelbrecht Bartels'ile. (kod. 1612: Engelberth Bartolsen)

14.05.1633 (NHB, 301) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab Claus Ruge'le maja ja kinnistu, mis asub Caspar Goldbergi (nr. 506) ja Hinrich Schinckeli (nr. 508-I) vahel.

- Kui Claus Ruge = Claus Rude, siis viimane sai kodanikuks 1610. aastal.

25.04.1640 (NHB, 301) kantakse sellele kinnistule 150 taaliline obligatsioon linna tütarlaste kooli õpetaja Johannes Jonae (= Jonasson) kasuks.

28.10.1642 (NHB, 301) sissekandest selgub, et Claus Ruge maja pärijaks on olnud Jost vom Kroge (= kõrtsist!, kodanik 1607. aastast) lesk, kes maja silmähitava lagunemise ja ohu tõttu on müünud eelmainitud õpetajale Johannes Jonae'le. Nüüd kohtufoogt oma ülesandeis teostab loovutamisakti.

26.10.1655 (NHB, 301-a) mainitakse siin Johannes Jonae leske - Catharina vom Kroge ning 1662.a. nende poega - Jürgen Jonae.

25.04.1662 (NHB, 301-a) surnud Johannes Jonae laste võõrmündrid ja Hinrich Pregler loovutavad temale kuulunud maja, mis asub Harju tänaval, Wilhelm Hildebrandi (nr. 506) ja surnud David Herliciuse (nr. 508-I) vahel, Matthias Bagge'le.

- See sai kodanikuks 1658 kaupmehena ja oli abielus Hans Rode tütre Annaga.

14.10.1715 (NHB, 331-a) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab elamu, mis asub sekretäri Jobst Heinrich von Willeni (nr. 508-I) ja G.W.Mottelliuse (nr. 506) vahel, Peter Schultz'ile, kes selle 26.02.1715 oksjonilt ostis.

- See Peter Schultz pärines Bergenist, Rügeni saarelt, sai Tallinna kodanikuks 1715, oli Suurgildi oldermaniks ja suri 1728.a.; tema lesk, Tiedeman Hutfilterist varemini lesestunud, Gertrud von Schoten suri 1746.a.

20.10.1747 (NHB, 793) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab endise P.Schultzi maja, mis asub Jobst Rudolf Haeeksi (nr. 508-I) ja Wilhelm Kleinsorgi (nr. 506) vahel, kaupmehele, Johan Forsell'ile, kes on selle oksjonilt ostnud.

- Johan Forsell pärines Helsingist, sai Tallinna kodanikuks 1744 kaupmehena ja suri 1757.a.; tema lesk, Christina Helena Meyer suri alles 1794.a.

16.10.1758 (NHB, 793) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab eelmainitud maja surnud diakoni Andreas Ludwig Nybergi lesele, proua Catharina Höppener'ile, kes on selle oksjonilt ostnud.

- Viimaselt läks kinnistu üle tema tütre Johanna Elisabeth Nybergi mehele, kaupmees Carl Adolph Sprint'ile, kes sai kodanikuks 1770 ja suri 1798.a. koos naisega.

Kinnistu nr. 507 järgmised omanikud olid:

- Ludwig Adolph Sprint, kaupmees, eelmiste poeg
- 11.05.1815 - Georg Wilhelm Reichenbach, endine rentmeister
- 22.06.1815 - Daniel Friedrich Amberg, maalermeister
- 13.03.1851 - selle lesk, sünd. Amalie Berner
- 27.03.1851 - Franz Eduard Sporleder, tislerrmeister ja 3.gildi kaupmees
- 05.04.1866 - Constantin Steinbach, magister juris

- 03.10.1867 - preili Marie Mathiesen
- 31.01.1875 - Paul Friedrichs, (Gastwirt)
- 09.11.1879 - Tallinna Kaubanduspank (Revaler Handelsbank)
- 12.09.1886 - Georg Wieke, (Gastwirt)
- 22.10.1921 - Hans Siig ja Johan Kamradsis
- 21.07.1923 - Hans Siig (ainuomanik).

Harju 21

Kinnistu nr. 508-I

19.09.1365 (Erbebuch II, 168) Bernardus Koke lesk loovutab oma pojale, Nicolaus Koke'le oma kinnistu tingimusel, et lesk saab majas elatuse, kehakatted ja peavarju kuni surmani.

9.02.1369 (Erbebuch II, 299) Nicolaus Koch oma ema loal loovutab oma kinnistu, mis asub Harju tänaval (platea fabrorum), Bernhardus monetarius'ele (= linna müntmeister).

13.04.1369 (Erbebuch II, 308) Borchardus (sic!) monetarius loovutab Harju tänaval asuva kinnistu, mille omandas Nicolaus Koch'ilt, Bernardus pistor'ile (pagar).

11.05.1377 (Erbebuch II, 628) eelmise lesega abiellunud pagar Johannes Vredelant määrab surnud Bernardus pistori tütrele, s.o. oma kasutütrele tema isa pärandi arvel 40 riimarka selle maja peale ja kohustub tüdrukku eest hoolitsema kuni selle täisealiseks saamiseni.

Rentenbuch 119 (1387.a.?) on märgitud, et Thidemannus Weldeghe käes on raamat (votivaal), mille preester Johan Cellator oma testamendis määras pagar Vredelandi pojale, kui see preestriks saab. Vastupidisel juhul jääb raamatu vikaariale, mida teenindas härra Johan Cellator ja mille läänihärraks on Weldeghe. Lisand: raamat on veel praegu vikaaria juures. (Aeg - teadmata).

19.03.1433 (Erbebuch III, 1054) härra (ilmselt preester) Bernd Vredeland loovutab oma elamu, mis asub Harju tänaval, Berchemi lese (nr. 509-II) ja Hamele (nr. 507) vahel, Hermen Rullenhagen'ile. - See sai kodanikuks 1418 ja oli ametilt pagar.

1468.a. (AHB, 235-a) surnud Herman Rullenhageni testamendi

täiturid ja võõrmündrid loovutavad temale kuulunud maja ja kinnistu, mis asub Harju tänaval ja mille omanikuks viimati oli pagar Tideke Stenwedder (kod. 1429.a.), viimase laste võõrmündritele.

- Ilmselt oli pagari Herman Rullenhageni (kod. 1418) lesk abiellunud pagari Tideke Stenwedder'iga, kes nii sai selle kinnistu omanikuks (on sellisena mainitud 1459.a.).

1479.a. (AHB, 235-a) Tydeke Stenwerteri (sic!) pärijate võõrmündrid loovutavad temale kuulunud maja Jacob Witte'le. Selle juurde kuulub aed, mis asub väljaspool Harju väravat, hobuste jootmise koha vastas, uue torni kõrval (tieghen der perde drenke ouer by de nigen torne). - Kassiin on mõeldud Kiek in de köki torni?

- Jacob Witte sai kodanikuks 1477. aastal.

1495.a. (AHB, 235-a) surnud Jacob Witte lese võõrmündrid loovutavad maja, mis asub Harju tänaval, surnud Benth kopperslegeri (nr. 508-II) ja Jons kopperslegeri (nr. 507) vahel, Bartolt Barde'le. - See sai kodanikuks 1488 ja elas juba selles majas abiellumise tõttu lese või tütreaga.

1524.a. (AHB, 235-a) linna kämmererid loovutavad rae käsul eelmaintud maja Gerdt thomMan'ile.

- Gerd Deman sai kodanikuks 1468 ja siin on juttu ilmselt tema samanimelisest pojast, kelle õde oli olnud Bartolt Barde naine.

9.11.1525 (AHB, 235-a) loovutatakse eelmaintud maja, mis asub Severin kopperslegeri (nr. 507) ja Hinrich seyermekeri (nr. 508-II) vahel, Hermen Duvel'ile. - See sai kodanikuks 1520. aastal. 19.05.1536 (AHB, 235-b) Hermen Duveli lese ja laste võõrmündrid loovutavad nende elamu, mis asub Hinrick seigermakeri ja Michell Wulffi vahel, Hinrick Loeff'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1534 ja suri 1560.a.

1.11.1575 (AHB, 235-b) Hinrich Lofi lese ja laste vöör-  
mündrid loovutavad kooskõlas viimaste ja Hans Loffi vahelise  
müügilepinguga Arent Ficke'le maja ja kinnistu, mis asub  
Harju tänaval, Clawes Makeprangi (nr. 507) ja Curdt Melle  
(nr. 508-II) vahel.

- Arent Ficke sai kodanikuks 1565. aastal.

17.04.1597 (AHB, 230-b) surnud Hinrich Lofi maja kreditorid  
loovutavad selle Wilhelm Gyselman'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1593 ja suri enne 1606.a.

25.10.1616 (AHB, 230-b ja NHB, 302) surnud Wilhelm Giselmani  
maja kreditorid loovutavad selle Henrich Schinkell'ile.

- See sai kodanikuks 1606. aastal.

23.10.1649 (NHB, 302) Berent Schinkeli volinik loovutab  
tema sügulasemale Henrich Schinkel'ile (jun.) ning selle  
eemalviibimise tõttu tema kinnitatud volinikule Vitus  
Weissile tema surnud äia Henrich Schinkeli elamu, mis  
asub Harju tänaval, Johannes Jonae (nr. 507) ja surnud  
Jürgen Krüegeri maja (nr. 508-II) vahel.

17.04.1657 (NHB, 302) Henrich Schneckeli volinik Johan  
Habbe loovutab David Herlicius'ele eelmainitud maja.

- David Herlicius sai kodanikuks 1629, oli suure linna-  
kooli õpetajaks (Collega) alates 1637 ja suri 1657.a.

Ta oli abielus Heinrich Schinkeli tütrega.

7.05.1686 (NHB, 426) kohtufoogt oma ülesandeks loovutab  
eelmainitud maja, mis asub Harju tänaval, surnud Matthias  
Bagge (nr. 507) ja surnud Jürgen Krüegeri maja (nr. 508-II)  
vahel, surnud Johan Hasenkrugi lesele, proua Christina  
Mauseler'ile.

- Johan Hasenkrug pärines Lüübekist, sai Tallinna kodanikuks 1663 kaubasellina ja suri 1683; ta oli abielus Cordt Meuseleri tütre Christinaga, kes suri 1700.a.

15.10.1714 (NHB, 426)sissekandest selgub, et selle maja sai rae otsusega 30.06.1708 endale Niguliste pastor mag. Gottfried Stecher (Nigulistest 1663-1710). Tema tütre Beata Dorothea kaudu, kes 1686 abiellus kaupmehe Johan Paul Stoll'iga (kod. 1686.a.), läks üle nende pärijatele.

Viimased omakorda loovutasid selle Jobst Heinrich von Willen'ile kelle nimele see nüüd kohtufoogti poolt kantakse.

Kinnistu asub Matthias Bagge ja Paul Strueri nimel olevate kinnistute (nr. 507 ja nr. 508-II) vahel.

- Jobst Heinrich von Willen sündis 1674, sai 1710 linna alamkohtu sekretäriks, 1724 raehärraks ja 1727 bürgermeistriks ning suri 1742. aastal. Tema käest käis läbi üle kümne kinnistu.

13.04.1733 (303-a) loovutasid Paul Strueri pärijad temale ka kõrvalasuva kinnistu - nr. 508-II ja sellest peale kuuluvad need ühistele omanikkudele ning järgnevas käsitleme neid ühe kinnistuna:

29.04.1735 (NHB, 427-a) Jobst Heinrich von Willen loovutab kaks maja, mis asuvad Harju tänaval, Peter Schultzi (nr.507) ja postmeistri Herman Andreas Hoffmani maja (nr. 509) vahel, rüütelkonna peamehele, parun Hans Heinrich von Tiesenhausen'ile. (zu Neuenhof)

Viimane sündis 1685 ja suri 1736.a.

29.04.1737 (NHB, 427-a ja 428-a) H.H.v. Tiesenhauseni lese, proua Helena Dorothea von Burghauseni eest loovutab kaupmees Caspar Höppener tema mõlemad majad kaupmehele Jobst Rudolph



Haecks'ile.

- Viimane sündis Tallinnas 1708, sai kodanikuks 1737 kaupmehena ja suri 1778; tema lesk, Melchior Spieli tütar Dorothea suri 1795.a.

Pärijaks oli poja Jobst Rudolf Haeeksi (kod. 1768-1788) lesk, raehärra Niclas Johan Nottbecki tütar Elisabeth, kes suri 1811. Järgmiseks pärijaks oli viimaste tütre, Hedwig Margareta Haeeksi kaudu tema mees, dr. med.

Carl Johan Nyberg, kes oli linna arstiks (Stadt-Physicus) 1792-1810 ja suri 1812.a.

nr. 508

Kinnistu järgmised omanikud olid:

07.03.1813 - dr. Nybergi lesk, sünd. Hedwig Margareta Haecks

28.11.1852 - dr. Gottlieb August von Ackermann

23.05.1869 - Eduard von Ackermann

01.06.1871 - Paul Mann

28.08.1891 - leskproua Alwine Louise Dorothea Carli t. Mann, sünd. Landesén ja tütre.

11.07.1897 - Otto Johani p. Kleinhoff

18.01.1936 - Herbert-Woldemar-Otto Kleinhoff ja Arved-Johan Kleinhoff.

Harju 21

Kihnistu nr. 508-II

1341.a. (Erbebuch I, 487) Hinricus ja Johannes, vennad de Like'd jagavad isalt saadud pärandit, vallas- ja kinnisvara. 3.01.1371 (Erbebuch II, 380) Johannes de Like loovutab oma puumaja, mis asub Harju tänaval (platea fabrorum) Bernard pistori (= pagar, kihnistu nr. 508-I) kõrval, Conradus Borne'le.

22.04.1398 (Erbebuch III, 426) sepp Curd Borne loovutab oma elamu, mis asub Harju tänaval, kõigi päraldistega Johannes van Berchem'ile. Kooliõpilasele Johannes Vilter'ile kuulub selle maja peal 60 riimarka, millelt saab igaks Lihavõtteks 4 mk..renti.

- Hans Berchem oli ametilt seppe (Erbeb. III, 775, 1416.a.).

23.08.1437 (Erbebuch III, 1148) Tartu piiskopi vastava kirjaga on Tartu kodanik Clawes Koler saabunud surnud Hans Parchami poja pärandit korraldama ja loovutab senise Hans Parchami kihnistu, mis asub Harju tänaval, Rullenhageni (nr. 508-I) ja Hinrik Holste (nr. 509) vahel, Bent copper-sleger'ile (= vasesepp). Kihnistul lasub 15 riimarka, millelt makstakse igaks mihklipäevaks 1 mk. Niguliste kirikus asuvale Hermen Korne vikaariale.

1498.a. (AHB, 240-a) linna kämmererid loovutavad surnud Benth kopperslegeri maja, mis asub Bartolt Barde (nr. 508-I) ja Hinrick Stoffi (nr. 509) vahel, potivalajale (gropen- geter) Tyle Klotbrade'le. (kodanikuks sai 1495.a.)

- Bent koppersleger sai kodanikuks 1431.a.

1518.a. (AHB, 240-a) Tile Klotbrade lese Herlike vöör- mündrid loovutavad tema elamu, mis asub Bartolt Barde ja Jochim grofsmydti (nr. 509) vahel, Hinrick szeyermaker'ile

(sai kodanikuks 1511.a.)

6.05.1575 (AHB, 240-b) sissekandest selgub, et kinnistu omanikuks on olnud Johan Stotinge (sai kodanikuks 1552). Nüüd loovutab tema lesk (Stotinsche) oma vööründrite kaudu selle maja ja kinnistu kaasavarana Curdt Melle'le. - See sai kodanikuks 1573 kui Kordt Mell.

1616. aastal selgub, et Curtt Mehlen'ilt on selle kinnistu pärinud Euert Arents (kod. 1575.a.) või selle naine Lucia Cremer. Nüüd loovutab lesestunud Lucia poole oma kinnistust ja selle päraldistest (majast, õuest jne.) oma tütre Margareta Arensi mehele, Caspar Koutenbrouwer'ile (kod. 1606.a.) kaasavaraks emalikust armastusest. Kinnistu asub Wilhelm Gieselmani (nr. 508-I) kõrval.

Ilmselt on lese surmaga ka teine pool kinnistust läinud väimehele.

17.04.1635 (NHB, 303) Caspar Kautenbrouwer loovutab maja, mis asub Hinrich Schinkeli (nr. 508-I) ja Diedrich Weberi (nr. 509) vahel, Jürgen Kröger'ile.

- Viimane pärines Hamburgist, sai Tallinna kodanikuks 1624.a. kullassepana ja suri 1638. Tema naiseks oli kullassepa Friedrich Schlegeli tütar Marie. / - /

20.10.1703 (NHB, 303) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab surnud Jürgen Krügeri pärijate poolt loovutatud (abgetrötenes) maja, mis asub Joh. Hasenkrugi (nr. 508-I) ja Diedrich Weberi (nr. 509) vahel, bürgermeistrile Paulus Struerus'ile.

- Viimane pärines Stargardist, sai Tallinna alamkohtu sekretäriks ca 1670, raehärraks 1675, bürgermeistriks 1696 ja suri 1708. aastal. Tema naiseks oli bürgermeisteri Christian Strahlborni tütar Anna, kes suri 1710.a.

Nende poeg Christian Struerus sai kodanikuks 1728 kaup-  
mehena ja suri juba 1731. aastal.

13.04.1733 (NHB, 303-a) Paulus Struerusi pärijad loovutavad  
temale kuulunud maja, mis asub Jobst Heinrich v. Willeni  
(nr. 508-I) ja ooberst-ltn. Richard Greavesi (nr. 509)  
vahel, eelmainitud bürgermeistrile ja sündikule Jobst  
Heinrich von Willen'ile

Viimane liitis mõlemad kinnistud üheks - vt. nr. 508-I  
materjalidest. -

Suur-Karja 7 / Väike-Karja 2

Kinnistu nr. 473

28.07.1393 (Erbebuch III, 313) märgitakse, et nurgamaja Karja tänaval, Symon Brakeli vastas, kuulub nüüd päritavana Willekinus Maydel'ile. Sellel lasub 15 riimarka ühe vikaaria kasuks, millelt Willeke maksab jaagupipäevals 1 marga renti.

- Willekinus Maydele maksab 1381 ja hiljem linnale renti turu ääres asuva lihapoe eest ja järelkult oli lihunik.

5.05.1393 (Rentenbuch 248) Willekinus Maydele tõendab, et vikaaria, mis varemini kuulus preester Hinricus Dunevarile, omab tema kinnistul, Karja tänava nurgal, 15 riimarka, millelt paastu ajal (super festum pasce = Lihavõtte pühadeks) tuleb maksta renti 1 riimark.

- Siit järeldub, et mainitud kinnistu kuulus temale juba varemini, kuid 28.07.1393 on muudetud rendi tähtpäeva.

13.12.1398 (Erbebuch III, 449) Willekinus Maydele lese võõrmeändrid loovutavad tema kinnistu, mis asub Karja tänava nurgal, lihunikule Clawes Vuncke'le. Lesele kuulub selles majas 15 marka, millelt Nicolaus Vuncke paastu ajal maksab ühe marga. Üks mark renti sellelt majalt püha neitsi kiriku (Tallinna Toomkirik) vikaariale, kus vikaariks on härra Rubertus Thuve.

6.11.1422 (Erbebuch III, 895) Vrederik Meedwiick loovutab suurele Vunkele (grote Vunke = Nicolaus Vunke, lihunik), kuulunud kinnistu kiviraidur Andreas Kulpezuw'le.

6.11.1422 (Rentenbuch, 653) Andreas Kulpezuw laenab oma kahele kõrvutiasetsevale kinnistule Hans Feesterbergi tütrelt 200 marka, millelt tuleb maksta mihklipäevaks 12 marka renti (hiljem on arvud muudetud - 100 mk. ja 6 mk).

- Andreas Kulpezu sai kodanikuks 1411.a. kiviraidurina ja

1411-1429 kuulus temale ka kõrvalasuv kinnistu (nr. 474).  
21.11.1427 (Rentenbuch 720) Andreas Kulpesu laenab raelt  
15 marka oma elamule Karja tänaval.

Andreas Kulpesu suri 1446.a. suvel (24.06 ja 24.10 vahel)  
nagu selgub aktidest (Erbebuch III, 1241 ja 1248).

6.03.1449 (Rentenbuch 986) Culpsu lese ülesandel lasevad  
bürgermeistrid kirjutada tema majale, mis asub nurgal,  
härra Albert Rumori vastas, Jaani seegi kasuks 50 marka  
6 %-ga.

- Ei ole selge, kudas kinnistu on läinud üle Hans Heerbeke'le  
kes sai kodanikuks 1460. aastal.

1481.a. (AHB, 202-a) Hans Herbeke volinikuna loovutab Hans  
van der Heyde (kod. 1476.a.) elamu, mis asub Karja tänava  
nurgal, härra Hennink Rumori vastas, kõigi päraldistega  
Cord Vinke'le. - Viimane oli kaupmees ja on surnud enne 1500.  
1507.a. (AHB, 202-a) surnud Cordt Vincke lese Hertke vöör-  
mündrid (Hinrik Lutzenborg ja Hans Tidinkhusen) loovutavad  
lese elamu Cordt Kardenal'ile. Viimane saab ka kõik maja-  
riistad vastava nimestiku järgi niikauaks kui Cordt peab  
leske oma toidul ja varustamisel, seega surmani. Prouale  
jääb kasutada elamu kõrval asuv nurgapealne kiviait keldri  
ja kambriga.

- Cordt Cardenal sai kodanikuks 1507 ja suri 1549. Tema  
esimene naine oli Cordt Vincke tütar, kes suri enne 1513.a.  
20.04.1621 (NHB, 270) surnud Cort Buehsi lese ja tema kaas-  
pärijate volinik loovutab maja ja kinnistu, mis asub Karja  
tänaval (auf dem Schilde) raehärrale Carsten Rohde'le.

- Vahepealseid selle kinnistu valdajaid tuleb selgitada  
sugulussidemete kaudu:

Cort Cardenali (1507-1549) tütre Margaretaga abielludes sai kinnistu omanikuks Hans Bues (ka Bup, Buse); tema lesk Margareta suri 1618.a. ja oli 103-aastane. Neile järgnes poeg Cort Bues (sai kodanikuks 1594 ja suri enne 1621.a.); ta oli abielus Anna Rotert'iga.

- Carsten Rohde sai kodanikuks 1589, raehärraks 1611 ja suri 1628. aastal; tema lesk Dorothea Hudde suri 1637.a. 18.10.1639 (NHB, 270) surnud Reinhold Rohde lese ja pärijate võõrminidrid loovutavad eelmainitud maja ja kinnistu, mis asub Karja tänava nurgal (auf dem Schilde) kaaspärijale Caspar Strahlborn'ile.

Nähtavasti sai Carsten Rohde (1589-1628) surma järele kinnistu valdajaks tema poeg Reinhold Rhode (1621-1634), kelle lesk, Catharina von Wangersen suri alles 1693.a.

- Caspar Strahlborn, raehärra Johan Strahlborni (1584-1600) poeg sai kodanikuks 1618 ning abiellus Carsten Rohde tütre Metta'ga, kes suri lesena 1658. aastal.

4.05.1647 (NHB, 270) Suurgildi olderman Caspar Strahlborn loovutab eelmainitud kinnistu (elamu koos juurdekuuluva väikemajaga) oma väimehele, Gert Recke'le.

- Viimane pärines Tallinnast, sai kodanikuks 1639, ja raehärraks 1654 ning suri 1657 koos naisega, Dorothea Strahlborniga, katku.

Siit edasi tuleb jälle jälgida sugulussidemeid:

Gert Recke (1639-1657) poeg Caspar Recke (kod. 1668, +1690) ja tema naine, sekretär Hinricus Dahli tütar Dorothea (+1705). Nende tütar Dorothea Recke abiellus 1689 Christian Hopner'iga (Jakobi poeg, kod. 1689, +1710) ja suri 1736. aastal.

Nende tütar Gerdruta Elisabeth Höppner abiellus 1712. aastal Diedrich Nottbeck'iga (kod. 1712, surnud 1741 Suurgildi

oldermannina) ning suri 1764. aastal lesena.

29.04.1754 (NHB, 270) Caspar Höppener enda ja oma õe, Diedrich Nottbecki lese, Gerdrutha Elisabethi, sünd. Höppeneri nimel loovutab vennale, Suurgildi vanemale ja kiriku eestseisjale Carl Christian Höppener'ile Karja tänava nurgal asuva ning surnud Gerhard Recke nimel oleva maja.

- Caspar Höppener sai kodanikuks 1733, raehärraks 1755, bürgermeistriks 1772 ning suri 1785.

- Carl Christian Höppener sündis Tallinnas 1701, sai kodanikuks 1736 ja suri 1764 Suurgildi oldermanina; tema lesk, ülemsekretäri Caspar Johan Nottbecki tütar Anna Helena suri 1798. aastal.

13.05.1802 (NHB, 270-a) surnud proua Anna Helena Hoepeneri, sünd. Nottbecki nimel loovutatakse eelmainitud kinnistu linna maaklerile Marcus Howe'le, kes on selle oksjonilt ostnud.

Kinnistu nr. 473 järgmised omanikud olid:

30.10.1806 - Georg Friedrich Luther, kaupmees

16.10.1808 - Hans Boustaedt, kaupmees

08.02.1818 - Christine Charlotte Schramm, sünd. Bagge

19.10.1837 - Georg Pfaff

27.01.1856 - Julius Pfaff

19.10.1858 - Carl ....nberg

14.10.1860 - Dr. W Moritz

09.02.1873 - Michael Teslon

17.04.1884 - Carl Teslon

13.05.1911 - Riia Kommetts Pank

26.11.1921 - (alates 17.04.1917) Petrogradi-Riia Kommertspank



26.11.1921 - Eestimaa Tööstuse ja Kaubanduse Pank A/S

10.05.1930 - Eesti Kommerts Pank

23.01.1932 - E. Kindlustuse a/s Polaris.

Usutavasti oli 15. sajandi algul piirjoon 473 ja 474 erinev praegusest.

24.04.1391 (Rentenbuch 212-a) Hinse Kemerer laenab oma nurgakinnistule, mis asub Johannes van der Mole vastas, raehärra Arnoldus van Renteni poegadelt 30 riimarka, millelt tuleb maksta Lihavõtte pühadeka 2 marka renti.

6.10.1391 (Erbebuch III, 260) härra Arnoldus van Renteni pojad loovutavad Johannes Wynckelholt'ile ühe kinnistu Karja tänaval. Mainitud poegadele kuulub 30 marka, millelt tuleb maksta 2 marka renti igaks mihklipäevaks.

- Ei ole teada, kunas see kinnistu läks üle Bode goltsmedile.

19.05.1402 (Rentenbuch 373) Arnold van Renten loovutab oma vennale Johannesele, kes on Tallinna dominiiklaste kloostriis (leyebroder) 2 marka renti Bode goltsmedi majalt Karja tänaval eluaegseks kasutamiseks. Kui vennad mõlemad surnud on, siis langeb üks mark Pühavaimu seegile ja teine Jaani seegile.

21.08.1411 (Erbebuch III, 654) Bode goltsmed loovutab kinnistu, mis asub Karja tänaval, kiviraidurile, Andreas Kulpezu'le. Arnoldus van Rentenile kuulub 2 marka renti aastas, millest pärast tema surma üks mark langeb Pühavaimu seegile ja teine Jaani seegile. - Juures on hilisem märkus: Pühavaimu seegi 1-margane rent on 1427. aastal väljalunastatud. (Rb.720)

17.03.1429 (Erbebuch III, 1004) Andreas Culpzu loovutab Hans Summerman'ile kinnistu, mis asub Karja tänaval, vanaproua Vunke oma kõrval (bi der olden Vunkeschen äldernegest). Vanaproua Vunke väravahinged, mis on Summermani müüris, on temale lubatud säilitada. Kinnistul lasuvad kohustused: Hinriek Summermani lapsele 400 mk. 6 %-ga. Jaani seegile

1 mark renti ja raele 1 mk. igaks mihklipäevaks.

- Hans Summerman sai kodanikuks 1428, raehärraks 1454.

1486.a. (AHB, 203-a) surnud raehärra laste vööründrid (härra Hinrik Hunninghusen ja Merten Bocklem) loovutavad tema pojale Mathias Symmerman'ile tema isale kuulunud kinnistumis asub Karja tänaval, Cord Vincke maja (nr. 473) ja Frederik Strodingki maja (nr. 475) vahel.

1498.a. (AHB, 203-a) Mathias Symmerman loovutab oma isalt päritud kinnistu Thonnies Stocker'ile, maalt pärinevale möldrile. Thonnies tohib seda müüa ainult sakslasele, kes on kodanik, kuid mitte teistele. Raehärra Diderik Nasschart ja Marten Bokelman tõendavad, et Thonnies on saksa vanematest siin maal sündinud, kuigi ta saksa keelt ei kõnele.

- Samal ajal (1498. sügisel) on kodanikuks saanud Thonnies Saffiger, kes ilmselt on sama isik.

1521.a. (AHB, 203-a) linna kämmererid loovutavad eelmainitud maja, mis asub Karja tänaval, Korth Kardenali (nr. 473) ja Hans Frame (nr. 475) vahel, Hermen Grothusen'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1517. 1548 mainitakse tema leske, Lucie.

19.04.1537 (AHB, 203-a) Harmen Grothues en loovutab oma maja, mis asub Karja tänaval, Curt Cardinali (nr. 473) ja Jurgen Wißkeli maja (nr. 475) vahel, koos päraldistega Reinolth Rode'le. - See sai kodanikuks 1530.

4.04.1538 (AHB, 203-a) Reinolth Rode loovutab eelmainitud maja, mis asub tänava nurgal (ahn oerden), härra Rothger Boesman'ile. - Rotger Boisman sai raehärraks 1538.a.

21.03.1539 (AHB, 203-b) härra Rothger Bußeman loovutab oma maja koos juuresasuva kiviaida ja keldriga Euerth Oesterwolt'ile. - See sai kodanikuks 1538. aastal.

17.04.1543 (AHB, 203-b) surnud Euert Oesterwoldi lese  
võõrmündrid loovutavad lese kaasavanna Hans Schenckel'ile  
surnud Euerti maja ja õue Karja tänaval, Chrt Cardinali  
(nr. 473) ja Jürgen Wischelli maja (nr. 475) vahel koos  
kiviaida ja keldriga, mis asuvad õuevärava kõrval, vastu  
Sauna tänavat.

- Hans Schenckel sai kodanikuks 1542. aastal.

9.05.1609 (AHB, 203-b) sissekandest selgub, et seda kinnis-  
tut hagesid kreditoridena 1591. aastal Oleviste kassa  
eestseisjad, kellele 28.01.1592 kinnistu kohtus välja  
mõisteti. Nüüd loovutavad kohtufoogtid selle maja ja õue,  
mis asub Karja tänaval, surnud Cort Cardinali (nr. 473) ja  
Caspar Coutenbrouweri maja (nr. 475) vahel, koos kiviaidaga  
surnud Jacob Germersi lese sõjaaegsetele eestkostjatele  
(Erasmus Pogatz ja Claus Hettling).

- Jacob Germer<sup>ß</sup> sai kodanikuks 1594. aastal.

20.10.1612 (NHB, 259) surnud Jacob Germer<sup>ß</sup>i lese volinik  
loovutab eelmainitud kinnistu (maja ja kiviaida) Ebert zur  
Hoye'le. - See sündis Thiel zur Hoye pojana, sai kodanikuks  
1603 kaupmehena, oli St.Rochuse haigla eestseisja ja suri  
1678 (?). Temalt läks kinnistu üle tema pojale, Tiel zur  
Höge'le (kod. 1644, +1671), kelle lesk, Anna zur Haar suri  
alles 1705. aastal.

26.10.1697 (NHB, 269) kaaspärijad loovutavad Suurgildi  
vanema Thiel zur Höge lesele, Anna zur Hahr'ile maja ja  
kinnistu, mis asub surnud Cert Recke (nr. 473) ja surnud  
raemuusiku Matthias Fuchsi maja (nr. 475) vahel. Samas  
loovutab lesk selle kinnistu oma pojale, sekretär Jonas  
zur Höge'le. - Johan zur Höge oli esmalt Tallinna linnuse-

kohtu assessor, 1686 raekantseleis, hiljem raesekretäriks ja suri 1710. a. katku.

5.05.1724 (NHB, 286-a) surnud Johan zur Höge pärijate nimel loovutab Reinhold Johan Hettling (ka pärija) tolle elamu, mis asub surnud Gert Recke (nr. 473) ja Jacob Döhlingi (nr. 475) vahel, Christian Wolff'ile. - See sai kodanikuks 1719 kaupmehena. Tema lesk, Anna Dorothea Forselius abiellus 1749. aastal kaupmehe Diedrich Johan Böling'iga (kod. 1721 ja surnud 1758) ning 1764. aastal Paulus Peter Droumer'iga (kod. 1764. aastast).

Nähtavasti nende surma järele sai õigusjärglaseks Anna Dorothea Forseliuse isa (?), Põltsamaalt pärinev kaupmees Caspar Reinhold Forselius (kod. 1727, +1775).

11.05.1772 (NHB, 777-a) linapraaker Christoph Gideon Seigler loovutab oma äia, Caspar Reinhold Forseliuse nimel tolle kinnistu, mis on veel Chr. Wolffi nimel ja asub eelmainitud Forseliuse maja (nr. 475) ning surnud Carl Chr. Höppeneri maja (nr. 473) vahel, sama Forseliuse pojale, Andreas Forselius'ele. - See sai kodanikuks 1772, oli kaupmees ja suri 1787. aastal.

25.10.1799 (NHB, 777-a) surnud proua Anna Elisabeth von Glehni (tema mees oli Johan v. Glehn, 1757-1769), sündinud von Huseni nimel loovutatakse kaaspärijale, surnud kaupmehe Johan Andreas Stedingi (kod. 1780, +1797) lesele, proua Gerdrutha Catharina von Husen'ile (seega ilmselt õele) kinnistu, mis asub Carl Chr. Höppeneri (nr. 473) ja Carl Ludwig Mülleri (nr. 475) vahel.

1804. a. (NHB, 777-a) Johan Andreas Stedingi alaealise poja võõrmündrid loovutavad selle kinnistu tema ema uuele mehele,

kaupmehele, Carl Gustav Lembke'le.

Kinnistu nr. 474 järgmised omanikud olid:

27.08.1818 - Carl Friedrich Seywang, kondiiter

03.12.1820 - Carl Gustav Zeitz, (Brandtmeister)

25.04.1847 - Otto Wilhelm Heinrichson, tislernermeister

11.10.1877 - Alexander Iwanovi'c Ostanin

18.09.1884 - Rosalie Plaesterer, sünd. Philippson

28.08.1898 - Daria Grigori t. Korekovtseva

13.10.1900 - Andrei Peetri p. Lodi

Alexander Nikifori p. Sokolov

- mölemad on 89. Valgemere jalgväe polgu leitnandid. (Belomorski polk)

23.06.1905 - Andrei Peetri p. Lodi (ainuomanik)

Suur-Karja 11 / Väike-Karja 6

Kinnistu nr. 475

25.10.1398 (Erbebuch III, 444) Eggerd schomaker (= kingsepp) koos naisega loovutavad Thideke Nyenborgh'ile ühe maja, mis asub Karja tänaval. Pühavaimu seegile kuulub pool marka renti aastas.

- Tydike Nyenborg oli kingsepp 1387.a. (Rentenbuch III).

14.12.1408 (Erbebuch III, 604) Hinrik van Detlen loovutab endise Tydike Nyenborchi maja Karja tänaval Herman Vunke'le.

- Ilmselt selle kõrvalt omandas veel teise kinnistu -

4.06.1423 (Erbebuch III, 902) Peter Hoppeneri laste võõr-  
mündrid loovutavad lihunikule, Herman Vunke'le Karja tänaval asuva kinnistu. Peetri lastele kuulub selles 200 riimarka, millelt tuleb Lihavõtteks maksta 12 mk. renti. Hilisem lisand: sellest rahast on Hans Hoppener 1429.a. 100 mk. vastu võtnud.

8.04.1429 (Erbebuch III, 973) Herman Vunke loovutab vanaproua Vunke'le (usutavasti Clawes Vunke lesk)(olde Vunkesche) kinnistu, mis asub Karja tänaval, Hans Summermani (nr. 474) ja pager Clawesi (Lippolt ?) maja vahel. Müürist, mis asub Summermani maja poolel, kuulub pool siinsele kinnistule. (vt. Erbeb. III, 1004). Pühavaimu seegile kuulub kapitali 7 ja pool mk., millelt renti tuleb pool mk. Härra Johan van der Smede pojale Hansule kuulub 100 mk. 6 %-ga.

Vanaproua Vunke (olde Vunkesche) laenab oma elamule 1431.a. Bertram Fredekink'ilt 15 mk. ja 1434.a. Hans Summermanilt 16 mk. (Rentenbuch 787 ja 854).

1470.a. on see kinnistu kuulunud Hans Otraue'le, kes siis omandab lisaks veel selle taga (vist Väike-Karja t. ääres) asuva kinnistu (AHB, 208-a).

1483.a. (AHB, 208) surnud Kerstine Notraue (= Otraue) võõr-  
mündrid loovutavad Frederik Strodinck'ile mõlemad majad,

mis asuvad Karja tänaval, surnud härra Johan Summermani (nr. 474) ja Frederik Strodingi maja (nr. ) vahel, ja veel ühe maja (dwerhueß) vastu Sauna tänavat, Hans Notraue õuevärava kõrval.

- Hans Notraue ehk Oтраue puudub kodanikeraamatus.

Frederik Strodinck sai kodanikuks 1467.a. ja oli ilmselt eelmise väimees.

1492.a. (AHB, 208-a) Frederik Strodingk loovutab oma sugulasele (swager) Hans Vrame'le õuevärava kõrval, vastu Sauna tänavat asuva maja (dwerhuß).

F.Strodingk laseb kirjutada mölder Thonies Stokeri kasuks 16 marka müüri eest, mille nende majade vahele oli ehitatud surnud Mathias Symmermani isa (nr. 474 end. omanik).

1501.a. (AHB, 208-b) surnud Frederik Strodingi lese nimel loovutab Hans Frame tema kolmest majast ühe ja nimelt Hans Burmani (nr. 477) pool, seega Karjavärava pool asuva Pühavaimu seegile.

- Lese surma järele on ülejäänud kaks maja langenud pärandina Hans Frame'le (kui väimehele).

1514.a. (AHB, 208-b) Pühavaimu seegi vöörmündrid loovutavad eelmainitud (1501.a.) maja Hans Frame'le.

24.04.1532 (AHB, 208-a ja 208-b) Hans Frame loovutab oma sugulasele (swager) Jürgen Wisschel'ile (kod. 1524.a.) oma elamu ja selle kõrval asuva väikemaja Karja tänaval, Herman Grothuseni (nr. 474) ja tühja ruumi vahel, ning veel ühe maja (dwerhus) Sauna tänava vastas.

16.05.1538 (AHB, 209-a) Jürgen Wischell loovutab Jacob Wegener'ile maja (dwerhus), mis asub Sauna tänava (Lemstauen Strate) vastas, Jürgeni õuevärava kõrval. - Sellest peale jääb see kinnistu pikemaks ajaks iseseisvaks.



1547.a. (AHB, 208-b) Jürgen Wischel loovutab Henninck Reinder<sup>B</sup>'ile tema naise kaasavaraks maja ja õue Karja tänaval, Wilhelm platenslegeri maja (nr. 477) kõrval, ning veel teise maja ja õue koos kiviaidaga, mis asuvad Hans Schenckeli (nr. 474) kõrval.

- Neist esimest vaatleme edasises kui nr. 476.

Siin jätkame nr. 475 materjalidega:

25.10.1565 (AHB, 211-b) surnud Hennink Reindersi (kod. 1546) lese ja laste võõrmündrid loovutavad kaasavarana Cersten Schouenbergile Karja tänaval, Schenkeli lese (nr. 474) ja Herman Kremeri (nr. 476) vahel asuva kinnistu, s.o. maja ja õue ning väikese elamu (wönhuse).

17.07.1568 (AHB, 211-b) surnud Cersten Schowenborgi (kod. 1561.a.) lese võõrmündrid loovutavad kaasavarana Henrich Hellewig'ile eelmainitud kinnistu, maja ja õue kõigi päraldistega ja väikese kõrvalasuva elamuga, surnud Hans Schenkeli ning Herman Kremeri vahel.

- Henrich Hellewig sai kodanikuks 1568. aastal.

15.05.1574 (AHB, 211-b) Hinrich Hellewigi lesel on ka lapsed surnud ning ta laseb kirjutada oma kinnistule Hinrich Andreseni kasuks 1400 marka laenatud kapitali.

- Sama lesk abiellus seejärel Iwan Schenkenbergiga (linna müntmeistri sell).

6.07.1590 (AHB, 211-b) linna kämmererid loovutavad surnud Iwan Schenkenbergi naise mõlemad majad, mis asuvad Karja tänaval, Hans Schinkeli (nr. 474) ja Herman Cremeri (nr. 476) vahel, auväärsele Nicolaus Pipstock'ile (Königsbergi müntmeister), kelle naine on otsene pärija.

20.04.1591 (AHB, 211-b) Nickel Pipstocki loal loovutatakse eelmainitud kinnistu Casper Koutenbruwer'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1580. aastal.

18.10.1631 (NHB, 268) Caspar Koutenbrouweri äraolekul loovutab kohtufoogt maja ja kinnistu, mis asub Karja tänaval, Ewert zur Høye (nr. 474) ja Hans zur Haeri (nr. 476) vahel Hans zur Haer'ile kui härra Andreas Winnen'i volinikule.

2.05.1637 (NHB, 268) härra Andreas Winnen'i volinik Hans zur Haar loovutab härra Achatius Tott'ile (Herr zu Westsund, Leal, Matzala etc.), Rootsi riiginõunikule ja feldmarssalile ning tegelikult tema volinikule härra Andreas Stampehl'ile elamu ja kinnistu, mis asub Karja tänaval, Hans zur Haeri ja Ewert zur Høie majade vahel.

11.05.1641 (NHB, 268) härra A.Totti pärijate volinikuna loovutab härra Andreas Stampehl eelmainitud maja ja kinnistu koos kõrvalasuva kiviaida ja tagamajaga linna muusikule Hinricus Lütgens'ile.

3.05.1653 (NHB, 268-a) Heinrich Luetgen loovutab oma sugulasele Matthias Fuchs'ile maja ja kinnistu, mis asub Heinrich Luetgeni suure elamu (nr. 475) ja Hans zur Haeri maja (nr. 476) vahel. - Selle aktiga eraldati mõneks aastakümneks iseisvaks kinnistuks sinne väikemaja. -

6.05.1664 (NHB, 286-a) surnud Heinrich Lütkeni õepoeg ja pärija Heinrich Pregler loovutab oma sugulasele Matthias Fuchs'ile, linna muusikule vahetusena maja ja kinnistu, mis asub Thiel zur Høye (Høge) nr. 474 ja Hans Lammettsi elamu (nr. ) vahel.

- Mathias Fuchs pärines Lüübekist, sai Tallinna kodanikuks 1652 raemuusikuna.

7.05.1707 (NHB, 286-a) surnud Matthias Fuchsi lese, proua Catharina Lühri volitusel loovutab Bengt Elffring Jacob

Döling'ile tema poolt oksjonilt ostetud elamu, mis asub herra Christian Buchau (nr. 476) ja herra Johan zur Höge (nr. 474) vahel.

- Jacob Döling pärines Lüübekist, sai Tallinna kodanikuks 1691 kaubaselina ja suri 1726; tema lesk, Elisabeth von Husen suri 1747. aastal.

26.04.1726 (NHB, 285-a) eelmise poeg Diedrich Johan Döhling loovutab Döhlingite maja, mis asub surnud bürgermeistri Chr. Buchau (nr. 476) ja kaupmees Chr. Wulffi maja (nr. 474) vahel, Christoph Bredau'le.

- Viimane pärines Lüübekist, sai Tallinna kodanikuks 1717 kaupmehena ja suri 1730; tema lesk, Anna Dorothea Hammer suri alles 1782. aastal.

11.05.1731 (NHB, 777) sissekandest selgub, et see elamu läks oksjonile, kust seäle ostis kaupmees Johan Andreas Voss (kodanik 1722. aastast) ning loovutas hiljem edasi kaupmehele Caspar Reinhold Forselius'ele, kelle nimele see nüüd kantakse.

- Viimane pärines Põltsamaalt, sai Tallinna kodanikuks 1727 kaupmehena ja suri 1775; tema lesk, Dorothea von Schoten suri 1783. aastal.

26.04.1784 (NHB, 777) pärijad loovutavad selle kinnistu mis asub Chr. Buchau ja Andreas Forseliuse vahel, kaupmehele Carl Ludwig Müller'ile.

- Viimane pärines Memelist, sai Tallinna kodanikuks 1781 kaupmehena ja suri 1805; ta oli abielus Christoph Gideon Seigleri tütre Catharina Dorotheaga.

Kinnistu nr. 475 järgmised omanikud olid:

28.10.1810 = Carl Gustav Lembcke, kaupmees

- 27.02.1820 - tema lesk Amalie Lembke, sünd. Wiedemann  
05.12.1844 - töllassepa Johan Schellbachi pärijad  
08.02.1846 - Johan Christian Born, (Brandmeister)  
01.07.1875 - Catharina Dorothea Reinderff, sünd. Born  
30.11.1879 - Ludwig Vogell  
29.01.1888 - Carl Kress  
02.05.1913 - Alexander Jaani p. Linzow  
03.07.1920 - tema lesk Maria Lintsov ja tütar Helga.

Suur-Karja 13 / Väike-Karja 8

Kinnistu nr. 476

- 16.04.1380 (Erbebuch II, 712) Karja tänaval (platea pecorum) on Hermannus Enbeke kinnistu. Selle kõrval asuva kinnistu loovutab Hinse van der Smytten lihunikule Johannes Laurenti'le
- 19.12.1382 (Erbebuch II, 845) Hermannus Enbeke laenab oma kinnistule 30 riimarka Lodewicus van Essen'ilt, härra Hinricus van Esseni pojalt. Raha kuulub vikaariale.
- 19.04.1394 (Rentenbuch 1448) pagari, Herman Enbeke majal lasub 2 marka renti Herman Hemerde vikaariale Margareta altari juures Niguliste kirikus.
- 19.04.1415 (Erbebuch III, 749) Herman Enbeke loovutab oma elamu, mis asub Karja tänaval, Clawes Lyppold'ile! Majal lasuvad kohustused: Niguliste kiriku Margareta altari vikaariale Lihavõtteks 2 mk. renti, Enbeke naisele 1 mk. renti. Clawes tunnistab, et mis ta sellelt majalt maksnud on, see on makstud tema naise kaasavarast. Hilisem lisand: viimasena märgitud 1-margane rent kuulub nüüd kingsepa Eulriki naisele ja selle pärijaile.
- 7.11.1427 - Clauwes Lyppolt (pagar) on laenanud Clawes Kedyn-gilt (samuti pagar) 30 marka, millelt tuleb 2 mk. renti Lihavõtteks.
- 20.06.1421 (Rentenbuch 626) pagar Clawes Lyppold laenab oma elamule Karja tänaval oma naise loal härra Joh. Palmedagilt 20 mk., mille pealt tuleb maksta Jaani seegile 4 artigit nädalas. Margareta altarile on endiselt 2 mk. renti.
- 19.12.1427 (Rentenbuch 721) pagar Clauwes Lyppolt oma naise loal laenab oma Karja tänaval asuvale elamule härra Joh. Palmedagilt 30 mk., millelt jõuluks tuleb maksta 2 mk. renti. Enne on sellel kinnistul rendid raele (s.o. Jaani seegile) ja vikaariale.

28.05.1434 (Erbebuch III, 1081) Jacob Beyer ja Hans Summerman loovutavad swartebekersche (tõlkes: musta pagari lese) elamu, mis asub Karja tänaval, Diderik van der Beke'le Ülemiste veskist (ut der oversten molen). Lesele jääb õigus kühsetamiseks veel kaheks aastaks ning seejärel veel üheks aastaks tasuta kamber dörnses elamiseks. Majal lasuvad: Niguliste kiriku Margareta altari 30 mk., millelt tuleb maksta 2 mk. Lihavõtteks renti; Jaani seegile 6 sch. nädalas leivana; härra Joh. Palmdagi 30 marga pealt 2 mk. renti jõuluks; Jacob Beyerile 100 mk. 6 %-ga.

Lisand 7.12.1481: Frederik Strodink tõendab, et tema naise eelmine mees on laenanud sellele kinnistule Gerdt Witte laste võõrmündritelt 100 mk. 6 %-ga.

1483.a. (AHB, 208-a) omandab Frederik Strodink (kod. 1467) kinnistu nr. 475 kahe majaga. Need asuvad tema eelmainitud maja kõrval.

1501.a. (AHB, 208-b) Frederik Strodingi lese nimel loovutab (väimees) Hans Frame lese kolmest majast ühe ja nimelt Hans Burmani ja järelilikult ka limavärava pool asuva, Pühavaimu seegile.

1514.a. (AHB, 208-b) loovutavad Pühavaimu seegi võõrmündrid selle maja Hans Frame'le tagasi.

24.04.1532 (AHB, 208-b) Hans Frame loovutab selle koos nr. 475-ga Jürgen Wischel'ile ja

1547.a. (AHB, 208-b) Jürgen Wischel kaasevarana Henninck Reinder'ile maja ja õue, mis asub Karja tänaval, Wilhelm platenslegeri maja kõrval. (nr. 477 kõrval).

14.12.1556 (AHB, 212-b) Henninck Reinders loovutab Herman Kremer'ile maja ja õue Karja tänaval, Herman Reindersi

maja (nr. 475) ja Michael Kemperi maja (nr. 477) vahel. Henninck Reinder<sup>β</sup> ja tema järglased on kohustatud korras hoidma renni oma maja ning selle maja vahel ja majadest õuepoole ning koguneva prahi oma õue koguma.

- Herman Kremer sai kodanikuks 1546. aastal.

22.10.1622 (AHB, 212-b) sissekandest selgub, et selle kinnistu omanikuks on olnud Hans Blöte (kodanik 1584-97).

Nüüd loovutatakse kinnistu tema lastele ja nende võõrmündritele, kes selle samas loovutavad edasi Hans Risenkamp'ile.

- See pärines Hildesheimist, sai Tallinna kodanikuks 1595 ja suri 1642 Suurgildi vanemana.

20.04.1624 (NHB, 267) Hans Risenkamp loovutab maja ja kinnistu, mis asub Karja tänaval, Heinrich Reinder<sup>β</sup>i (nr. 475) ja Michel Kemperi (nr. 477) vahel, Hans zur Haer'ile.

- Viimane sai "mustpeaks" 1618, kodanikuks 1621 ning suri 1646. aastal.

16.04.1630 (NHB, 267) surnud Berent Bram'i laste võõrmündritelt sai ta, s.o. Hans zur Haar juurdelõikeks tühja platsi, mis enne oli kuulunud Michel Kemperi kinnistule (nr. 477) ja järelikult asus nende kahe vahel.

21.10.1653 (NHB, 267) Claus ja David zur Haar'id loovutavad oma vennale Hans zur Haar'ile (jun.) isa maja ja kinnistu, mis asub Karja tänaval, Mathias Fuchsi maja (nr. 475-st eraldatud väikemaja) ja Michael Kemperi maja (nr. 477) vahel.

- Seega kinnistu koos juurdelõikega.

- Hans zur Haar (jun.) sai kodanikuks 1651 ja suri 1657.

4.05.1658 (NHB, 267-a) surnud Hans zur Haari alaealise tütre Anne võõrmündrid loovutavad tema onule, Claus zur Haar'ile maja ja kinnistu, mis asub Karja tänaval, surnud Martin

Siegeli (kod. 1610.a., kinnistu nr. 477) ja Mathias Fuchsi (nr. 475-st eraldatud osa) vahel. - Ka siin on kinnistu koos juurdelõikega nr. 477-st.

- Claus zur Haer sai kodanikuks 1650 ja suri 1683 Suurgildi vanemana.

7.05.1669 (NHB, 285-a) Claus zur Hahri volinikuna loovutab Hans von Schoten Thiel zur Höye'le majaplatsi, mis asub Claus zur Hahri õues ja nimelt õueväravast kuni Hans Herbersi (nr. 477) majamüürini laiuti ning sügavuti (hinterwärts) Heidemani nurgast (?) jälle kuni H.Herbersi müürini. Sellel majaplatsil on võlvitud kelder ja selle peal korsten ning veel puust ehitusi. - Seega jäi Claus zur Haer'ile tema elamu Karja tänava ääres.

23.10.1685 (NHB, 267-a) surnud Claus zur Haari lese võõr-  
mündrid loovutavad tema maja, mis asub Karja tänaval, Hans Herbersi (nr. 477) ja Johan Lammerti (nr. 475-st eraldatud väikemaja) vahel, Christian Buchau'le (II).

- Christian Buchow (ka Buchau) pärines Stralsundist, sai Tallinna kodanikuks 1641, raehärraks 1658, bürgermeistriks 1672 ning suri 1672. aastal. Tema samanimeline poeg Christian (II) B. sai kodanikuks 1682, raehärraks 1697, bürgermeistriks 1710 ning suri 1721. aastal.

19.04.1692 (NHB, 286) Kohtufoogt loovutab surnud oldermanni Johan Lammerti kinnistu, mis asub Chr. Buchau (nr. 476) ja Mathias Fuchsi (nr. 475) vahel, kreditoridele ja need omakorda loovutavad selle veel samal päeval eelmainitud Christian (II) Buchau'le..

8.05.1713 (NHB, 271-a) kohtufoogt oma ülesannetes loovutab bürgermeister Christian (II) Buchau'le (Väike-Karja tänaval)



(Müürivahe tänava) nurgal, vastu Sauna tänavat, Jacob Döhlingi õuevärava (nr. 475) kõrval asuva, varemini surnud Isaack Joh. Sweedeni nimel olnud, kuid surnud Georg Habbe'le langenud ning üldise linnakassa ja jumalalaeka poolt 20.04. 1713 bürgermeistrile Chr. Buchaule müüdüd täiesti lagunenud maja.

8.05.1713 (NHB, 271-a) surnud Matthias Vossi lese, Catharina Luhri nimel loovutab Thomas von Wehren bürgermeister Christian Buchau'le majaplatsi, mis varemini kuulus eespool mainitud Georg Habbe maja juurde, kuid kohtuliku hagiga 7.02. 1699 resolutsiooni alusel langes mainitud proua Catharina Luhrile. Platz on 7 sülda pikk, tänaval 3 sülda ja 1 jalg lai, keskel 2 ja pool sülda ning härra krundi vastas 3 ja pool sülda lai.

- Seega koosnes Chr. Buchau kinnistu juba neljast ostust. Ta ise suri 1721.a. ning tema lesk, Anna von Renteln 1744. Seejärel läks kinnistu üle pojale, Christian (III) Buchau'le. - See sai kodanikuks 1737, raehärraks 1757 ning suri 1768; tema tütreaga (Maria Elisabeth +1776) abielludes sai kinnistu omanikuks Wilhelm Hetling (1773.a.). Viimane sai kodanikuks 1773, oli linnapeaks 1790-1796, sai bürgermeistriks 1796 ning suri 1798.

Kinnistu nr. 476 järgmised omanikud olid:

- 23.10.1806 - Johan Christian Reitzenstein, tislernermeister
- 03.11.1813 - Otto Herman von Mohrenschildt, major
- 11.03.1827 - Robert Wilhelm von Mohrenschildt
- 15.03.1827 - proua Ottilie von <sup>K</sup>Koch
- 17.03.1861 - Georg Wilhelm von Koch, staabikapten erus
- 31.07.1864 - M. R. von Koch

28.05.1865 - Alexander von Boltin, ooberst-leitnant

11.09.1879 - Oscar Gregory

26.10.1901 - saksa riigi kodeniku naine Emma Feodori t.  
Hiebach, esimesest abielust Gregory ja tema  
poeg (abielust raehärra Oscar Gregory'ga)  
Bernhard Oscari p. Gregory.

15.01.1910 - Georg Augusti p. von Franken.

Suur-Karja 13

Kinnistu nr. 476

(osa nr. 475 kõrval)

See sai iseseisvaks kinnistuks 1653. aastal, mil väikemajana eraldati nr. 475 juurest.

1692. aastal see liideti nr. 476 alla.

3.05.1653 (NHB, 268-a) linna muusikus Heinrich Luetgen loovutab oma väimehele (linna muusikule) Matthias Fuchs'ile maja ja kinnistu, mis asub Karja tänaval, Heinrich Luetgensi suure elumaja (nr. 475) ja Hans zur Haari maja (nr. 476) vahel.

- Mathias Fuchs pärines Lüübekist, sai <sup>T</sup>allinna kodanikuks 1652 rae muusikuna; tema lesk, Catharina Luhr oli Albrecht Luhri ja Catharina Boismani tütar.

8.05.1663 (NHB, 286) Matthias Fuchs loovutab Kanuti gildi oldermanile, rätsepmeistrile Johan Lammers'ile oma maja, mis asub Karja tänaval, surnud Hinrich Lütcheni (nr. 475) ja Claus zur Haari elamu (nr. 476) vahel.

- Johan Lammers (ka Lamberts) pärines Freiburgist, Elbe äärest, sai Tallinna kodanikuks 1652 rätsepana, oli rätsepaameti oldermaniks ja ka Kanuti gildi oldermaniks ning suri 1687. aastal. Tema lesk, raamatuköitja Jochim Weissi tütar, Maria Weiss suri 1721. aastal.

19.04.1692 (NHB, 286) kohtufoogt Dirich Witte loovutab oma ametiülesannetes surnud oldermani Johann Lammerts'i maja, mis asub Karja tänaval, Christian Buchau (nr. 476) ja Mathias Fuchsi (nr. 475) vahel, selle maja kreditoridele ning nende asemel ametnikule (official) Christoff Michael Meister'ile. Viimane loovutab selle kinnistu samas edasi härra Christian Buchau'le. - edasi vt. kinnistu nr. 476 aktides!

Väike-Karja 6 või 8

Kinnistu nr. 476 (osa)

1470.a. (AHB, 208-a) sissekandest selgub, et kinnistu on kuulunud Andres Leter'ile ja nüüd tema poja Hans Leteri vöörmündrid poja enese juuresolekul loovutavad tolle elamu, mis asub Hans Otraue (nr. 475) taga, Hans Otraue'le.

- Andreas Leter sai kodanikuks 1425 laevnikuna.

1483.a. (AHB, 208-a) Hans Notraue surnud lese Kerstine vöörmündrid loovutavad kinnistu nr. 475-ga koos ka eelmainitud maja (nüüd nimetatud dwerhus), mis asub Sauna tänava vastas, Frederik Strodingk'ile (kod. 1467.a.).

1492.a. (AHB, 208-a) Frederik Strodingk loovutab oma väimehele Hans Vrame'le tolle eelmainitud maja (dwerhus), mis asub Sauna tänava vastas, Frederiki õuevärava kõrval.

Mölder Thonies Stockerile laseb F. Stroding kirjutada 16 marka müüri eest, mis nende kahe maja vahele oli ehitanud surnud Mathias Symmermani isa.

24.04.1532 (AHB, 208-a) Hans Frame loovutab oma väimehele Jürgen Wisschel'ile eelmainitud kinnistu, mis asub Sauna tänava vastas.

- Jürgen Wisschel sai kodanikuks 1524. aastal.

16.05.1538 (AHB, 209-a) Jürgen Wischelli loovutab Jacob Wegener'ile eelmainitud maja (dwerhus ... bauen der lemstouen straten) Jürgen Wischelli õuevärava kõrval.

Jacob Wegener sai kodanikuks 1535 pagarina, ja suri 1546.

10.10.1540 (AHB, 209-a) Jacob Wegener loovutab eelmainitud maja ja õue (in der Karyestraten !) Clawes Stefen'ile.

- See sai kodanikuks 1535.a.

10.06.1572 (AHB, 209-a) Claus Stefen loovutab oma maja ja kinnistu Tallinna raele.

9.11.1574 (AHB, 209-a) linna kämmererid loovutavad eelmainitud maja ja kinnistu Matthias Heisse lesele ja lastele. Samas loovutavad nende vöörmündrid kinnistu Tonnies Czolgar'ile - Mathias Heisse al. Hesse sai kodanikuks 1561.

14.10.1608 (AHB, 209-a) surnud Hans Solkawe lese, nüüd Adolff Brandi naise volinikud loovutavad samale Adolff Brand'ile kaasavarana maja ja kinnistu, mis asub Sauna tänava vastas (bauen der Lehmstafen straten), Caspar Coutenbrouweri õuevärava (nr. 475) kõrval.

26.10.1621 (AHB, 209-a) surnud Adolf Brandi lese vöörmündrid loovutavad rootsi jutlustajale, härra Johan Olai'le eelmainitud kinnistu.

- Pastor Johannes Olavi poeg Schwedeman (ka Suecus) oli esmalt Tallinnas ja 1633-1641 Järva-Peetril. Ta suri 1645 ning tema lesk 1647.a.

28.10.1653 (NHB, 271) pärijate volinikuna loovutab pastor Andreas Lundius eelmainitud maja ja kinnistu, mis asub Sauna tänava vastas, Heinrich Luetgensi õuevärava (nr. 475) kõrval, pastorile Isaac Johannese poeg Schwedeman'ile.

- Seega läks isalt pojale! Too poeg oli pastoriks Järva-Peetril ja -Madisel ning suri 1670.a.

8.05.1713 (NHB, 271-a) sissekandest selgub, et see kinnistu on kuulunud hiljem sekretärile Georg Habbe'le, kes sai kodanikuks 1668 ja suri 1697 ning kelle lesk, Margaretha Dellingshausen suri 1705.a. Seejärel on kinnistu langenud völgadega Linnakassale ja Jumalalaekale, kes selle 20.04.1713 on müünud bürgermeistrile Christian Buchau'le, kelle nimele see nüüd kantakse. Maja on täiesti lagunenu. Krunt asub Jacob Döhlingi õueväravast (nr. 475) kuni nurgani Sauna tänava vastas

8.05.1713 (NHB, 271-a) sissekandest selgub veel, et eespool mainitud Georg Habbe elamu krundist on mingisugune maatükk rae loal kämmereride ja ehitushärrade poolt surnud Mathias Fuchsi (ka Voss) lesele, Catharina Luhr'ile loovutatud tema nõudmiste kattedeks resolutsiooniga 7.02.1699. Nüüd loovutab Thomas von Wehren mainitud lese nimel selle maatüki bürgermeistrile Christian Buchau'le. See maatükk (plats) on 7 sülda pikk ja tänaval 3 sülda ning 1 jalg lai, keskel 2 ja pool ning Buchau piiril jällegi 3 ja pool sülda lai. - Seega on Georg Habbe kinnistu tervikuna läinud Chr. Buchaule kes need liitis kinnistu nr. 476 külge.

Suur-Karja 15 / Määrivahe 11

Kinnistu nr. 477

1.10.1367 (Erbebuch II, 237) Johannes Neve loovutab oma kinnistu, mis asub vastu Karja väravat, Johannes Lore'le.

- 1354 ja 1356 nimetatakse raehärrat Johannes Neve't, kes on abielus raehärra Gerlacus Lebarti lesega (Erbebuch I, 882 ja 964). See Joh. Neve sai raehärraks 1353 ja on võimalik, et pärandas kinnistu oma samanimelisele pojale.

10.06.1379 (Erbebuch II, 697) Johannes Lore lesk koos oma võõrmündritega loovutab kinnistu, mis asub Karjavärava vastas, Johannes Schermbeke'le.

14.06.1398 (Erbebuch III, 433) raad loovutab Karjavärava vastas asuva nurgamaja Ludeke Vorkenbeke'le. Kinnistul lasuvad: võlg raele - 30 mk, Symon Brakel'ile 15 mk. ja preester Arnd Louwe vikaariale 15 mk.

- Ludeke Vorkenbeke oli kodanik juba 1375. aastal (Erbebuch II, 516).

19.03.1400 (Rentenbuch 1408) Ludeke Vorkenbeke tõendab, et tema kinnistul, mis asub Karjavärava vastas, lasub võlg raele (30 riimarka), millelt Lihavõtteks tuleb maksta Niguliste kiriku St. Blasiuse vikaariale 2 mk. renti.

6.12.1413 (Erbebuch III, 702) Kerstyn van der Beke loovutab endise Ludeke Vorkenbeke kinnistu, n.o. Karjavärava vastas asuva nurgamaja Wilken van Rauwele'le. Kerstynile kuulub siin 30 mk., millelt tuleb maksta renti mihklipäevaks 2 mk.

- Nähtavasti on Wilken van Rauwele identne Wilken Lore'ga. Esimest mainitakse kahel, teist ainult ühel korral.

27.10.1424 (Erbebuch III, 930) surnud Wilken Lore lese (nüüd Hintze Durkopi naine) võõrmündrid loovutavad kinnistu, mis asub nurgal, vastu Karjaväravat, Johane Jonas Swarte'le.

Herman Kannengeterile kuulub selles majas 15 marka.

- Jonas Swarte oli kodanik juba 1409. aastal (Erbeb. III, 629) 20.03.1430 (Erbebuch III, 1008) Jonas Zwarte võõrmündrid loovutavad Hans Wackenbroke'le kinnistu, mis asub Karjavärava juures. Jonasest järelejäänud kahele lapsele (Hans ja Hinrik) kuulub selles majas 400 riimarkka, mille eest tuleb lapsi varustada toidu, riietuse ja jalatsitega kuni täiseani.

- Hans Wachenbroeck abiellus Jonase lesega ja sai kodanikuks 1430. aastal.

3.04.1449 (Erbebuch III, 1270) Hans Wackenbroeck loovutab Pawell Must'ale vastu Karjaväravat asuva nurgakinnistu, mis väravast välja minnes jääb vasakule käele. Tafelgildile (de taffle der kindergilde) kuulub 100 mk. 6 %-ga.

1463. aastal on sellele lisatud, et Jaani seegile kuulub 45 mk. ja St. Katerine mustadele munkadele 37 ja pool mk. Need kapitalid olid 1446.a. kantud Sturbari majale (vt. Erbeb. III, 1239). Sealt selgub ka, et Pawel Swarte = Pawel Must, seega ilmselt eestlane, kelle nime tõlgitakse! 1473.a. (AHB, 210-a) Kindergildi olderman Hans Herbeke ja kaasaistuja Euerd van der Schuren tõendavad, et nad teiste Pauwel Musta kreditoride nõusolekul on müünud lihunikule Hans Must'ale endise Pauwel Musta elamu, mis asub nurgal, vastu Karjaväravat, 700 marga eest. Hans Must peab maksma Pauwel Musta lesele, kes nüüd on Diderik van der Horsti naine, 200 mk. Pühavaimu seegile kuulub 100 mk. 6 %-ga, Jaani seegile 50 mk., Tafelgildile 100 mk., Niguliste kiriku surnumatjale 100 mk. 6 %-ga, mille eest teda ja tema järglasi maetakse Niguliste kalmistule. Peale selle kuulub Katariina kloostri



munkadele veel 38 mk.

- Hans Must sai kodanikuks 1468. aastal.

1495.a. (AHB, 210-a) surnud Hans Musta vööründrid loovutavad eelmainitud maja ja kinnistu koos kohustustega Hans Burman'ile

- See sai kodanikuks 1486. aastal.

1503.a. (AHB, 210-a) Cordt Vincke oma ema nõusolekul loovutab Hans Burman'ile tühja maastüki, mis asub viimase elamu kõrval. - Cordt Vincke samanimelisele isale kuulus alates 1481. aastast kinnistu nr. 473 ja seetõttu pole selge, kuidas nr. 473 alt sai teha juurdelõiget nr. 477-le?

1516.a. (AHB, 210-a) Hans Burman loovutab vastu Karjavärvat asuva maja koos väikese majaga selle kõrval surnud härra Henynek Passowe' lesele ja lastele. Samal päeval loovutavad viimaste vööründrid kogu selle kinnistu Valentyn Greyer'ile.

- See sai kodanikuks 1514.a. lihunikuna.

4.03.1531 (AHB, 210-b) surnud lihniku Vallentini kreditoride volinikud loovutavad Karja tänava nurgal asuva maja ja õue koos kõrvalasuva väikemajaga meister Willem Brugk'ile (platen-sleger = raudrüütegija).

- Wilm van Brocke (Brüggest) sai kodanikuks 12.03.1531.

1547.a. (AHB, 210-b) Herman Schroder, Hildebrant Hesse ja Bartolt pistelmaker loovutavad surnud Wilhelm platenslegeri nurgamaja Karjavärava vastas koos puust planguga Jürgen Wischeli õuevärava (nr. 476) kõrval, Henrich Fulger'ile.

- Ilmselt on viimane identne Henrich Villiger'iga, kes sai kodanikuks 1546. aastal.

24.10.1555 (AHB, 210-b) surnud Henrich Fulgeri lese vööründrid loovutavad eelmainitud nurgamaja koos päraldistega surnud Wylhelm von Brugge lastele.

5.05.1559 (NHB, 266) surnud Wilhelm von Brügge laste hooldajad loovutavad nende elamu ja õue, mis asuvad nurgal vastu linnaväravat, koos kõrvalasuva tühja platsiga Michel Kemper'ile. - See sai kodanikuks 1559. aastal. Tema pärijaina mainitakse 1630.a. Berent Bram'i (kod. 1584) lapsi ja 1659.a. on teise osa pärijaks Gert Recke oma naise Margareta Siegeli isa (vist rätsep Martin Siegel, kod. 1610.a.) kaudu.

Siit eraldatakse:

16.04.1630 (NHB, 267) sissekandest selgub, et tühi plats, mis kuulus M.Kemperile ja asus tema maja (nr. 477) ja Hans thor Haeri maja (nr. 476) vahel, on kohtu poolt loovutatud surnud M.Kemper'i lähematele pärijatele - Berent Brami (kod. 1584.a.) lastele ning antud nende võõrmündrile, Hans Kniper'ile. Nüüd Hans Kniper nende laste nimel loovutab selle tühja platsi Hans thor Haer'ile (s.o. nr. 476 omanikule).

- Pärimise teel või ka teisiti on nurgamaja läinud üle rätsepale Martin Siegel'ile (sai kodanikuks 1610 rätsepana).

1.11.1659 (NHB, 266) kuulub Karjavärava juures asuv nurgapealne elamu (Claus zur Haari maja nr. 476 kõrval) Gert Recke (kod. 1659-1663) omandiks, mille tema naine Margareta Siegel on pärinud oma isalt, Martin Siegel'ilt (kod. 1610).

19.10.1660 (NHB, 266) Gerdt Reck loovutab oma nurgapealse elamu, mis paikneb Claus zur Haari maja (nr. 476) kõrval, vahetusena (nr. 364 vastu) Herman zur Mühlen'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1649 kaubasellina, sai 1667 rae-härraks ning suri 1690, tema lesk, Margaretha Eeck suri 1698.

28.10.1662 (NHB, 266-a) Herman zur Mühlen loovutab oma nurgapealse elamu Hans Herbers'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1659 kaubasellina ja suri 1700.a.

26.10.1716 (NHB, 266-a) surnud Hans Herbersi kreditoride nimel loovutatakse Karja tänava nurgal, bürgermeistri Christian Buchau õue (nr. 476) kõrval asuv elamu Heinrich Lange'le. - See sündis Tallinnas 1678, sai kodanikuks 1707 kaubasellina ja suri 1722. aastal. 1707 abiellus ta eelmainitud Christian Buchau tütre Elisabethiga ja 1711.a. Bendix Lantingi lese, Agneta Elisabeth Hahn'iga, kes 1724 abiellus uuesti Reinhold Johan Hetling'iga, kellele läks üle ka kinnistu. See R.J.Hetling sündis Tallinnas 1684, sai kodanikuks 1710, raehärraks 1742 ning suri 1761.

22.10.1762 (NHB, 782) eelmise poeg Johan Reinhold Hetling loovutab oma isa kõigi pärijate nimel eelmainitud kinnistu oma kaaspärijale Ernst Hetling'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1752, oli Suurgildi oldermaniks ja suri 1786.

20.05.1804 (NHB, 782) surnud Christian Linbergi (kod. 1780, +1802) naise, Maria Elisabeth Forselli nimel loovutab Heinrich Arwel Karja tänava (St.Michaelis Straße) nurgal nr. 477 all asuva elamu koos juurdekuuluva väikemajaga, mis on veel Ernst Hetlingi nimel, härra Justinus Gebauer'ile, kes selle on oksjonilt ostnud.

Kinnistu nr. 477 järgmised omanikud olid:

29.10.1809 - Jacob Gottfried Rulcovius, Suurgildi olderman

02.10.1842 - proua Emilie Caroline Wulff, sünd. Rulcovius

04.06.1871 - Wilhelm Mattssohn (ka Mathsohn), laeva kapten

13.02.1892 - Maria Emilia Iwani t. Matson, kipperi lesk Ekenäsi linnast (Soomes)

08.11.1902 - Viktor Reinholdi p. Auster, kaupmees

19.02.1921 - Isaak Tsitron (Citron).

Suur-Karja 15

Kinnistu nr. 477 (osa)

Kinnistu nr. 477 küljest on 17. sajandi alguse paigu eraldatud osa läks 1630.a. Hans thor Haar'ile, kes liitis selle nr. 476 külge. 1669.a. eraldati tollest nr. 476-st majaplats Thiel zur Höge nimele ja 1717 loovutati too majaplats koos sellele ehitatud majaga nr. 477 omanikule Heinrich Langele, kes selle liitis oma kinnistu külge. - Kas 1630.a. ja 1669.a. mainitud krundi piirid kokku langesid, ei ole teada.

16.04.1630 (NHB, 267) sissekandest selgub, et Michel Kemperi kinnistust (nr. 477) on mingisugune osa tühja platsina kohtu poolt mõistetud Berent Bram'i (kod. 1584) lastele kui otsestele pärijatele, kelle võõrmünderina Hans Kniper selle loovutab Hans thor Haar'ile (nr. 476 omanik). See tühi plats asub nende kinnistute vahel.

Kinnistu nr. 476 koosseisus läheb see plats 1653.a. üle Hans zur Haar juniorile ja selle sures tema vennale Claus zur Haar'ile 1658. aastal.

7.05.1669 (NHB, 285-a) Claus zur Hahri volinikuna loovutab Hans von Schoten Thiel zur Höye'le majaplatsi, mis asub Claus zur Hahri õues ja nimelt õueväravast kuni Hans Herbersi (nr. 477) majamüürini laiuti, ning sügavuti (hinterwärts) Heidemani (?) nurgast jälle kuni H.Herbersi müürini. Sellel majaplatsil on võlvitud kelder ja selle peal (nähtavasti maja lammutamisest jäänud) korsten ning veel puust ehitusi. - Thiel zur Höge (ka Höye) sai kodanikuks 1644 kaubasellina, oli Suurgildi vanemaks ning suri 1671. Ta oli abielus vanema Hans zur Haari tütre Annaga, kes suri 1705. aastal.

14.05.1717 (NHB, 285) oma kaaspärijate nimel loovutab Michael Haen (kod. 1689.a.) surnud Claus zur Haari nimel oleva maja, mis asub Karja tänaval, bürgermeistri Christian Buchau

(nr. 476) ja Heinrich Lange (nr. 477) vahel, samale Heinrich Lange'le. - Sellega jäigi nr. 477 külge!

- Viimane, s.o. Heinrich Lange sündis Tallinnas 1678, sai kodanikuks 1707 kaubasellina ja suri 1722. aastal.

Tema esimene naine oli raehärra Christian Buchau tütar Elisabeth, kes ilmselt suri katku 1710.a.; teiseks naiseks oli raehärra Johan Haeni tütar Agneta Elisabeth, kes 1709 oli abiellunud Benedict Lantingiga, 1711 Hinrich Lange ja 1724 Reinhold Johan Hetlingiga, ning suri 1733. aastal.

Suur-Karja 16 / Vana-Posti 13

Kinnistu nr. 488

10.09.1372 (Erbebuch II, 436) surnud raehärra (1360-69)

Brandanus Stalbiteri poja võõrmündrid loovutavad tolle puumaja (quappenstrate = Lutsu tänaval), Hinricus Meygeni kõrval, Johannes Budde'le! Pojale kuulub selles 15 mk.

15.07.1373 (Erbebuch II, 465) Johannes Budde loovutab oma kinnistu (in vico quappenstrate) Johannes Zwynekese'le.

16.11.1374 (Erbebuch II, 511) Swinekese loovutab oma kinnistu, mis asub Karjavärava juures, Sifridus Kribbeghelile.

18.02.1379 (Erbebuch II, 682) Syfrid Krybbegheli lesk loovutab oma nurgapealse kinnistu, mis asub Karjavärava vastas (ante valvam karienporten), Thuve Haudes'ile (nom. Haud!).

Raehärra Johannes Duderstadi lesele kuulub 16 mk.

17.10.1382 (Erbebuch II, 838) Thuve Haudes loovutab oma kinnistu, mis asub Karjavärava vastas (ante karieporten),

Nicolaus Denekuck'ele.

20.03.1385 (Erbebuch III, 81) Petrus (Rode), kes on abiellunud Nicolai Denekuke lesega, kindlustab koos naisega selle esimesest abielust tütrele oma kinnistus 20 riimarka ja täieliku ülalpidamise kuni täiseani.

20.05.1387 (Rentenbuch 104) Petrus Rode oma naise, s.o. Nicolai Denekuke lese loal laenab raehärra Johan Vasoldilt 15 mk. oma kinnistu peale.

22.04.1390 (Rentenbuch 182) raehärra Johan Vasold uuesti abielludes määrab 15 mk., mis lasub Denekuke lese kinnistul, oma esimesest abielust sündinud kolmele lapsele (Henricus, Elzebe, Johannes) nende ema pärandi arvel (kokku 300 mk.)

20.05.1390 (Erbebuch III, 218) Cawes Denekuke lesk oma võõrmündritega loovutab oma puumaja, mis asub (quappenstrate)

nurgal, raehärrale Johan Vasold'ile.

- Johan Vasold esineb juba 1374. aastal, sai raehärraks 1381 ja on surnud 1403. aastal.

- Seejärel katkeb side, või on rhr. Joh. Vasoldi pärijaks olnud Tydike van der Oeste -

19.04.1409 (Erbebuch III, 628) Tydike van der Oeste loovutab kiviraidur Thomas'ele ja selle vennale ning nende lastele kaks kinnistut, mis asuvad Karjavärava vastas. Jaani seegile kuulub kahe peal kokku 35 mk. (renti 3 mk.) ja Tidike van der Oestele üks mark renti Lihavõtteks. Dörnse taga asuv müür kuulub mõlemale kinnistule. Kinnistule võlgu teha ei tohi ilma Jaani seegi võõrmündrite ja rae loata. Kui mõlemad vennad, nende naised ja lapsed surnud on, siis langevad mõlemad kinnistud raele.

29.10.1428 (Erbebuch III, 970) Thomas kiviraidur ehk teisiti, Byrgitten (Pirita) Thomas loovutab oma pojale Jacob'ile oma maja, mis asub Karja tänaval, Zyllen Thomas'ele kuuluva nurgamaja (nr. 488) ja Hinrick Kalfile kuuluva maja (nr. 490) vahel. Alt (?) läbiminev käik (ganck, de dar under dorch geyt) kuulub koos õuega nurgamajale. Majal lasub 50 riimarka ühele nunnakloostri vikaariale, mida teenindab härra Diderik van der Beke.

17.06.1440 (Erbebuch III, 1187) mainitakse veel Cillen Tomes'i nurgakinnistut (nr. 488), kui naaberkinnistu (in der Quappenstraten) Oleff Sallenpanne poolt loovutatakse mölder Jacob Vrese'le.

- Vastavalt 1409.a. akti klauslile on mõlemad kinnistud ilmselt langenud linna raele, kes need edasi loovutab alles 1515. aastal - (AHB, 214-a) kämmererid loovutavad Hans Fonneke'le tema elamu Karja tänava nurgal (neghest der porten).

- See sai kodanikuks 1513.a. - Hans Wancke (!)

18.05.1530 (AHB, 214-a) surnud Hans Veneke tütar loovutab eelmainitud kinnistu Karja tänaval oma vennale Hans Foneke'le.

- Viimane sai kodanikuks 1532.a. - Hans Wencke (!)

14.05.1546 (AHB, 214-a) surnud Hans Fonneke lese vöörmündrid loovutavad lese elamu ja õue, mis asuvad Kerjavärava vastas asuval nurgal ja surnud Claves Schriueri maja (nr. 489) kõrval, kaasavarana Herman Kremer'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1546. aastal.

7.05.1594 (AHB, 214-a) sissekandest selgub, et (pärija) Jacob Cremeri volinikud olid selle juba 24.09.1593 loovutanud Hinrich Arendts'ile, kelle nimele see nüüd kantakse. See elamu asub nurgal vastu Kerjavärvat.

- See Hinrich Arendts sai kodanikuks 1588.a.

8.06.1597 (NHB, 284) surnud Hinrich Arentsi lese ja laste vöörmündrid loovutavad eelmainitud kinnistu kaasavarana Jobst Berchman'ile (kod. 1596.a.). See määrab oma kasupojale Herman Arents'ile 200 riigitaalrit ilma rendita kuni täisikka jõudmiseni.

17.10.1634 (NHB, 284) surnud Jobst Berchmani lesk, proua Clare Boleman ja tema poeg Herman Arents loovutavad lese väimehele Roloff Ecke'le kinnistu, mis asub Claus Mölleri (nr. 489) ja tänavanurga vahel.

- Roleff Eeck sai kodanikuks 1625 ja suri 1657.

13.04.1649 (NHB, 284) Roloff Ecke loovutab selle kinnistu, mis asub Simon Arentsi (nr. 489) ja tänavanurga vahel, Marcus Töcke'le, saades vastutasuks sellelt elamu, mis asub sama tänavanurga ja Hans Arpenbecki maja (nr. 514-II) vahel (nr. 514-III) ja veel õue selle vastas, Alexander Lipharti õue (nr. 545) ja Cornelius Fenemani õuevärava (nr. 540) vahel.



- Marcus Töcke sai kodanikuks 1638, oli Suurgildi vanem ja Niguliste kiriku eestseisja ning suri 1657.a. Tema lesk Gertraut Riesenkaampf abiellus 1659 uuesti Johan v. Glehn'iga, kellele läks üle ka kinnistu. -

22.10.1661 (NHB, 284) Jürgen Riesenkaampf oma õe, Marcus Töcke lese, Gertrud Riesenkaampi nimel loovutab viimase uuele mehele, Johan von Glehn'ile lese maja, mis asub Werner Harde maja (nr. 489) ja (Quappenstrate) nurga vahel.

- Johan v. Glehn pärines Lüübekist, sai Tallinna kodanikuks 1659.a. (kodanikeraamatus: ein Beckenschläger-Gesell), teotses kaupmehena ja suri 1672. aastal.

23.10.1696 (NHB, 284-a) kohtufoogt oma ülesannetes loovutab eelmainitud nurgamaja, mis asub surnud Ebert Meyeri (nr. 489) kõrval, Jürgen Riesenkaampf'ile.

- Viimane sündis Tallinnas 1647, sai kodanikuks 1683, rae-härraks 1696 ning suri 1703.a. Tema lesk, Sophia Tunder suri 1710.a. katku.

2.05.1729 (NHB, 285-a) nende poeg Justus Johan Riesenkaampf (sünd. 1690) enda ja oma sugulase, adjunkt Magnus Derlingi nimel loovutab eelmainitud kinnistu Johan Andreas Wilcken'ile.

- See sündis 1691, sai 1727 rae-härraks, 1743 bürgermeistriks ning suri 1744. aastal. Tema lesk, Gerdruta Elisabeth Duborg suri 1758. aastal.

- Edasi läks kinnistu üle nende pojale, Johan Heinrich Wilcken'ile, kes sündis 1734, oli ülem-maakohtu asjaajajaks (actuaris) ning suri 1795; tema lesk, Dorothea Duborg +1796.

13.10.1797 (NHB, 285-a) loovutasid pärijad selle kinnistu endise Niguliste kiriku pastori Joachim Christoph Salemani (+1773) lesele, Gerdruta Sophia Pfütznert'ile (+1800).

Kinnistu nr. 488 järgmised omanikud olid:

27.10.1811 - Nicolaus Salemann

12.03.1843 - Leopold Salemann, konsulent

18.02.1893 - Leopoldiana Leopoldi t. Meier, sünd. Salemann

29.03.1902 - Alexander-Leopold Gustavi p. Meier lastega

15.12.1906 - Alexander Goergi p. Reimann

15.09.1912 - Christian Luther

05.09.1914 - selle lapsed.

Suur-Karja 14

Kinnistu nr. 489

14.10.1378 (Erbebuch II, 672) vaadeldava kinnistu valdaja, rae teener (famulus civitatis, stades knape) Engelkinus, kes on Tallinnas mainitud juba 1367.a., sõlmib oma naabriga Wyneke Steenwech'iga (nimetatud ka "lange Wyneke") lepingu: Engelkele kuuluvas müüris on Wyneke väravahinged. Engelke räästavesi (druppenval) võib langeda Wyneke õue kogu räästa ulatuses.

20.03.1385 (Erbebuch III, 80) raeteenri Engelkinuse (+) tütre võõrmündrid loovutavad tema kinnistu, mis asub Karja tänaval, lihunik Vycko'le (carnifex). Tütrelle jääb selles kinnistus 45 mk.

16.08.1387 (Erbebuch III, 145) lihunik Vicko loovutab oma kinnistu Karja tänaval, lihunikule Johannes Laurenti'le. Engelkinuse tütrele kuulub 45 mk.

12.03.1389 (Erbebuch III, 182) lihunik Johannes Laurenti loovutab oma sugulasele (socero suo) Hennekinus Kallevir'ile Karja tänaval asuva kinnistu. Engelkinuse tütrele kuulub 45 mk.

28.07.1393 (Erbebuch III, 314) Johannes Kylpevyre loovutab oma kinnistu, mis asub Karja tänaval, Nicolaus Neghestevalde'le. Selle kinnistu räästavee peab vastu võtma Wineke Steenwech nii pilalt kui ulatub Wyneke võlv; selle eest võib ta kasutada vastselt ehitatud müüri, tegemata sellesse aukusid, ning oma müürile peab Wyneke tegema renni ning hooldama seda oma kulul.

1.12.1396 (Erbebuch III, 396) Nicolaus Naestewalde loovutab oma kinnistu, mis asub Karja tänaval, Johannes Tzurtzevyre'le. - Sellega kontakt katkeb ja asukoha määrab ainult naaberkinnistu, mis kuulus Wyneke Steenwech'ile (nr. 490/491).

19.04.1409 (Erbebuch III, 628) Tydike van der Oeste loovutab kiviraidur Thomas'ele ja selle vennale ning nende lastele kaks kinnistut (nr. 488 ja 489), mis asuvad Karjavärava vastas. Nende pealt kuulub Jaani seegile 3 mk. renti (seega kapi- tal 45 mk.) ja Tidike van der Oestele 1 mk. renti Lihavõtteks. Dörnse taga asuv müür kuulub mõlemale kinnistule. Kinnistule võlgu teha ei tohi ilma Jaani seegi võõrmündrite ja rae loata. Kui mõlemad vennad ja nende naised ning lapsed surnud on, siis langevad mõlemad kinnistud raele.

29.10.1428 (Erbebuch III, 970) Thomas kiviraidur ehk teisiti, Byrgitten (= Pirita) Thomas loovutab oma pojale Jacob'ile oma maja, mis asub Karja tänaval, Zyllen (= silla) Thomasele kuuluva nurgamaja (nr. 488) ja Hinrick Kalf'ile kuuluva maja (nr. 490) vahel. Alt (?) läbiminev käik kuulub koosõ õuega nurgamajale. Majal lasub 50 riimarka ühele nunnakloostri vi- kaariale, mida teenindab härra Diderik van der Beke.

- Ilmselt on mõlemad kinnistud vastavalt 1409. aasta klaus- lile langenud linna raele, kes need edasi loovutab alles - 1515.a. (AHB, 213-a) linna kämmererid loovutavad Hans Morinck'ile maja, milles ta eluneb. See asub Karja tänaval, linnavärava lähedal, Hans Fonneke maja (nr. 488) kõrval.

- Pole võimatu, et see on identne Hans Märbörch'iga, kes sai kodanikuks 1513. aastal, kuigi kodanikeraamatus on üks Hinrik Morinck saanud kodanikuks 1462 ja teine 1533.a.

20.01.1526 (AHB, 213-a) surnud Hans Moringi lese võõrmündrid loovutavad Clawes Schriuer'ile eelmainitud maja ja kinnistu, mis asub Karja tänaval, surnud Hans Veneke (nr. 488) ja raehärra Mattis Depholti vana maja (nr. 490) vahel.

- Clawes Schriuer (= kirjutaja) oli kodanik 1525.aastal ja

1533.a. hageb tema vennapoeg Johan, kes eluneb Breckerfeldis, tema pärandit.

24.10.1550 (AHB, 213-a) surnud Clawes Schriueri surnud lese (Katharine) võõrmündrid loovutavad <sup>(over)</sup> linna kämmereridele kui linna volinikele Clawes Schriueri nimel oleva kinnistu, s.o. maja ja õue, mis asub Karja tänaval, surnud härra Johan Hudde (nr. 490) ja Herman Kremeri maja (nr. 488) vahel.

6.11.1556 (AHB, 213-a) linna kämmererid loovutavad rae loal eelmainitud maja ja õue, mis asub Herman Kremeri majade (nr. 488 ja 490) vahel, Andreas Kock'ale.

- Viimane oli surnud raehärra Joan Kocka poegi.

15.10.1557 (AHB, 213-a) Andreas Kock loovutab oma elamu Herman Kremer'ile.

- See sai kodanikuks 1546 ja temale kuulus sellega siin juba kolm kinnistut (nr. 488, 489, 490) kõrvuti.

7.05.1594 (AHB, 213-a) pärijad loovutavad oma kaaspärijale Jost Cremer'ile (kod. 1593.a.) eelmainitud kinnistu, mis asub Hinrich Arentsi (nr. 488) ja Lucie Cremeri maja (nr. 490) vahel.

26.10.1627 (AHB, 213-b) kohtufoogtiä loovutavad üldise Jumalalaeka eestseisjaile kui kreditoridele maja ja kinnistu, mis on kolmel korral olnud oksjonil ja neile määratud. See asub Karja tänaval, härra Thomas Luehri (nr. 490) ja Jost Berchmani maja (nr. 488) vahel. Samas loovutavad Jumalalaeka eestseisjad selle kinnistu edasi Claus Möller'ile.

- See sai kodanikuks 1625. Tema lesk, Medea Ecke abiellus 1646.a. Simon Arens'iga, kes sai kodanikuks 1646.a.

29.10.1647 (NHB, 283) surnud Claus Mölleri pärijate võõr-

müindrid loovutavad temale kuulunud elamu, mis asub Karja tänaval, surnud härra Thomas Luhri (nr. 490) ja Roloiff Eiche (ka Eeck = tamm) maja (nr. 488) vahel, Simon Arens'ile.

15.10.1658 (NHB, 283) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab eelmainitud kinnistu bürgermeistri Thomas Luhri lese (nr. 490) ja Marcus Töcke (nr. 488) vahel, Herman zur Mühlen'ile. - See sai kodanikuks 1649, raehärraks 1667

ja suri 1690, tema lesk, Margareta Ecke suri 1698. aastal. 11.05.1660 (NHB, 283) Herman zur Mühlen loovutab eelmainitud kinnistu Werner Harde'le vahetuseks kinnistu nr. 364 vastu.

- Werner Harde sai kodanikuks 1658 ja suri 1692.

4.05.1683 (NHB, 283-a) Warner Harde loovutab, vastavalt 17.12.1682 sõlmitud lepingule, Karja tänaval, surnud Johan v. Glehni (nr. 488) ja Ebert Fienti (nr. 490) vahel asuva elamu koos poe ja muu juurdekuuluvaga Ebert Meyer'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1681 kaupmehena ja suri 1700.a., kuid aktis nimetatakse teda surnuna juba 1696.a. (NHB, 284-a)

27.04.1697 (NHB, 283-a) nimetatakse seda surnud portooriumi prefekti Ebert Strahlborni lese, Bela Koch'i majaks.

- Ebert Strahlborn (Bartholdi pg.) sai kodanikuks 1659 kaubaselina, oli portooriumi prefektiks ja suri 1688; tema lesk, raehärra Christoph Kochi (+1668) tütar Bela suri 1723. aastal. Nende poeg, kindral-majoor Eberhard Stralborn suri 1736. aastal.

18.04.1749 (NHB, 283-a) kaupmees Johan Conrad Rudolphi loovutab oma ämma, Christian Krey (kod. 1708-1733) lese, sündinud Gerdrutha Elisabeth Juchiuse nimel kaupmehele Floris Haecks'ile nüüd oksjonilt ostetud maja, mis asub

surnud bürgermeistri Joh. Andreas Wilckeni (nr. 488)

ja Andreas Dellingshauseni maja (nr. 490) vahel.

- Gertrud Elisabeth Juchius oli aastail 1705-1710 abielus

Floris (I) Haecks'iga ja 1715-1733 Christian Kreyga ning

nüüd loovutas kinnistu oma esimesest abielust pojale

Floris (II) Haecks'ile, kes sai kodanikuks 1749 kaupmehena

ja suri 1752.a.; tema lesk, Maria Charlotta Magnusson abi-

ellus 8.07.1759 kaupmehe Heinrich Johan Galleniusega ja

suri juba kaks kuud hiljem (maetud 30.09.1759).

8.05.1761 (NHB, 780-a) surnud kaupmehe Floris Haecksi laste

võõrmündrid loovutavad nende kasuisale Hinrich Johan Galle-

nius'ele kinnistu, mis asub Joh. Andrdas Wilckeni (nr. 488)

ja Otto Daniel Norbergi maja (nr. 490) vahel.

Kinnistu nr. 489 järgmised omanikud olid:

15.10.1762 - Peter Johan Wettergren, kaupmees, kod. 1759-65.

24.04.1778 - Hans Lönnwig, Kopenhagenist pärinev maaler, +1793.  
Tema lesk, Christina Elisabeth Ploschkus (+1804)  
abiellus 1795.a. maalri Johannes Hau'ga. See  
sai kodanikuks 1806, oli Kanuti gildi older-  
maniks ja suri 1838.

25.04.1819 - Johannes Hau, maaler, kod. 1806-1838.

22.12.1842 - Carl Friedrich Daum, kaupmees

27.04.1862 - Mathias Freymann, 3. gildi kaupmees

22.02.1874 - Wilhelm Ferdinand Freymann, 2. gildi kaupmees

27.03.1879 - proua Pauline Freymann

21.04.1881 - parun Woldemar Stackelberg

23.06.1895 - Alexander Grigori p. Reimann

15.09.1912 - Christian Alexandri p. Luther

05.09.1914 - selle lapsed.

Märkus: alates 1906. aastast on nr. 488 ja 489 kuulunud

ühistele omanikkudele.

Suur-Karja 12

Kinnistu nr. 490

See kinnistu sai iseseisvaks eraldamisega nr. 491 alt:

2.12.1555 (AHN, 214-b) raehärra Johan Hudde (+) esimesest abielust laste võõrmündrid loovutavad Herman Kremer'ile Karja tänavalt maja, mis asub surnud Johan Hudde pärijate (nr. 491) ja raele kuuluva maja (nr. 489) vahel. - Sama Herman Kremer omandas 1546.a. nurgapealse nr. 488 ja 1557.a. ka nr. 489.

7.05.1594 (AHB, 214-b) Jost ja Jacob Cremerid loovutavad oma õele, Lucie Cremer'ile, s.o. Curt Arendtsi lesele tema elamu, mis asub Jost Cremeri (nr. 489) ja Baltazar Schepeleri (nr. 491) vahel.

5.05.1609 (AHB, 214-b) kohtufoogtid loovutavad Heinrich Lanting'ile kui bürgermeistri härra Simon von Thene volinikule maja ja õue Karja tänaval.

- Simon von Then sai raehärraks 1587, bürgermeistriks 1604 ning suri 1609.

7.05.1613 (AHB, 213-b) vennad Heinrich ja Albrecht Lantingid loovutavad oma sugulasele, vanemale Thomas Luhr'ile maja ja õue Karja tänaval, Hans Risenkampi (nr. 491) ja Herman Kremeri väikese maja (nr. 489) vahel.

- See Thomas Luhr sai "mustpeaks" 1599, kodanikuks 1604, raehärraks 1615, bürgermeistriks 1630 ning suri 1646. Ta oli abielus kolmel korral ja naised olid: Margareta Lanting (+1633), Medke Boisman (1634-1638) ja Medke Schmidt.

11.05.1647 (NHB, 282) surnud bürgermeistri Thomas Luhri väimehed (Thomas Eiche ja Jürgen Bieverman) kõigi pärijate nimel loovutavad Thomas Luhri testamendi kohaselt tema lesele, proua Metge Schmidt'ile maja ja kinnistu, mis asub Karja tänaval, Hans Risenkampi (nr. 491) ja surnud Claus



Mölleri maja (nr. 489) vahel.

26.10.1666 (NHB, 282) Suurgildi vanem Claus zur Haar loovutab proua Metge Schmidt'i nimel tema elamu, mis asub Karja tänaval, Jürgen Risenkampi (nr. 491) ja Warner Harde (nr. 489) vahel, proua sugulasele (venna väimehele) Ebert Fiantt'ile. - Viimane sai kodanikuks 1657 kaubasellina ja abiellus Heinrich Schmidt'i tütre Elsche'ga.

17.10.1684 (NHB, 282) surnud Ebert Fiantt'i lesk, proua Elsche Schmidt loovutab oma elamu, mis asub surnud Marcus Töke (nr. 491) ja Ebert Meyeri (nr. 489) vahel, oma surnud mehe vennale, Antonius Fiantt'ile, vastavalt 1683 sõlmitud lepingule. - Viimane sündis Tallinnas 1632, sai kodanikuks 1667 kaubasellina, oli Suurgildi vanemaks ja suri 1689.

Ta oli abielus Claus zur Haari tütre Anna Elisabetiga (+1685).

21.05.1728 (NHB, 282-a) kohtufoogt loovutab kaupmehele Andreas Dellingshausen'ile tema poolt oksjonilt ostetud maja, mis on veel surnud Anthoni Fiantt'i nimel ja asub Ebert Meyeri (nr. 489) ja matemaatikaõpetaja (Rechenmeister) Balthasar Frieseli maja (nr. 491) vahel.

- Andreas Dellingshausen sai kodanikuks 1726 kaupmehena ja suri 1751. aastal.

4.05.1753 (NHB, 282-a) surnud Andreas Dellingshauseni alaealiste laste võõrmündrid loovutavad temale kuulunud maja, mis asub Peter Joh. Nottbecki (nr. 491) ja surnud Floris Haeeksi (nr. 489) vahel, kaupmehele, Otto Daniel Norberg'ile.

- See oli sündinud Kuressaares, olnud kaupmeheks Haapsalus ja sai Tallinna kodanikuks 1752 ning oli hiljem linna maakleriks.

28.04.1786 (NHB, 784-a) linna maakler Otto Daniel Norberg oli selle maja juba 16.03.1777 müünud Hageri pastori Carl

Gottlieb Alstadiuse (+1775) lesele, Maria Elisabeth Derlingile, kes 1778 abiellus oma surnud mehe vennaga, Tallinna kaupmehe Joachim Alstadiusega (kod. 1777-1799); Maria Elisabeth ise suri 1804.aastal. - Nüüd (28.04.1786) kantakse see maja Joachim Alstadiuse nimele.

27.10.1805 (NHB, 787) lese pärijate nimel loovutab Heinrich Joachim Alstadius eelmainitud maja kaaspärijale, preili Carolina Alstadius'ele.

Kinnistu nr. 490 järgmised omanikud olid:

- 24.09.1843 - Alexander Martin Luther, kaupmees
- 16.02.1882 - selle lesk, sünd. Caroline Steding ja lapsed
- 29.12.1906 - Christian Alexandri p. Luther
- 05.09.1914 - selle lapsed.

Märkus: alates 24.09.1843 kuulusid nr. 490 ja 491 ühistele omanikkudele ja 21.12.1929 suleti kinnisturaamatus nr. 491 ning ühise kinnistu jaoks jäi nr. 490.

Kuni 1555.aastani kuulusid kokku nr. 490 ja 491, siis need lahutati ja 1843.a. liideti jälle ühise omaniku kätte. 1929.a. jäi neile ühiseks numbriks - nr. 490.

14.10.1378 (Erbebuch II, 672) kuulus nr. 489 raeteenrile Engelkinusele ja käesolev kinnistu Wyneke Steenwech'ile (nimetatud ka "pikaks" - lange Wyneke). 1378.a. sõlmivad nad lepingu: (vahe-) müür kuulub Engelkele, kuid selles on Wyneke väravahinged ja Engelke räästavesi (druppenval) kogu ulatuses langeb Wyneke õue.

28.04.1393 (Erbebuch III, 306) on sõlmitud leping Wyneke Steenwechi ja Everd Grutheri (kinnistu nr. 514-III) vahel: Wyneke ja tema järglased peavad hoidma korras renni oma korstnast kuni tänavani; renni alla jääb väike ruum, (dat vellet neder under der ronne een half breet langk /täendus?/); Edasi peab Wyneke rajama renni oma korstnast oma õue.

Wyneke kambri aknal, mis suundub Everdi õue, peab olema ees pergament või klaas; samuti ka Wyneke kelder saab valguse Everdi õuest. Need aknad jäävad senisesse suurusse.

Edasi, kui Everd Grüther ja tema järglased (in der quappenstraten) ehitavad ümber oma maja, säilitavad nad vaba valguse (s.o. õiguse akendele) ja vaba "druppenvali" Wyneke õue.

28.07.1393 (Erbebuch III, 314) kui Johannes Kylpevyre loovutab kinnistu nr. 489 Nicolaus Neghestevaldele, siis tuuakse 1378.a. sõlmitud leppe sätteid pisut muudetult: selle kinnistu räästavee peab vastu võtma Wyneke Steenwech nii pikalt kui ulatub tema võlv. Selle tasuks võib ta kasutada vastselt ehitatud müüri, kuid sellesse auke tegemata.

Ja kui Wyneke tahab oma müürile rajada renni, siis omal kulul.  
 11.07.1410 (Erbebuch III, 638) pika Wyneke lese ja laste  
 võõrmündrid loovutavad kinnistu, mis asub Karjavärava juures,  
Hinrik Calff'ile. Tafelgildile kuulub sellel kinnistul 60 mk.,  
 millelt tuleb maksta 4 mk. renti Nelipühiks.

19.04.1415 (Rentenbuch 524) mainitakse pika Wynike poegi  
 - Pawelke ja Hansike.

Sept. 1437.a. (Erbebuch III, 1150) bürgermeister Hinrik  
 Schelwent ja Bernt van der Molen loovutavad Hinrick Calff'ile  
 kuulunud kinnistu Karja tänaval Clawes Walmerscrode'le.

Majal lasuvad kapitalid: Tafelgildile 60 riiamarka, Püha-  
 vaimu seegile 30 mk., härra Hinrik Schelwentile 300 mk.,  
 Hinrik Calffile 75 mk., mille eest tuleb teda hooldada kuni  
 täiseani (to sinen jaren). Selle kinnistu loovutab Claus  
 Walsrade härra Hinrik Schelwent'ile.

- Hinrik Schelwent (I) esineb juba 1414.a., sai raehärraks  
 1418, oli bürgermeistriks 1430-1443. Tema pojad olid: Hinrik  
 (II), sai raehärraks 1462, bürgermeistriks 1488, ja Reynolt.

16.06.1486 (Rentenbuch 1139) härra Hinrik Schelwent ja  
 tema vend Reynolt tõendavad, et nende ühiseks valduseks on  
 maja koos päraldistega, mis asub Karja tänaval, raele kuu-  
 luva kinnistu (nr. 489) kõrval, Karjavärava lähedal.

20.01.1526 (AHB, 213-a) viidatakse siia (nr. 489)aktides)  
 kui raehärra Mattis Depholti vanale majale.

- Mathias Depholt sai kodanikuks 1492, raehärraks 1493,  
 bürgermeistriks 1522 või koguni 1514. Oma testamendi on  
 ta koostanud 1529. aastal.

29.10.1535 (NHB, 211-a) Hans van Graue ja Bartholomeus

Daleman loovutavad Hinrick (IV) Schelwent'ile maja, mis asub Karja tänaval, Clawes Radenbeke (nr. 492) ja Clawes Schriueri lese maja (nr. 489) vahel.

10.11.1535 (AHB, 211-a) Hinrick Schelwent loovutab eelmainitud maja koos selle taga asuva aiaga Andres Luhr'ile.

10.05.1536 (AHB, 211-a) Andres Luhr loovutab eelmainitud maja Helmich Vicke'le.

- Viimane sai kodanikuks 1513 kaupmehena ja suri 1542.a.

23.09.1537 (Aa 16, nr. 557) Helmich Vicke annab lubaduse, et oma Karja tänaval asuvate majade (nr. 490, 491 ja 492) juurde ehitatud puust tallid lõhub maha 1538. aasta Neli-pühiks, või maksab raele trahvi 200 riimarka.

23.03.1542 (AHB, 7-h) Helmich Vicke loovutab oma sugulasele Hans Hudde'le maja koos õueaiaga, mis asuvad Karja tänaval, surnud Clawes Schriueri maja (nr. 489) ja Helmich Vicke teise maja (nr. 492) vahel, kuid tingimusel, et Helmich kuni surmani seda aeda kasutab.

2.12.1555 (AHB, 7-b) pärijad loovutavad kaks uut maja, mis asuvad Karja tänaval, raele kuuluva maja (nr. 489) ja Jürgen van der Heyde maja (nr. 492) vahel, surnud härra Johan Hudde esimesest abielust lastele ning Hans Hudde'le ja Tylman Hersefeldi naisele.

2.12.1555 (AHB, 214-b) loovutatakse neist nr. 490 Herman Kremer'ile ja teine

16.10.1556 (AHB, 212-a) Hans Hudde loovutab selle, mis asub Herman Kremeri (nr. 490) ja Jürgen van der Heide (nr. 492) vahel, oma sugulasele Tylman Hersefelt'ile.

22.10.1568 (AHB, 212-a) Tyleman Hersefelt loovutab oma sugulasele Hans Hudde'le maja, mis asub Karja tänaval,

Herman Kremeri (nr. 490) ja surnud härra Jürgen van der Heide maja (nr. 492) vahel. Samal päeval Hans Hudde loovutab selle edasi (müüb) Baltzer Schepeler'ile.

- Seda mainitakse Tallinna kaupmehena juba 1550.a.

5.05.1615. (AHB, 212-a ja NHB, 281) härra Gotthart Vegesack enda eest ja Carsten Rohde kui sõjaaegne surnud Deidrich Trachterseni lese vöörmünder ning Herman Schepeleri volinik loovutavad Hans Risenkamp'ile maja, mis asub Karja tänaval, surnud Roloff Harde (nr. 492) ja Thomas Luhri maja (nr. 490) vahel.

- Hans Risenkamp (senior) pärines Hildesheimist, sai Tallinna kodanikuks 1595, oli Suurgildi vanemaks ja suri 1642. Aastail 1636-1640 kuulus temale siin ka kinnistu nr. 514-III.

15.05.1655 (NHB, 281) vennad Hans, Jost ja Jürgen Risenkamp'id loovutavad surnud Baltzer Risenkampi lastele ja pärijatele maja ning kinnistu, mis asub härra Elias Hilneri (nr. 492) ja Cordt Fianti (nr. 490-?) vahel. Samas loovutavad vöörmündrid selle kinnistu edasi Marcus Töcke'le.

- Baltazar Risenkamp sai kodanikuks 1642 kaubaselina ja suri 1654; tema lesk oli Anna zur Mühlen.

- Marcus Töcke sai kodanikuks 1638 ja suri 1658; tema lesk, Gertraut Riesenkamp abiellus 1659 uuesti Johan v. Glehniga ja suri 1691.a.

17.10.1693 (NHB, 281) on selle kinnistu valdajaks surnud Jürgen Riesenkampfi (kod. 1656-1690) lesk, Kadrina pastori Reiner Brockmani tütar Margaretha.

21.10.1718 (NHB, 281-a) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab maja, mis asub surnud Anthoni Fianti (nr. 490) ja Eberhard Schwartzi maja (nr. 492) vahel, ning on veel Marcus Töcke

nimel, raehärrale Joachim Warnecke'le, kes selle on oksjonilt ostnud.

- Viimane pärines Gadebuschist, sai Tallinna kodanikuks 1689 kaubasellina ja sai raehärraks 1710 ning suri 1729; tema lesk, Gerdruta Elisabeth v. Glehn suri 1753.a.

5.05.1724 (NHB, 281-a) raehärra Joachim Warnecke nimel loovutab Johan v. Glehn elamu, mis asub Anthoni Fianti (nr. 490) ja Eberhard Schwartzi maja (nr. 492) vahel, linna aritmeetikule, Balthasar Friesel'ile.

- See sündis Tallinnas 1699 seemiseparkali Jürgen F. pojana, oli suures linnakoolis "Schreib- und Rechenmeister" ning suri 1758.aastal. Aastal 1724 abiellus ta raehärra Joachim Warnecke teise naise esimesest abielust tütrega, Anna Gertruta von Schoteniga, olles seega raehärra väimees.

21.04.1741 (NHB, 281-a) aritmeetikus Balthasar Friesel loovutab Tallinna gümnaasiumi professori, magister Johan David Gebaueri nimel ja eest keiserliku ülem-maakohtu asjaajajale (actuarius) Otto Johan Harpe'le maja, mis asub Andreas Dellingshauseni (nr. 490) ja Carl Magnus Hunniuse (nr. 492) vahel.

- Johan David Gebauer pärines Gotha lähedalt, sai 1728 linna suurkooli rektoriks ja 1730 gümnaasiumi professoriks ning suri 1757. Ta oli abielus eelmainitud raehärra Joachim Warnecke tütre Catharina Elisabethiga.

- Otto Johan Harpe ei olnud Tallinna kodanik.

27.04.1753 (NHB, 281-a) Harpe lese, sünd. Euphrosina Elisabeth Kelchi nimel loovutatakse see kinnistu kaupmehele Peter Johan Nottbeck'ile.

- See sai kodanikuks 1747 kaupmehena, sai 1769 raehärraks ja suri 1781.a.

27.04.1767 (NHB, 784) Peter Johan Nottbeck loovutab elamu, mis asub Karja tänaval, Otto Daniel Norbergi (nr. 490) ja surnud Herman Friedrich Falcki maja (nr. 492) vahel, kaupmehele, Gabriel Stricker'ile.

- See pärines Friedrichshammist, sai Tallinna kodanikuks 1757 kaupmehena ja suri 1781; tema lesk, Juliana Charlotta Lohman abiellus 1783.a. uuesti Johan Heinrich Arvel'iga, kes 1783 sai kodanikuks kaupmehena ja suri 1805.a.

Kinnistu nr. 491 järgmised omanikud olid:

23.10.1803 - Christian Wilhelm Luther, kaupmees

24.09.1843 - Alexander Martin Luther, 2. gildi kaupmees

Sellest peale olid kinnistuil nr. 490 ja 491 ühised omanikud (vt. nr. 490 materjalidest).

1929.a. nr. 491 likvideeriti ja ühine kinnistu on nr. 490.

Märkus: kinnistu nr. 491 õuevärav oli vähemalt aastail

1661-1783 Vana-Posti tänaval kinnistute nr.488 ja 514-III

vahel.



Suur-Karja 10

Kinnistu nr. 492

16.04.1434 (Erbebuch III, 1078) Hans Smit ja Magnus Smit (ilmselt sepad: kodanikud 1431 ja 1430. aastast) loovutavad Hinrik Wickede'le kuulunud elamu Karja tänaval, Vunke lese maja (nr. 493) kõrval, Dideric Swarte'le, kes seal elab. Hinrik Wickede lastele (Hinrik ja Mergrete) kuulub selles majas kummalegi 90 mk., mille eest peab ta lapsi hooldama kuni täiseani. Tafelgildile kuulub 100 riimarka.

- Hinrik van Wyckede sai kodanikuks 1418. aastal.

- Diderick Swarte sai kodanikuks 1431. aastal.

11.03.1445 (Erbebuch III, 1239) härra Albert Rumoer, härra Johan Smit ja Hans Summerman loovutavad Dideric Swartele kuulunud maja Karja tänaval Pawell Swarte'le. Hinrik Wickede pojale (Hinrik) kuulub selles majas 160 mk., mille eest tuleb teda varustada jalatsite ja riietega kuni täiseani. Tafelgildile kuulub 100 mk. 6 %-ga.

3.04.1449 (Erbebuch III, 1271) Pawell Muste loovutab oma kinnistu Karja tänaval, härra Hinrik Schelwendi (nr. 491) ja Vunke maja (nr. 493) vahel, Hans Wackenbroeke'le. (Vahetus kinnistu nr. 477 vastu).

- Hans Wackenbroek sai kodanikuks 1430 ja abiellus Jonas Zwarte lesega. - Pawell Swarte = Pauwell Muste.

17.10.1455 (Erbebuch III, 1321) Jacob Dillenberch loovutab Wackenbrokile kuulunud kinnistu, mis asub Karja tänaval, härra Hinrik Schelwendi maja (nr. 491) ja Vinke maja (nr. 492) vahel, Hinrik Wessentiine'le. Jaani seegile kuulub selles 50 mk. (hiljem parandatud 100 margaks).

- Hinrik Wessentiin sai kodanikuks 15.06.1453.

15.08.1483 (AHB, 206-a) surnud Brand van Verle lese Elisa-

bethi võõrmündrid loovutavad Brand van Verle elamu ja kinnistu, mis asub Karja tänaval, härra Hinrik Schelwendi (nr. 491) ja vanaproua Vincke maja (nr. 493) vahel, Matheus van Loueden'ile.

- Brand van Verle sai kodanikuks 1476.

- Matheus van Loueden sai kodanikuks 1483 ja ilmselt abiellus eelmise lesega.

28.06.1521 (AHB, 206-a) surnud Matheus van Loueni maja, mis asub surnud härra Hinrik Schelwendi (nr. 491) ja Corth Cardinali maja (nr. 493) vahel, loovutatakse Clawes Radenbeke'le. - See sai kodanikuks 1514. aastal.

1.11.1537 (AHB, 206-a) Clawes Radenbeke loovutab Helmich Ficke'le maja ja kiviaida, mis asuvad Karja tänaval, Curth Cardinali (nr. 493) ja Helmich Ficke maja (nr. 491) vahel.

24.10.1544 (AHB, 206-b) surnud Helmich Ficke viimasest abielust laste võõrmündrid loovutavad eelmainitud maja, mis asub Curt Cardinali (nr. 493) ja Hans Hudde (nr. 491) vahel, Hans Hudde'le.

27.10.1553 (AHB, 206-b) surnud härra Johan Hudde esimesest abielust (Hinrich Bulowe tütreaga) sündinud laste võõrmündrid loovutavad eelmainitud maja Jürgen von der Heide'le.

- Viimane oli samanimelise raehärra poeg ja sai ise rae-härraks 1562, kuid oli juba 1566.a. surnud.

22.10.1568 (AHB, 206-b) surnud härra Johan Hudde lese ja laste võõrmündrid loovutavad lepingu järgi Hans Ratke'le maja Tomas Bevermani (nr. 493) ja Hans Hudde (nr. 491) vahel.

- Hans Ratke sai kodanikuks 1568, mil abiellus Jürgen van der Heide lesega, saades kaasavaraks kolm kinnistut

91  
22  
(nr. 492, 8 ja 37).

8.11.1574 (AHB, 206-b) Hans Rhat (ka Rathke) loovutab maja ja õue, mis asub Thomas Bevermani (nr. 493) ja Baltazar Schepeleri (nr. 491) vahel, Tonnies van dem Busch'ile.

- Tonnies van dem Busche sai kodanikuks 1562 ja suri 1599.a. 74-aastasena; tema lesk, Gertrud van Wehren suri 1615.a.

22.04.1586 (AHB, 206-b) Tonnies van dem Busch loovutab eelmainitud kinnistu Andreß Kock'a lese teadmisel ja tahtel Roloff Harder'ile. - See sai kodanikuks 1581.a.

2.11.1638 (NHB, 280) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab surnud Roloff Harde elamu, mis asub Thomas Bevermani (nr. 493) ja Hans Risenkampi (nr. 491) vahel, Elias Hilner'ile.

- Elias Hilner (vanem) oli pastoriks Lihulas (1600) ja Hageris (1603), noorem sai Tallinna kodanikuks 1628, raehärraks 1643, bürgermeistriks 1650 ja suri 1672; tema lesk, Margareta Kämmerling suri 1678.a. See oli Niguliste pastori (1599-1603) Lambert Kämmerlingi tütar.

15.10.1669 (NHB, 280) Jonas Boos oma naise Margareta Schwartzi eestkostjana ning kaaspärijate volinikuna loovutab oma sugulasele Ebert Schwartz'ile maja ja kinnistu, mis asub Thomas Bevermani (nr. 493) ja Marcus Töcke elamu (nr. 491) vahel.

- Ewert Schwartz sai Tallinna kodanikuks 1662 kaubasellina ja suri 1710.

23.10.1685 (NHB, 280-a) kantakse sellele kinnistule talupoja Rebbase Tönno (major Hans Heinrich v. Tiesenhauseni alalt) kasuks 24.12.1656 tehtud 100-riigitaalriline obligatsioon koos kasvikuga.

15.10.1701 (NHB, 280-a) kustutatakse see kohustus vastavalt

Siegfrid Steeni poolt esitatud (10.07.1700) kviitungile, mille järgi võlg täielikult tasutud on.

27.10.1727 (NHB, 280-a) kohtufoogt loovutab surnud Thomas Witte lesele, proua Bela Schwartz'ile tema isale kuulunud elamu, mis asub Karja tänaval, surnud Thomas Bevermani (nr. 493) ja Balthazar Frieseli maja (nr. 491) vahel.

25.04.1735 (NHB, 776) kaupmees Petrus Kock kui leskproua Bela Schwartzi volinik loovutab kaupmehele Carl Magnus Hunnius'ele eelmainitud maja, mille vasesepp Johan David Baldauff oksjonilt ostis ja edasi loovutas C.M.Hunniusele.

- Johan David Baldauff pärines Stettinist, sai Tallinna kodanikuks 1727, mil abiellus vasesepa Erich Kielmani lese, proua Anna Sophia Spick'iga.

- Carl Magnus Hunnius sai kodanikuks 1732 kaupmehena ja suri 1745.a.; tema lesk, Catharina Maria Faber abiellus 8.01.1747 kaupmehe Herman Friedrich Falck'iga (kod. 1737-1755) ja maeti juba 19.01.1747, seega 11 päeva pärast pulmi.

Kinnistu nr. 492 järgmised omanikud olid:

07.05.1753 - Herman Friedrich Falck, kaupmees, kod. 1737-55.

19.04.1776 - Christoph Johan Mollien, kaupmees, kod. 1766-84.

19.10.1784 - Johannes Elster, kaupmees, kod. 1776-1808.

01.09.1836 - Carl Johan Elster, kaupmees, kod.

15.05.1856 - Herman Witte ja poeg Carl Johan Witte

18.05.1856 - Alexander Leopold von Husen

03.09.1857 - Maxim Ignatjewitš Schachow, 3. gildi kaupmees

22.12.1901 - Maria ja Ljubow (Maximi tütreid) Schachow'id

13.12.1918 - Sergei Sergei poeg Orlow.

Suur-Karja 8

Kinnistu nr. 493

Kinnistu nr. 492 aktides viidatakse korduvalt käesolevale, et see kuulub Vunke lesele (1434 - Vunkesche), Vunke'le (1449) ja Vinke'le (1455) ning 1483.a. ühelt poolt Vunkesche, teiselt küljelt olde Vinckesche'le.

1467.a. (AHB, 205-a) raehärrad Johan Oldendorp ja Reinolt van Werne lasevad Margareta van der Beke tahtel ja volitusel käesoleva elamu, mis asub Karja tänaval, Hundertosse (nr. 494) ja Hinrik Wessentyne (nr. 492) vahel, koos kõigi päraldis- tega kirjutada Cord Vincke lese Margareta nimele.

- Cord Vunke sai kodanikuks 1433. aastal.

1493.a. (AHB, 205-a) Cord Vuncke lese vööründrid loovutavad lese elamu, mis asub surnud härra Johan Boysmani (nr. 494) ja Brand van Verle (nr. 492) vahel, kingsepale Matheus Almenhu'ile tingimusele, et lesele jääb kuni surmani selles majas tuba, teenija ning toit laua ääres.

† Matheus Almenhuser sai kodanikuks 1484.a.

1505.a. (AHB, 205-a) surnud Matheus Almenhuseri lese ja laste vööründrid loovutavad nende elamu ja kinnistu Hans Bucht'ile. - See sai kodanikuks 1505.a.

1520.a. (AHB, 205-b) Hans Buchti lese Anneke vööründrid müüvad tema maja ja kinnistu, mis asub Hinrik Boysmani (nr. 494) ja Clawes Radenbeke (nr. 492) vahel, Korth Kardinal'ile. - See sai kodanikuks 1507 ja suri 1549.

Oma esimese kinnistu sai ta 1507 abielludes Cordt Vincke tütreaga ning tingimusel, et hoolitseb selle ema Hertke eest.

8.12.1550 (AHB, 205-b) surnud Curt Cardinali pärijad loovutavad tema maja ja õue, mis asub Hinrich Boismani ja surnud härra Johan Hudde (nr. 492) vahel, Hans Busch'ile.

- Hans Busch (ka Busz, Bues, Buse) abiellus Cort Cardinali tütre Margaretaga, kes suri 103-aastasena 1618.aastal.

19.12.1552 (AHB, 205-b) Hans Busch loovutab oma elamu ja kinnistu, mis asub H.Boismani majade (nr. 494) ja surnud rhr. Johan Hudde uue ja vana maja (nr. 492, 491) vahel, Tomas Beverman'ile. - See sai kodanikuks 1546.a. ja suri enne 1580.aastat. Tema poeg Thomas (II) Beverman oli rae-härraks 1601-1603 ning suri 1603.a. Selle poeg Jürgen Beverman suri 1622 ja tema lesk, Apollonia Bergman suri 1625.a.

30.04.1630 (NHB, 279) härra Johan Thier kui Jacob Bevermani volinik loovutab surnud Jürgen Bevermani pärijatele ja lastele Thomas Bevermanile ja Hans Fonnele kui alaealiste eestkostjale laste vanaisale kuulunud maja ja kinnistu, mis asub Carl Boismani (nr. 494) ja Roloff Harde (nr. 492) vahel.

- Jürgen Beverman sai kodanikuks 1599 ning suri 1622. Poeg Thomas sai kodanikuks 1625 ning suri 1667.

6.05.1636 (NHB, 279) Berent Hoetfilter oma naise eest ja Jürgen Beverman loovutavad oma naisevennale resp. vennale Thomas Bevermanile (kod. 1625-1667) eelmainitud kinnistu.

27.10.1676 (NHB, 279) pärijad loovutavad oma kaaspärijale Hans Bevermanile tema isale kuulunud maja, mis asub Ebert Schwartzi (nr. 492) ja Jochim Reve (ka Rave, nr. 494) vahel.

- Hans Beverman sai kodanikuks 1670 kaubasellina ja suri 1680, tema lesk, Sophie Tunder abiellus 1683.a. uuesti Jürgen Risenkamp'iga.

14.04.1749 (NHB, 279) Herman Büttneri (kod. 1735-1762) ja Bertram Cajus Schmidt (kod. 1746-1759) administratorid Stephan Christian Haecks ja Christian Wilhelm Schüsler loovutavad kinnistu, mis asub C.Magnus Hunniuse (nr. 492)

ja Anthony Scharfenbergi (nr. 494) vahel, kaupmehele Carl Heinrich Eck'ile.

- Carl Heinrich Eeck sai kodanikuks 1737 kaupmehena ja suri 1760.a.; tema lesk Gerdruta Elisabeth Schröder suri 1771.a.

19.10.1761 (NHB, 781) Suurgildi vanema Carl Heinrich Eecki pärijad loovutavad temale kuulunud kinnistu, mis asub Karja tänaval, surnud Herman Friedrich Falcki (nr. 492) ja surnud Anthon Scharffenbergi (nr. 494) vahel, kaupmehele, Joachim Friedrich Eberhardile. Selle kinnistu oli oksjonilt ostnud kaupmees Peter Johan Wettergren (kod. 1759-1765) ja loovutanud edasi J.F.Eberhardile.

- Joachim Friedrich Eberhard sai kodanikuks 1759 kaupmehena, oli Suurgildis "Bauherr" ja suri 1787.a.

Kinnistu nr. 493 järgmised omanikud olid:

10.07.1788 - eelmise õde Maria Elisabeth Eberhard, kes oli Palamuse pastori (1758-1767) Christian Bernhard Oldekopi lesk.

- Joachim Johan Oldekop, kaupmees

17.12.1812 - Christian Ludwig Bette, tislernermeister

21.10.1869 - Alexander Bette, tislernermeister

16.06.1881 - Martin Böckler

06.09.1883 - Martin Carl Adolph Böckler

12.02.1891 - Rosalie Otto tütar Pläesterer

30.06.1909 - Johan Alexander Otto p. Philipson

Maria Louise Otto t. Ulmann, sünd. Philipson

Louise Wilhelmine Otto t. Schmidt, sünd. Philipson.

Käesolev kinnistu kuulus ..... Hundertosse'le juba 1455. aastal, kui Hans Fredekink loovutas Mertin Koppellowe (kod. 1447) tütrele väikese kõrvalasuva kinnistu (nr.495-I) (vt. Erbebuch III, 1318).

- Hans Hundert-Osse sai kodanikuks 1417. aastal. Teda mainitakse aastail 1430, 1441 ja 1442 (Erbeb. III, 986, 1192 ja Rentenb. 937).

12.04.1483 (Aa 7, lk. 40) surnud Tallinna kodaniku Hans Hundertossen'i pärijate volinik Cord Hundertossen, Braunschweigi linna pitseriga kinnitatud volituse põhjal loovutab Tallinna kodanikule Cherd Schale'le maja ja kinnistu, mis asub Karja tänaval, härra Johan Boismani väikemaja (nr. 495-I) ja Vunke lese maja (nr. 493) vahel. Püha Oleffi (= Oleviste) gildile kuulub 50 riimarka.

14.07.1484 (AHB, 200-a) Gherdt Schale loovutab oma elamu, mis asub härra Johan Boismani (nr. 495) ja Vincke lese maja (nr. 493) vahel, härra Johan Boisman'ile.

- Viimane sai "mustpeaks" 1472, Tafelgildi liikmeks 1476, raehärraks oli 1486-1491.

1.03.1521 (AHB, 199-b) surnud raehärra Johan Boysmani laste võõrmündrid loovutavad Hinrich Boysman'ile tema isale kuulunud maja, mis asub Karja tänaval, isakahe maja (nr.495) ja Matheus Almenhuseri lese maja (nr. 493) vahel.

- Hinrich Boysman sai "mustpeaks" 1513, Suurgildi oldermaniks 1541 ning oli raehärraks 1554-1563.

12.11.1577 (AHB, 199-b) (NHB, 278) surnud Hinrich Boiðmani pärijad loovutavad tema pojale Curt Boiðman'ile isa väikese maja, mis asub Karja tänaval, Tomas Beuermani (nr. 493) ja isa teiste majade (nr. 495) vahel.



- Curt Boisman sai "mustpeaks" 1554, kodanikuks 1570.  
20.10.1654 (NHB, 278) surnud Zacharias Siegeni lese  
võõrmündrid loovutavad maja, mis asub Karja tänaval,  
Thomas Bevermani (nr. 493) ja surnud Johan Fonne väike-  
maja (nr. 495-I) vahel, sama Johan Fonne lesele, proua  
Magdalena Hudde'le.

- Johann Fonne pärines Lüübekist, sai kodanikuks 1617,  
raehärraks 1630 ja suri 1653.

25.04.1662 (NHB, 278) pärijad loovutavad selle elamu,  
mis asub Thomas Bevermani (nr. 493) ja Hinric Fonne väike-  
maja (nr. 495-I) vahel, kaaspärijale Jochim Reue'le.

- Jochim Reue (ka Rewe, Rouwe) pärines (von Craco aus  
Mechelburg), sai Tallinna kodanikuks 1654 kaubasellina  
ja suri 1690.a.; ta oli abielus rhr. Johan Fonne tütre  
Anna'ga.

14.05.1717 (NHB, 285) Jacob Schwabe (kod. 1683-1725) enda  
eest ja surnud Joachim Rouwe pärijate nimel loovutab vii-  
mastele kuulunud maja, mis asub Hans Bevermani (nr. 493)  
ja surnud bürgermeistri Hinrich von Rosencroni (nr. 495)  
vahel, Gotthard Paulsen'ile, kes on selle oksjonilt ostnud.

- Viimane sai kodanikuks 1715, oli Suurgildi vanemaks ja  
suri 1738. aastal. Tema lesk, Tartu raehärra Johan Schröderi  
tütar Maria Gerdruta suri 1769.a.

24.04.1741 (NHB, 776-a) Gotthard Paulseni lese, proua Maria  
Gerdrutha Schröderi eestkostja loovutab lese maja, mis asub  
surnud Hans Bevermani maja (nr. 493) ja Michael Meyeri  
(nr. 495) vahel, kaupmehele Anthony Scharffenberg'ile.

- See pärines Lüübekist, sai Tallinna kodanikuks 1735 ja  
suri 1748.a.; tema lesk, Dorothea Elisabeth Nyberg abiellus

1749. aastal uuesti kaupmehe Jürgen Schlüteriga (kodanik 1749-1754), kellele läks üle ka kinnistu.

5.05.1783 (NHB, 776-a) surnud proua Schlüteri, sündinud Niebergi pärijad loovutavad maja, mis asub J.F.Eberhardi (nr. 493) ja J.N.Wilckeni (nr. 495) vahel, kaupmehele Jacob Gottfried Rulcovius'ele.

- See sai kodanikuks 1777, oli Suurgildi oldermaniks ja suri 1811. aastal; tema lesk, Anna Gerdruta Clayhills suri 1837.

Kinnistu nr. 494 järgmised omanikud olid:

23.04.1809 - Jacob Johan Reichart, 1. gildi kaupmees

28.04.1811 - Abraham Stoll, pagarimeister

22.09.1816 - proua Carolina Louise Ordelin, sünd. Falck

04.10.1860 - Marie Leontine Franziska Krautwedell ja

Therese Catharina Augusta Krautwedell.

Kinnisturaamatus on ödesid kolm: Marie-Leontine  
Franziska-Therese  
Catharina-Auguste

13.12.1874 - Carl Urkmann, Rakvere kodanik

09.10.1898 - proua Mai Antoni t. Urkmann ja tütar

06.11.1898 - Emil Christiani p. Brenner, Saksa riigi kodanik

11.02.1900 - Johan Mathiase p. Kruus.

Suur-Karja 4

Kinnistu nr. 495

Siin mainitakse korduvalt kaht maja: väikemaja on asunud nr. 494 kõrval (edasises nr. 495-I) ja suur elamu nr. 496 kõrval (edasises nr. 495-II). Ajuti on need teineteisest eraldatuna eksisteerinud ka iseseisvate kinnistutena.

nr. 495-I kohta - 9.05.1455 (Erbebuch III, 1318) Hans Fredekink loovutab surnud Martin Koppellowe tütrele selle väikese kinnistu, mis asub Karja tänaval, Hundertosse (nr. 494) kõrval. - Kodanikeraamatus on 1421.a. Berthram Vrederikynck ja 1447.a. Mertin Koppellowe.

495-I ja 495-II koos: 1481.a. Cord Gripenbergi esimesest abielust tütre Elsebe võõrmündrid loovutavad samale Cord Gripenberg'ile kaks maja, mis asuvad Karja tänaval, härra Lodewich van Krufti (nr. 496) ja Hans Hundertosse (nr. 494) vahel nagu need varemini kuulusid Mertin Koppelow'le.

- Cord Grippenberch (I) sai kodanikuks 1433, oli raehärra 1443-1458 ja suri 1459.a. Tema samanimeline poeg sai "mustpeaks" 1460 ja tafelgildi liikmeks 1473.

1481.a. (AHB, 199-a) Cord Gripenberch loovutab oma eelmainitud kaks maja Hans Boyßman'ile.

- Viimane sai mustpeaks 1472, Tafelgildi liikmeks 1476, oli raehärraks 1486-1491.

1520. (AHB, 199-a ja 200-a) surnud härra Johan Boismani laste võõrmündrid loovutavad tema pojale, Hinrich Boisman'ile maja, mis asub elamu kõrval ja ka isa elamu, mis asub juba härra Hinrich Dobbertzyni (nr. 496) kõrval.

- Hinrich Boisman oli mustpea 1513-1528, Suurgildi olderman 1541-1544 ja raehärra 1554-1563.

Ilma aktita on need kinnistud läinud üle järgmisele Hans Boismanile, kes sai mustpeaks 1542, astus Tafelgildi 1545

ning oli raehärraks (Johan Boisman) aastail 1566-1569.

Ta oli abielus raehärra Jürgen van der Heyde tütre Dorotheaga.

22.04.1577 (AHB, 200-b) surnud härra Hinrich Boismani nimel olev elamu (nr. 495-II) ja selle kõrval asuv väikemaja

(nr. 495-I) loovutatakse surnud härra Johan Boismani lesele Dorotheale ja lastele.

nr. 495-II kohta: 16.05.1606 (AHB, 199-b) sissekandest selgub, et suurt elamut on kasutanud omanikuna Hans Bielefeld, kes oli abielus Barbara Boismaniga. Nüüd loovutavad pärijad selle maja, mis asub Simon Korffmakeri (nr. 496) ja väikemaja (nr. 495-I) vahel, härra Johan Bolemani lesele.

- Hans Boleman sai kodanikuks 1584, oli raehärra 1587-1601.

Seejärele on suur maja langenud Jumalalaekale (võlgadega).

21.10.1623 (AHB, 200-b) Jumalalaeka eestseisjad loovutavad selle maja härra Johan Müllerile.

21.10.1623 (NHB, 276) raehärra Johan Müller loovutab selle Hans Fonne'le.

nr. 495-I kohta: 23.04.1624 (NHB, 277) surnud härra Johan Bolemani lese surma järele loovutavad pärijad maja, mis asub Karja tänaval, surnud Curt Boismani (nr. 494) ja Hans Fonne maja (nr. 495-II) vahel, samale Hans Fonne'le.

- Hans (hiljem Johan) Fonn pärines Lüübekist, sai kodanikuks Tallinnas 1617, raehärraks 1630 ja suri 1653.

nr. 495 (I + II): 25.04.1662 (NHB, 276 ja 277) surnud raehärrale Johan Fonnele kuulunud suur elamu (nr. 495-II) surnud Simon Corbmacheri (nr. 496) kõrval ja teine maja Jochim Reve (nr. 494) kõrval loovutatakse pärijate poolt kaaspärijale rae sekretärile härra Henricus Fonne'le.

- See oli raehärra Johan F. poeg, sai 1658 raesekretäriks.

1667 viitsesündikuks, 1673 sündikuks, sai rootsi aadlikuks nimega von Rosencron, 1675 bürgermeistriks ning suri 1690. 9.05.1718 (NHB, 276-a) kaupmees Claes Johan Nottbeck, volitatuna surnud kapten von Rosenkroni lese, proua Hedwig Ungern-Sternbergi ja kapten Carl Gustav v. Lilienfeldi kui pärijate poolt, loovutab nende äia resp. vanaisa suure ja väikese maja, mis asuvad Karja tänaval, surnud härra Diedrich Witte (nr. 496) ja Gotthard Paulseni (nr. 494) vahel, kaupmehele, Jürgen Christoph Schultz'ile.

- See sai kodanikuks 1711 kaubasellina ja suri 1739.

14.10.1740 (NHB, 276-a) surnud Jürgen Christoph Schultzi pärijate nimel loovutatakse see kinnistu kaupmehele Michael Meyer'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1740, kaubasellina, oli Suurgildi vanemaks ja suri 1758. aastal.

23.04.1773 (NHB, 561) sissekandest selgub, et kinnistu oli vahepeal läinud üle Suurgildi vanemale ja linna raamatupidajale Paul Stoppelbergile (kodanik 1749-1771) ja nüüd kantakse Suurgildi vanema Jacob Johan Hippus'e nimele, kes on selle (suure ja väikese maja) oksjonilt ostnud.

- Loovutajaks oli advokaat Bernhard Johan Mayer.

- Paul Stoppelberg pärines Memelist, sai kodanikuks Tallinnas 1749 kaupmehena ja suri 1771; tema lesk, Hedwig Christina Saleman suri 1810. aastal.

- Jacob Johan Hippus sündis Tallinnas 1738, sai kodanikuks 1761 ja suri 1806. aastal.

22.10.1779 (NHB, 561) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab suure ja väikese maja, mis asuvad Berend Nottbecki (nr. 496) ja Anthony Scharffenbergi (nr. 494) vahel, kaupmehele

Joachim Nicolaus Wilcken'ile.

- See sündis 1726.a. Hageri pastori Joachim Nicolaus Wilckeni pojana, sai kodanikuks 1758, oli raehärraks 1781-1786 ja suri 1795.

16.04.1784 (NHB, 561) Joachim Nicolaus Wilcken loovutab oma kinnistu (suure ja väikese maja), mis asub B.Nottbecki (nr. 496) ja Jacob Gottfried Rulcoviuse (nr. 494) vahel, keiserliku ülem-kohtuameti (= Ober-Rechtspflege) sekretärile

Carl Friedrich Strahlborn'ile.

- See sündis 1755 Tallinna raehärra Bartold Strahlborni pojana, oli mõnda aega ülem-maakohtu advokaadiks ja suri 1824. aastal.

Kinnistu nr. 495 järgmised omanikud olid:

- 23.01.1825 - Reinhold Wetterstrand, sekretär
- 13.10.1839 - Julius von Paucker, Dr.
- 28.08.1859 - Elisabeth von Barlöwen, staabi rittmstr-i naine
- 08.05.1873 - Otto von Ruckteschell, (Kreisrichter)
- 22.08.1875 - Rudolph Knüpffer, kolleegiumi nõunik  
(kubermanguvalitsuse insener)
- 18.01.1901 - tema pärijad
- 25.04.1921 - Edgar Dettloff, Gustav Gnadeberg ja Woldemar Gnadeberg.

Harju tänav 23

Kinnistu nr. 509

Petrus cuprifaberit (= vasesepp) mainitakse juba 1346.a. kui fikseeritakse tema kinnistule võlg - üks mark hõbedas Johannes Albo kasuks. (Erbebuch I, 669)

1362.a. omandab tema kõrval asuva kinnistu Hinke van Like (Erbeb. II, 66)

30.06.1376 (Erbeb. II, 574) Petrus cuprifaberi poja Hinricuse võõrmündrid (sepp Austin, sepp Gutwester ja kingsepp Hinse) loovutavad kinnistu, s.o. puumaja, mis asub Harju tänaval (platea fabrorum), Albertus Abentrode kõrval, pikale Laurencius'ele (longo Laurencio). Noorele Hinricule kuulub selles majas 45 riimarka, millelt Lihavõtteks 3 mk. renti. - Hiljem seda teksti muudetakse -

17.10.1379 (Erbeb. II, 699) Peter kopperslegeri poja Hyncko võõrmündrid loovutavad Petrus kopperslegerile Harju tänaval kuulunud maja resp. kinnistu Laurencius koppersleger'ile. Hyncko'le kuulub majas 30 mk., millelt Lihavõtteks tuleb maksta renti 2 mk.

- Siit järeldus: pikk Laurencius oli ametilt vasesepp.

16.05.1384 (Erbebuch III, 46) vasesepp Lauerensi ja sepp Curd Borne (nr. 508-II) vaheline müür kuulub mõlemale. Lauerens peab mõlema huvides müüri Curdi dörnsest alates kahe sülla pikuselt kõrgendama dörnse müüri kõrguseks.

21.06.1386 (Erbebuch III, 116) vasesepp Laurentius kohustub kahe aasta jooksul oma puumaja asendama kivimajaga.

2.12.1387 (Rentenbuch 122) vasesepp Laurencius laenab oma kinnistule, mis asub Harju tänaval, Pühavaimu seegi võõrmündritelt 15 mk., millelt renti on 1 mk. aastas.

16.08.1398 (Erbebuch III, 438) vasesepp Lauerens loovutab oma kinnistu Harju tänaval sepp Jacobus'ele. (faber).

16.11.1425 (Rentenbuch 700) see kinnistu Harju tänaval, mis asub Hans Berchemi (nr. 508-II) ja Jons coperslegeri (nr. 510) vahel, kuulub Jacob Schütte'le (remensleger), kes laenab selle peale Dethmar remenslegerilt 15 mk.

18.12.1433 (Erbebuch III, 1073) raehärra Wenemer van der Beke rae ülesandel loovutab sepale Hinrik Holste'le Harju tänaval, Jonas copperslegeri (nr. 510) kõrval asuva kinnistu, nagu see varemini kuulus remensleger Jacob Schutte'le. Pühavaimu seegile kuulub majas 250 mk. (hiljem muudetud 150-ks) 6 %-ga, renti makstakse Lihavõtteks. Hilisem lisand: (10.11.1458) Tafelgildile kuulub veel 60 mk., millelt makstakse 4 mk. igaks mihklipäevaks.

1471.a. (AHB, 241-a) on märgitud, et surnud Hinrik Holste lesk Gertrud on nüüd abielus Clawes Plugge'ga (kod. 1465.a.).

1487.a. (AHB, 241-a) Clawes Plugge võõrmündrid loovutavad tema elamu, mis asub Benter kopperslegeri (nr. 508-II) ja Hans van dem Berge (nr. 510) vahel, sepale, Hinrick Stoff'ile.  
- Viimane sai kodanikuks juba 1478.a.

1499.a. (AHB, 241-a) surnud Hinrik Stofi poja Hinriku võõrmündrid loovutavad tema isale kuulunud elamu Hans Hoppener'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1497 ja oli rae sepaks.

1518.a. (AHB, 240-a) viidatakse siia kui Jochim grofsmydti majale. - 1505 on saanud kodanikuks Joachim iserberner.

1526.a. (AHB, 241-b) Pühavaimu seegi eestseisjad loovutavad maja ja kinnistu, mis asub Harju tänaval, Hinrik seyermakeri (nr. 508-II) ja Dirick Detersi (nr. 510) vahel, Hermen Hogensten'ile.

- See sai kodanikuks 1526 ja oli lukussepp (kleinsmed).



10.11.1541 (AHB, 241-b) Herman kleinsmedi, teisiti nimetatud Hogensteeni lese vööründrid ja ka lapse vööründrid loovutavad eelmainitud maja ja kinnistu, mis asub Hinrich seyermakeri ja Symon Russenbergi (nr. 510) vahel, Hans Smed'ile (kas sepp?).

4.11.1561 (AHB, 241-b) pärijate vööründrid loovutavad selle kinnistu kaasavarana Hans Vinke'le.

16.04.1616 (AHB, 240-b) surnud Hans Fincke maja kreditorid loovutavad selle müügina Diettrich Weber'ile.

- Dirich Webell sai kodanikuks 1613 kui groffschmidt.

Siin on pikk paus, kuni -

20.04.1716 (NHB, 304-a) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab surnud Diedrich Weberi nimel oleva maja ja kinnistu, mis asub Harju tänaval, surnud Paul Strueri (nr. 508-II) ja samuti surnud Joh. Christoph Böhmi (nr. 510) vahel, linna kohtusekretärile Jobst Heinrich von Willen'ile.

24.04.1716 (NHB, 304-a) Jobst Heinrich v. Willen loovutab selle kinnistu Richard Greaves'ile (kes pole kodanik) ning tema asemikule Tallinna kodanikule Claus Johan Nottbeck'ile.

- Richard Greaves oli kahurväe ooberst-leitnant.

Samal päeval omandas ta veel kaks kõrvalasuvat kinnistut

- nr-id 510-I ja 510-II (vt. NHB, 304-a ja 305-a).

13.04.1733 (NHB, 786) Thomas Clayhills kui disponent, loovutab surnud artilleria ooberst-leitnandi Richard Greavesi pärandustombu nimel, vastavalt müügilepingule, siinsele keiserlikule postmeistrile, Herman Andreas Hoffman'ile kõik kolm maja Harju ja Posti tänava nurgal, härra Jobst Heinrich v. Willeni (nr. 508) ja surnud nootari Peter Rydeniuse (nr. 511) vahel.

14.05.1736 (NHB, 787) kaupmees Johan Andreas Hoffman, postmeistri Herman Andreas Hoffmani volitusel loovutab P-Rydeniuse maja (nr. 511) kõrval Posti tänaval (Quappen-Strabe) asuva maja (s.o. nr. 510-II) tislernermeistrile Ulrich Lidman'ile (Edasi vt. kinnistu nr. 510-II all). Postmeistrile jäi seega kaks maja (nr. 509 ja 510-I), mis edasi liiguvad koos -

13.10.1780 (NHB, 786) sissekandest selgub, et nüüd surnud õuenõuniku (Hofrat) Herman Andreas Hoffmanni kinnistu kaks endist maja on ümber ehitatud üheks majaks, mis Harju tänaval külgneb Jobst Rudolph Haeeksi majaga (nr. 508) ja Posti tänaval tislernermeistri Samuel Friedrich Petersi omaga (nr. 510-II), on läinud üle raehärrale Johan Christian Wistinghausen'ile. Viimane on selle müünud edasi kõrgele kroonule ja nimelt keiserlikule riigikollegiumile välisasjades sinise keiserliku postkontori jaoks.

- Johan Christian Wistinghausen sündis Tallinnas, sai kodanikuks 1764, oli Suurgildi vanemaks, politsei eestseisjaks, sai raehärraks 1779 ning suri 1787. Ta oli abielus raehärra Christian Buchau tütre Margaretaga (+1811). Kinnistu nr. 509 (s.o. 509 + 510-I) järgmised omanikud olid:

- 29.03.1821 - Carl Emanuel Saefftigen, kullassepp, kodanik 1810-1852
- 17.03.1853 - krahv Ferdinand Ernst Mellin
- 01.11.1885 - Caroline von Lilienfeldt, sünd. krahvinna Mellin
- 04.03.1886 - Dr. Edmund Adelheim, sünd. 1843, surnud 1911.a.
- 02.04.1914 - tema pärijad: Adelheim'id ja Boustaedt'id
- 23.11.1918 - Lasar Kahan

Märkus: alates 1886. aastast kuulus selle omanikele ka kõrvalasuv kinnistu nr. 510 (siin märgitud 510-II). Algupärase kinnistu nr. 509 suhtes viidatakse 1733. aastal, et see on end. Ketleri maja (Johan Ketler, kod. 1684.a.).

Harju 23 / Posti 1

Kinnistu nr. 510-I

See kinnistu tänavanurgal kuulus juba 1425. aastal Jons coperslegerile (= vasesepp) - Rentenbuch 700.

13.08.1434 (Erbebuch III, 1085) härra Hildebrant van deme Bokle ja Andreas coppersleger loovutavad endise Jons copperslegeri kinnistu, mis asub Hans Wise vastas, Harju tänava nurgal, Oleff bekerwerter'ile. Majal lasub munkade kiriku püha Antoniuse altarile 160 mk., millelt makstakse altarile igavest renti kaks korda aastas á 5 mk. Jaani seegile kuulub 45 mk., renti makstakse 3 mk. aastas. Olef bekerwerter sai kodanikuks 1431. aastal.

1473.a. (AHB, 242-a) Henninck Klot (kod. 1447, rätsep) on müinud Hans van deme Bergh'ile (groffsmed, kod. 1467.a.) elamu ja kinnistu, mis varemini kuulus Hinrik Dobbertyn'ile (kod. 1457, nüüd surnud), ning asub Harju tänava nurgal, Clawes Plugge (nr. 509) kõrval, kust pööratakse Posti tänavale, 420 riiamarga eest.

1497.a. (AEB, 242-a) surnud Hans van dem Berghe lese võõr-  
mündrid loovutavad tema elamu ja kinnistu tänavanurgal, surnud Hinrik Stoffi maja (nr. 509) kõrval, Diderick Deterdes'ile. - See sai kodanikuks 1494 ja oli sepp.

18.10.1530 (AHB, 242-b) surnud Hinrick Detersi pärijate võõr-  
mündrid loovutavad eelmaintud maja ja õue koos kivi-  
aida ja keldriga, mis asuvad Harju ja Posti tänava nurgal, Herman klensmedi (= Hogensteen) maja (nr. 509) kõrval, Thomas Russenberch'ile. - See sai kodanikuks 1530.a.

1535.a. Thomas Russenbergi ja tema naise volinikud loo-  
vutavad eelmaintud maja koos kõrvalasuva kiviaidaga Simon Russenberg'ile.

- See Simon Russenberg sündis Tallinnas kullassepa pojana ja sai ise meistriks 1535.a., oli Kanuti gildi oldermaniks ja suri 1578 lõpul või 1579 algul. Tema lesk oli Anneke Schlichtekrull, kullassepa Baltser S. tütar.

Nende poeg Simon (II) Russenberg oli samuti kullassepp, kuid sepp Hans Struck (kod. 1572) pistis ta surnuks 1580.a. jõulu ajal Kanuti gildis. Tema lesk abiellus kullassepa Steffen Schunemaniga, keda mainitakse surnuna 7.05.1590. 9.05.1615 (AHB, 242-b) Russenbergi lese sõjaaegne vöörmünder loovutab Simon Russenbergi lagunenud maja koos juurdekuuluva kiviaidaga Hans Finhagen'ile.

- Viimase ema oli kullassepa Hinrik Schrammi tütar Barbara. 1.05.1618 (AHB, 242-b) Hans Finhagen loovutab kiviaida (nr. 510-II), mis asub tema enda lagunenud maja (nr. 510-I) kõrval, Daniel Schmitt'ile.

15.10.1624 (AHB, 247-b ja NHB, 305) Hinrich Flugge loovutab Hans Finhageni volinikuna eelmainitud Daniel Schmitt'ile Finhageni varemeis majaplatsi, millele ehitatud puust hurt-sikus (höltzerne Kathe) nüüd eluneb lihunik Lawr. See asub Harju tänava nurgal, Diedrich Weberi maja (nr. 509) kõrval. 24.10.1651 (NHB, 305) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab Thomas Meyer'ile maja ja kinnistu koos õuega ja kõrval asuva tühja platsiga, mis asuvad Harju ja Posti tänava nurgal, koos juurdekuuluvate kambrite, keldrite, kiviaitade ja põõningutega (sel ajal kasutatav fraas, mis alati ei pea vastama tõelisele sisule).

- Thomas Meyer sai kodanikuks 1649 kaubasellina; tema lesk Melchior Lohmani tütar Barbara abiellus 1658.a. Hans Wiebolt'iga.

24.10.1662 (NHB, 305) Barbara Lohmani ja tema kasupoja,

Ebert Meyeri võõrmündrid loovutavad linna-muusikule Michell Wilde'le surnud Thomas Meyeri Harju tänaval asuvast majast tagumise osa koos kõige juurdekuuluvaga.

- Sellest eraldatud osast veel ei kujunenud uut nr. 510-II, vaid alles sellest osast, mis eraldati 1736. aastal.

- Michael Wilde pärines Kur-Brandenburgist, sai Tallinna kodanikuks 1656 kui "Instrumentist" ja suri 1688; tema lesk Anna Dellingshausen suri 1690.a.

19.10.1714 (NHB, 304) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab Harju ja Posti tänava nurgal, surnud linnamuusiku Michel Wilde maja (nr. 510-II) kõrval asuva elamu, mis kohtulikult 6.03.1696 mõisteti välja Johan Böhm'ile (nüüd surnud), viimase pojale kaubaselile Johan Christoph Böhm'ile.

- Mõlemad puuduvad kodanikeraamatus.

18.10.1715 (NHB, 305-a) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab maja, mis asub Posti tänaval, surnud sekretäri Friedrich Michaelise (nr. 511) ja Joh. Chr. Böhmi elamu (nr. 510-I) vahel ning varemini kuulus linnamuusikule surnud Michel Wilde'le, nüüd eelmainitud kaubaselile Johan Christoph Böhm'ile.

24.04.1716 (NHB, 304-a ja 305-a) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab artilleeria ooberst-leitnandile Richart Greaves'ile ja tema asemel Tallinna kodanikule Berend Nottbeck'ile kaks maja, mis on surnud Joh. Chr. Böhmi nimel:

- 1) elamu Harju ja Posti tänava nurgal (nr. 510-I) ja
- 2) elamu Posti tänaval, eelmainitud maja (nr. 510-I) ja surnud Friedrich Michaelise maja (nr. 511) vahel.

13.04.1733 (NHB, 786) Thomas Clayhills disponendina loovutab surnud ooberst-ltn. Richard Greavesi päranditombu

nimel, vastavalt müügilepingule, siinsele keiserlikule postmeistrile Herman Andreas Hoffman'ile kolm maja, mis asuvad Jobst Heinrich v. Willeni (nr. 508) ja surnud nootari Peter Rydeniuse maja (nr. 511) vahel, Harju ja Posti tänava nurgal (seega nr-id 509, 510-I ja 510-II).  
- Neist esimest nimetatakse endiseks (Johan) Ketleri (sai kodanikuks 1684) majaks.

14.05.1736 (NHB, 787) kaupmees Johan Andreas Hoffmann loovutab postmeistri Herman Andreas Hoffmani volitusel tislernermeistrile Ulrich Lidman'ile maja, mis asub Posti tänaval, müüjale kuuluva (nr. 510-I) ja P. Rydeniuse maja (nr. 511) vahel.

Selle aktiga eraldati iseseisvaks kinnistuks nr. 510-II, mis asub Posti tänaval nr. 511 kõrval, ja mille kohta edasine on toodud teisel - Posti tänav 3. Eelmainitud postmeistri Herman Andreas Hoffmani nimele jäi nüüd Harju ja Posti tänava nurgal asunud suurem elamu (nr. 510-I) ja selle kõrval Harju tänaval asuv nr. 509. Kuna need ehitati kokku üheks majaks, siis on ka edasine toodud kinnistu nr. 509 materjalides.

Posti 3

Kinnistu nr. 510-II

Posti ja Harju tänava nurgal koondus 1716. aastal ühise omaniku, ooberst-ltn. Richard Greavesi kätte kolm maja, mis 1733 läksid üle Tallinna postmeistrile Herman Andreas Hoffmanile. 1736.a. jättis viimane neist endale Harju tänava äärse nr. 509 ja tänavanurgal asuva nr. 510-I, kuid müüs edasi nr. 510-II, mis 17. sajandi algul oli olnud kiviaidaks.

14.05.1736 (NHB, 787) kaupmees Johan Andreas Hoffman loovutab postmeistri Herman Andreas Hoffmani volitusel maja, mis asub Posti tänaval, müüja maja (nr. 510-I) ja surnud nootari Peter Rydeniuse maja (nr. 511) vahel, tislernermeistrile Ulrich Lidman'ile.

- Viimane pärines Lidköpingist, sai Tallinna kodanikuks 1736 tislernerina ja suri 1756. Ta oli abielus vahtmeistri Matthias Grammi tütre Anna'ga.

13.05.1774 (NHB, 787) parukategijateameti olderman Berend Johan Jürgensohn loovutab tislerneriselli Ulrich Liedmani ja teoloogia kandidaadi Andreas Liedmani nimel nende kaaspärijale ja sugulasele (õemehele), tislernermeistrile Samuel Friedrich Peters'ile elamu, mis asub Posti tänaval, Johan Andreas von Hoffmani (nr. 510-I) ja Carl Johan Rydeniuse (nr.511) vahel.

- Samuel Friedrich Petersen pärines Schnackenburgist (im Hannoverschen), sai kodanikuks 1770 tislernerina ja oli Kanuti gildi vanemaks ning suri 1826. Tema esimene naine, Ulrich Liedmani tütar Anna Maria suri 1775.a.

Kinnistu nr. 510-II järgmisteks omanikkudeks olid:

11.05.1794 - Reinhold Wilhelm von Pohlmann, kindral-ltn.,  
töeline kammerhärä, oberjägermeister

08.06.1801 - Otto Friedrich Barth, sadulsepp-meister

19.09.1833 - Heinrich Barth, sadulsepp-meister

18.01.1877 - proua Olga Krusmann

18.09.1881 - Woldemar Adelheim

16.05.1914 - pärijad: Adelheim'id ja Boustaedt'id

23.11.1918 - Lasar Kahan

Märkus: alates 1886.aastast koondusid ühiste omanikkude kätte jällegi nurgapealne (nr. 509 + 510-I) ja käesolev (nr. 510-II).



Posti 5

Kinnistu nr. 511

1482.a. (AHB, 224-a) raad loovutab elamu ja kinnistu, mis asub Posti tänaval (in der quappenstrate), Hans van dem Berge (nr. 510) ja härra Marquart Bretholti (nr. 512) vahel, Hans Brünß'ile.

1503.a. (AHB, 224-a) surnud sadulsepa Hermen Menne (kod. 1485.a.) lese vöörmündrid loovutavad surnud Hans Brünß'ile kuulunud maja ja kinnistu lihunikule (knokenhouwer)

Hinrick Nigehuß'ile. - See sai kodanikuks 1495.a.

1522.a. (AHB, 224-a) surnud Henrick Nygehusi lese vöörmündrid loovutavad eelmainitud maja Hans Scharpe'le.

- See on mainitud kodanikuna 1525.a.

26.10.1527 (AHB, 224-a) surnud Hans Scharpe lese vöörmündrid loovutavad eelmainitud maja, mis asub Posti tänaval, Dirick Detersi (nr. 510) ja Cort Cardinali (nr. 512) vahel, Henrick Bonnyneck'ile, kes peab oma kasutitart toitma ja katma kuni abiellumiseni.

15.10.1534 (AHB, 224-a) surnud Henrik Boningi lese, nüüd Jacob Morlingi naise vöörmündrid loovutavad eelmainitud maja, mis asub Cort Cardinali (nr. 512) ja Thomas Russenbergi (nr. 510) vahel, kaasavarana eelmainitud Jacob Morling'ile. - See sai kodanikuks 1533. aastal.

17.10.1538 (AHB, 223-b) surnud Jacob Morlingi lese vöörmündrid loovutavad eelmainitud maja kaasavarana Coomus Koppe'le. - Viimane sai kodanikuks 1537. aastal.

29.03.1555 (AHB, 223-b) surnud proua Scharpesche vöörmündrid ja testamendi täiturid loovutavad temale kuulunud elamu ja õue, mis asub Symon Russenbergi (nr. 510) ja seemiseparkali Lamberti (perekonnanimega Becker) maja (nr. 512) vahel, Hans Drewes'ile.

- Hans Drewes sündis Tallinna kullassepa Meinert Drewesi pojana, sai kullassepa-meistriks 1545, oli Kanuti gildi oldemaniks 1559-1562, mil suri.

19.03.1556 (AHB, 223-b) Hans Drewes loovutab oma maja ja õue Gerdt Loueling'ile.

- Selle samanimeline poeg sai kodanikuks 1581.a.

5.05.1575 (AHB, 223-b) maja kreditorid ja Gerdt Louelingh (ilmselt eelmise poeg) loovutavad maja ja kinnistu, mis asub Symon Russenbergi (nr. 510) ja Lambert Beckeri (nr. 512) vahel, Herman Louelingh'ile. (see sai kodanikuks 1577).

12.11.1578 (AHB, 223-b) Herman Louelingi volinik loovutab tema maja ja õue Jacob Egbrecht'ile.

12.11.1578 (AHB, 218-a) Jacob Egbrecht loovutab eelmainitud maja ja õue Posti tänaval Thomas Czolgar'ile.

- Thomas Tzolgau, alias Zollgarten sai kodanikuks 1575.a.

25.04.1581 (AHB, 218-a ja NHB, 290) surnud Thomas Zolgare (teises aktis Zollgarten) laste võõrmündrid loovutavad eelmainitud maja ja kinnistu, mis asub Posti tänaval, Lambert Beckeri (nr. 512) ja Symon Russenbergi (nr. 510) vahel, Thomas Beck'ile.

- Thomas Eycken sai kodanikuks 1572 kaupmehena ja suri 1583; tema lesk Anna Dreyer abiellus uuesti Arendt von Lohn'iga.

- Kinnistu on järgmistele valdajatele läinud registreerimisteta ja nähtavasti pärandi teel, mis teeb jälginise võimatuks kuni -

7.05.1717 (NHB, 290) surnud sekretäri Friedrich Michaelise pärijate volinik loovutab eelmainitud maja, mis asub Richard Greavesi (nr.510) ja surnud Joh. Peter Frey (nr. 512) vahel ja on veel Thomas Becki nimel, keiserliku kindral-kubermangu valitsuse aktuaariusele ja nootarile

Peter Rydenius'ele.

- Friedrich Michaelis (vanem) kutsuti Saaremaalt 1658.a. linna alam-kohtu sekretäriks (pärikes Pommerist) ja suri 1669. aastal. Tema lesk, Helena Krähmer abiellus 1673 uuesti Johan Jacob Calenus'iga (sai raehärraks 1686 ja suri 1687.a.) ning suri ise 1706. aastal.

- Friedrich Michaelis (noorem) suri 1710.a. katku ja tema lesk, Anna Elisabeth Calixtus (= Kelch) abiellus 1712.a. uuesti Johannes Arps'iga. - Peter Rhydeniuse (+1721) naiseks oli eelmainitu õde, Medea Arps (+1750). 20.04.1744 (NHB, 788) nootari Peter Rydeniuse lesk loovutab oma pojale, Läänemaa meeskohtu nootarile, Carl Johan Rydeniusele maja, mis asub Posti tänaval, Ulrich Lüdemani (nr. 510-II) ja Axel Wilhelm Habbe lese, nüüd Hinrich Mollini naise, proua Anna Catharina Poorteni maja (nr. 512) vahel.

- Carl Johan Rydenius sündis Tallinnas 1704 ja suri 1771. Kinnistu nr. 511 järgmised omanikud olid:

23.04.1773 - Carl Johan Rydenius, linna raamatupidaja, sai kodanikuks 1771 ja suri 1803 vallalisena.

26.04.1784 - Nicolaus Herman Rydenius, eelmise vend, sai kodanikuks 1776 kaupmehena ja suri 1810.a. Tema lesk Johanna Maria Intelman suri 1840.a.

05.02.1843 - proua Therese Meyer, sünd. Lützens

28.01.1900 - selle pärijad

28.01.1900 - Gabriel Ilja p. Babin

Posti 7

Kinnistu nr. 512

1494.a. (AHB, 225-a) härra Marquard Bretholt loovutab surnud Fredeick Koke pärijate voliniku juuresolekul Hinrick Fluwerk'ile ühe tühja platsi (varemeis ?) Posti tänaval, Hans Brünßi (nr. 511) ja Steffen Wiborgi (nr. 514) vahel. Härra Marquardile kuulub sellel 50 mk., millelt igaks miiklipäevaks makstakse 3 mk. renti.

- Seda nimetati juba 1482.a. härra Marquard Bretholti omaks, kuid pole selge kellelt see temale langes.

- Hinrik Fluwerk sai kodanikuks 1486. aastal.

1522.a. (AHB, 225-a) Hinrik Fluwerki ja tema naise Margrete volinikud loovutavad selle tühja ruumi ja majaplatsi, mis asub Posti tänaval, surnud Hinrik knakenhouveri (= Nigehuß, nr. 511) ja Clawes Cabberdesi (nr. 514) majade vahel, Cort Cardinalile. Majal lasub endiselt 50 mk. härra M.Bretholti kasuks. Peale selle peab Cort Cardinal mainitud H.Fluwerkile ja tema naisele kuni nende surmani andma igas kvartalis 6 mk. ja igal aastal 1 last linnakseid, veerand lasti ja üks külinit nisu (?), 1 leisikas kuivatatud turska (= rothscher) ning pool härga või 3 mk. rahas.

- Cort Cardinal sai kodanikuks 1507 kaupmehena ja suri 1549. aastal.

17.10.1538 (AHB, 225-a) Corth Cardinal loovutab eelmaintud maja Eggerth Swarte'le. - See sai kodanikuks 1528. aastal.

6.11.1553 (AHB, 226-a) surnud Eggert Swarte laste võõr-  
müürid loovutavad nende elamu ja õue, mis asub Posti tänaval, Scharpe lese (nr. 511) ja Tönnies Ritze (ka Riese, nr. 514) vahel, Lambert Becker'ile. - See sai

kodanikuks 1552 ja oli ametilt seemiseparkal.

25.04.1648 (NHB, 289) sissekandest selgub, et see kinnistu on kuulunud Jochim Wiechbolt'ile (ka Wiegebolt, kod. 1620.a.), kelle pärandit jaotati 1645. aastal.

Nüüd loovutab Hans Riesenkampf Jochim Wiechbolti lese ja teiste pärijate nimel Hans Witte'le kui surnud Kadrina pastori ja Virumaa praosti Reiner Brockmani (+1647) lese ja laste võõrmündrile maja ja kinnistu koos väikese majaga, mis asuvad Posti tänaval, Asmus Tieseni (kod. 1641-1687, kinnistu nr. 511) ja Hans Arpenbeke (nr. 514) vahel.

- Reiner Brockman sündis 1609 Mecklenburgis, sai 1634 Tallinna gümnaasiumi kreeka keele professoriks ja 1639 Kadrina pastoriks. Tema lesk oli Dorothea Temme (ka Demme).

19.04.1657 (NHB, 289-a) Laiuse pastoraadis 9. aprillil koostatud volituse põhjal (poja ja selle õemeeste volitusega ja nende nimel) loovutatakse Hans Wiebolt'ile pärijate elamu, mis asub Posti tänaval, surnud Thomas Eeki (nr. 511) ja surnud Hans Arpenbecki maja (nr. 514) vahel.

- Hans Wiebolt oli ilmselt eelmainitud Jochim Wiechbolti poeg, sai kodanikuks 1658 kaubasellina ja suri 1703.a., tema lesk Barbara Lohman suri 1704.a.

1.05.1708 läks kinnistu üle Johan Peter Frey'le, kes oli saanud kodanikuks 1693 ja 1702. aastal abiellus Nicolaus Strickeri tütre Susanna Dorotheaga.

22.10.1717 omandas selle kinnistu Axel Wilhelm Habbe (kod. 1714-1716) lesk, Agnetha Catharina Poorten, kes seejärel 22.11.1717 abiellus Helsingist pärineva kaupmehe Hinrich Molin'iga (kod. 1716-1746), kellele viis

kaasavaraks ka kinnistu. Lesk suri 1769. aastal.

29.04.1748 (NHB, 789) kohtufoogt oma ülesandeks loovutab kaupmehele Harald Stein'ile Posti tänaval, Carl Johan Rydeniuse (nr. 511) ja Kanuti gildi oldermani Florian Frieseli maja (nr. 514) vahel asuva kinnistu, s.o. suure ja väikese maja, mis on veel Hinr. Molini lese, proua Anna Catharina Poorteni nimel.

- Harald Stein pärines Viiburist, sai Tallinna kodanikuks 1716 kaupmehena, oli Suurgildi vanemaks ja suri 1750.a. Tema lesk, Dorothea Brockhausen suri 1752.a.

20.10.1780 (NHB, 789) Johan Berend Stein (kod. 1766-1795) oma isa pärijate nimel loovutab oma kaaspärijale (õemehele) Suurgildi vanemale, Woldemar Christian Burchardt'ile kui oma naise, Anna Christina Steini eestkostjale suure ja väikese maja, mis asuvad Posti tänaval, C.J.Rydeniuse (nr. 511) ja surnud Johan Höppeneri maja (nr. 514) vahel.

- Woldemar Christian Burchart sai kodanikuks 1759 kaupmehena ja suri 1786. aastal, tema lesk, Anna Christina Stein suri 1801. aastal.

Kinnistu nr. 512 järgmised omanikud olid:

09.07.1818 - surnud superintendendi G.J.Jaegeri lesk, sünd. Anna Dorothea Burchart

26.02.1835 - Wilhelm Wieberg, rätsepmeister

24.03.1850 - Leopold David Luther

04.06.1893 - Carl Leopoldi p. Luther

17.01.1909 - Karl Iwani p. Gilow

22.03.1913 - Alexander Grigori p. Reimann.

Posti 9

Kinnistu nr. 514-I

Aastail 1486 ja 1494 viidatakse naaberkinnistute aktides siia kui Steffen Wiborgi (kod. 1445.a.) majale (AHB, 219-a ja 225-a) ning 1522.a. kui Clawes Cabberdesi majale.

1525.a. (AHB, 220-a) Niguliste kiriku eestseisjad, raehärra Simon van Werden ja Hinrik Bues loovutavad ühe maja ja kinnistu koos kõrvalasuva kiviaidaga Posti tänaval, Cort Cardinali tühja platsi (nr. 512) ja härra Herman Lure maja (nr. 514-II) vahel, Mattis Ries'i lastele.

7.11.1537 (AHB, 220-a) Cordth Ouerlender ja Reinolth Knakenhouwer (= lihunik) kui Mattis Rie<sup>β</sup>i lese vöormündrid loovutavad Tonnies Riess'ile maja ja kinnistu koos kiviaidaga Posti tänaval.

17.05.1566 (AHB, 220-b) surnud Henrich Beuermani lese vöormündrid koos sama Heinrich Bevermani laste vöormündrite ja surnud Tönni<sup>β</sup> Ritzi tütre vöormündritega loovutavad Hans Mewes'ile (Aachenist, sai Tallinna kodanikuks 1561.a.) kui kaasavara - maja ja õue koos kõrvalasuva väikese elamuga, mis asuvad Posti tänaval, Lambert Beckeri (nr. 512) ja Hans Hudde maja (nr. 514-II) vahel.

20.05.1623 (AHB, 219-b) ja NHB, 288) üldise jumalalaeaka eestseisjad loovutavad Hans Drewesi lesele resp. selle vöormündritele Posti tänaval, surnud Dietrich Trachtersohni maja (nr. 514-II) ja raele kuuluva maja (nr. 512) vahel asuva maja ning kinnistu koos juurdekuuluva kiviaidaga. - Hans Drewes (noorem) sai kodanikuks 1584, oli kullassepp, Kanuti gildi olderman ja suri 1603. aastal.

14.05.1647 (NHB, 288) sissekandest sälgub, et Hans Drewesi kinnistu (suurem elamu ja väikemaja) on kohtuliku hagi teel

läänud kreditoridele ja nende poolt müüdud Marcus Töcke'le (kodanik 1638-1657). See asub Jochim Wybolti (nr. 512) ja Marcus Töcke (nr. 514-II) vahel. Nüüd loovutab kohtufoogt selle kinnistu Hans Arpenbeke'le.

- Viimane pärines Tartust, sai Tallinna kodanikuks 1642 ja suri 1685. Ta oli abielus Friedrich von Aackeni tütre Birgitta'ga (+1666). Usutavasti oli kinnistu järgmiseks valdajaks nende poeg Friedrich Arpenbeck, kes sai kodanikuks 1687 kaupmehena ja suri 1691. Tema lesk Margareta Kohsen abiellus 1699. aastal uuesti Jochim Eberhardiga. Need mõlemad maeti Tallinnas 9.10.1710 katku ohvritena. 8.05.1708 (NHB, 289-a) sissekandest selgub, et kinnistu suur elamu (nr. 514-II kõrval) on 26.01.1707 oksjonil läinud Johan Jacob Richter'ile (oeconomus templiicathedralis) ja loovutatakse nüüd kohtufoogti poolt J.J.Richteri volinikule, Tallinna kodanikule ja nootarile Johan Bernhard'ile (kod. 1685-1710).

Väikemaja, mis asub eelmainitud suure elamu ja Axel Wilhelm Habbe lese, nüüd Henrich Molini naise maja (nr. 512) vahel, jäi Arpenbecki nimele kuni 21.10.1718 (NHB, 288-a). See kanti kohtufoogti poolt Florian Frieselile, kes oli selle oksjonilt ostnud. - Viimane sai kodanikuks 1694 (Weißgärber) oli Kanuti gildi oldermaniks ja suri 1741. aastal. Tema lesk, Dorothea Ley suri 1754.a. Seejärel omandavad selle väikemaja tagasi suure maja uued omanikud.

5.05.1724 (NHB, 290) sissekandest selgub, et suur elamu oli läinud üle kaupmehela Erdtman Gruno'le (kodanik 1716-1732), kes selle nüüd loovutab oma õemehele, Johan Barward Jürgen-son'ile. - Joh. Barward Jürgen päris Lüübekist, sai



Tallinna kodanikuks 1717 kaupmehena ja suri 1756.

Kinnistu asus Paul Hellscheri (nr. 514-II) ja Floris Frieseli väikemaja vahel.

18.04.1757 (NHB, 789-a) Johan Barward Jürgensi pärijad loovutavad oma isale kuulunud elamu ja ka sellele juurde ostetud ning veel Florian Frieseli nimel oleva väikemaja, mis asuvad surnud Harald Steini (nr. 512) ja N.J.Schultzi maja (nr. 514-II) vahel, oma kaaspärijale ning kaupmehele Johan Höppener'ile.

- Viimane pärines Paidest, sai Tallinna kodanikuks 1752 kaupmehena, oli Suurgildi vanemaks ja suri 1773.a.; tema lesk, Joh.Barward Jürgensi tütar Catharina Helena suri 1783.

Kinnistu nr. 514-I järgmised omanikud olid:

1788 - Johan Barward Höppener, kaupmees, kod. 1773-1808

1809 - Fabian Andreas Höppener

1844 - Wilhelm Wieberg

24.03.1850 - Leopold David Luther

04.06.1893 - Carl Leopoldi p. Luther

17.01.1909 - Karl Iwani p. Gilow

22.03.1913 - Alexander Grigori p. Reimann

19.12.1936 - viidud nr. 512 alla, kuid tegelikult kuulusid

ühistele omanikkudele juba 1844. aastast alates.

Posti 11

Kinnistu nr. 514-II

16.05.1362 (Erbeb. II, 48) Hinze Pesentake loovutab oma kinnistu Hinze Meye'le.

18.07.1371 (Erbeb. II, 402) Hinricus Meygeni kõrval asuva maa-ala (area) Johannes Warendorp loovutab raehärrale, Sorgius Stalbiter'ile.

10.09.1372 (Erbeb. II, 436) raehärra Brandanus Stalbiteri poja vöörmündrid loovutavad rae loal puumaja, mis asub Hinricus Meygeni kõrval, Johannes Budde'le (s.o. nr. 488).

11.02.1374 (Erbeb. II, 478) Hinricus Meygeni lesk koos pojaga ja oma vöörmündritega loovutavad oma kinnistu, mis asub Karja (sic!) tänaval, Johannes Swinekeze (nr. 488) kõrval kraamikaupmehele (= institor) Albertus Gronik'ile.  
Lesele ja pojale jääb kinnistus 15 riimarka, millelt makstakse renti igaks jõuluks 1 mk.

- Seejärel katkeb kontakt, kuni -

17.06.1440 (Erbeb. III, 1187) Oleff Sallenpanne loovutab möldrile Jacob Vrese'le oma kinnistu, mis asub Posti tänaval (in der quappenstrate), Cillen Tomes'i (nr. 488) kõrval. Kinnistul lasub kohustus: Jaani seegile 75 mk., Albert Lore'le (hiljem peale kirjutatud: tüdruk Berigitte'le) 15 mk. Hilisem lisand: ja kui tüdruk abiellub või Pirita kloostriisse läheb, siis raha järgneb temale. Kui ta aga varemni sureb, siis langeb raha Niguliste kirikule.

- Oleff Sallenpaine sai kodanikuks 1437.a. ning Jacob moller 1431. aastal.

Seejärel katkeb kontakt jällegi, kuni -

1486.a. (AHB, 219-a) raehärra Hinrik Schelwend loovutab surnud Rodepeteri maja, mis asub Posti tänaval, Steffen

Wiborgi maja (nr. 514-I) ja Lintropi maja (kas nr. 488 ?) vahel, härra Hennynck Rumori lastele.

- Viimane oli raehärraks 1470-1480. Tema üheks väimeheks oli Borchart Herde ja teiseks Herman Luhr.

1512.a. (AHB, 219-a) surnud raehärra Borchart Herde lese vöörmündrid loovutavad härra Herman Lure'le (ka Luhr) tema ja härra Henningu tütre ühiste laste jaoks.

- Borchart Herde sai kodanikuks 1485, raehärraks 1493, bürgermeistriks 1504 ning suri 1510. Tema lesk Margarete oli Gertrud Rumori õde.

- Herman Lur sai kodanikuks 1503, raehärraks 1507 ja suri 1535.a.; tema esimene naine oli Gertrud Rumor, teine Elseke Kulle.

21.05.1540 (AHB, 219-a) raehärra Herman Luhri pärijad loovutavad maja, mis asub Tonnies Riepi (nr. 514-I) maja ja Helmich Ficke aiakese (kuulus nr. 491 juurde, oli selle tagumine osa Posti tänava ääres) vahel, kaaspärijale, Thomas Luer'ile. See loovutab saadud kinnistu veel samas edasi Helmich Ficke'le.

Selle kätte koondus nüüd kokkuulatuvate piiridega mitu kinnistut - Karja tänava ääres nr-id 492, 491 ja 490 ning Posti tänava ääres käesolev nr. 514-II.

Helmich Ficke sai kodanikuks 1513 ja suri 1542.

13.05.1541 (AHB, 219-a) Helmich Ficke loovutab eelmainitud maja (nr. 514-II) Andreas Luer'ile.

5.12.1547 (AHB, 219-a) Andreas Luer loovutab selle kinnistu, mis asub Posti tänaval, Tonnies Riepi (nr. 514-I) kõrval ja raehärra Johan Hudde majade (nr. 492, 491, 490) taga, sama härra Johan Hudde pärijatele.

2.12.1555 (AHB, 219-a) Jürgen van der Heyde enda ja oma kaaspärijate nimel loovutab selle kinnistu surnud härra Johan Hudde esimesest abielust laste vöörmündritele.

Kinnistu asub Herman Kremeri (nr. 488) ja Henrich Bornemani (nr. 514-I) vahel. Beuermani

16.10.1556 (AHB, 219-a) Tylman Herßefelt loovutab oma pärandiosa selles kinnistus Hans Hudde'le. (Sellega sai viimane tolle kinnistu ainuomanikuks.)

1.10.1568 (AHB, 219-b) Hans Hudde loovutab Baltzer Schepeler'ile eelmainitud lagunenud maja, mis asub Posti tänaval, Hans Mewes von Akeni (nr. 514-I) ja Herman Kremeri majade (nr-id 490, 489, 488) vahel.

22.10.1568 (AHB, 212-a) Hans Hudde loovutab samale Baltzer Schepeler'ile ka kinnistu nr. 491.

- Selle B.Schepeleri üks pärijaid on olnud siin Diedrich Trachterson, keda mainitakse surnuna 1615 ja 1623.a.

10.05.1636 (NHB, 287) surnud Baltzer Schepeleri pärijad loovutavad Hans Risenkamp'ile (senior) väikese elamu, mis asub Posti tänaval, Drewesi lese maja (nr. 514-I) ja Rolof Eecki (nr. 488) vahel.

Sama H.Risenkamp'i käes oli 1615.a. alates ka kinnistu 491.

30.10.1640 (NHB, 287) Hans Risenkamp (senior) loovutab eelmainitud väikese maja oma väimehele Marcus Töcke'le.

13.04.1649 (NHB, 287) Marcus Töcke loovutab oma eelmainitud elamu, mis asub Hans Arpenbeki (nr. 514-I) ja Rolof Eecki maja (nr. 488) vahel, samale Roloff Eeck'ile.

See oli kinnistute vahetamine.

3.05.1661 (NHB, 287-a) Roloff Eecki volinik loovutab maja ja kinnistu, mis asub Posti tänaval, Hans Arpenbeki(nr.514-I)

ja surnud Balthasar Riesenkampfi õuevärava (nr. 491) vahel, Matthias Herman'ile.

- Viimane sai kodanikuks 1655, oli ametilt "Hafenwächter" ja suri 1680.a. Tema esimeseks naiseks oli Clara Eeck. Tema kolmas naine Dorothea Rosenmeyer abiellus lesena 1694. aastal kaupmehe Jobst Henrich Borchelt'iga (kod. 1684-1707), kes hiljem oli samuti "Hafenwächter".

25.10.1689 (NHB, 298) surnud Matthias Hermani pärijad loovutavad maja ja kinnistu Posti tänaval, surnud Hans Arpenbeki (nr. 514-I) ja Jürgen Riesenkampfi õuevärava (nr. 491) vahel, Niguliste pastorile Samuel Feige'le.

- See oli abiellunud 1671.a. Anna Dorothea Dellingshauseniga ja suri 1693. aastal.

31.10.1705 (NHB, 298) surnud pastori Samuel Feige pärijad loovutavad oma kinnistu, mis asub (nagu eespool) Johan Jacob Richter'ile (oeconomus templii cathedralis).

- See omandas 1708.a. ka kõrvalasuva kinnistu (nr. 514-I), kuid loovutas käesoleva -

28.04.1708 (NHB, 298) Johan Jacob Richteri volinik loovutab käesoleva kinnistu Paul Hölscher'ile.

- Viimane pärines Hamburgist, sai Tallinna kodanikuks 1684 kaupmehena, oli Suurgildi vanemaks ja suri koos naisega katku 1710. aastal.

Nende tütar Margareta Elisabeth oli esmalt abielus

Christoph Brockhuseniga (kod. 1705-1710) ning abiellus 1717.a. uuesti kaupmehe Erdtman Gruno'ga (kod. 1716-1732)

20.04.1733 (NHB, 786-a) kohtufoogt oma ülesandeis loovutab Paul Hölscheri nimel oleva maja, mis asub Posti tänaval, Johan Barward Jürgensoni maja (nr. 514-I) ja Balthasar

Frieseli õuevärava (nr. 491) vahel, maaklerile Niclas Johan Schultz'ile.

- See sündis Tallinnas, sai kodanikuks 1717 kaupmehena ja suri 1768.a.; tema lesk, Anna Dorothea Meyer suri 1782. 9.05.1783 (NHB, 786-a) linnamaakleri Nicolaus Johan Schultzi nüüd surnud lese, proua Anna Dorothea Meyeri päranditombu haldaja, advokaat Bernhard Johan Meyer loovutab elamu, mis asub Posti tänaval, surnud Johan Höppeneri maja (nr. 514-I) ja surnud Gabriel Strickeri õuevärava (nr. 491) vahel, kaupmehele Johan Barward Höppener'ile.

- See pärines Paidest, sai Tallinna kodanikuks 1773 kaupmehena, oli Suurgildi vanemaks ja suri 1808. Tema esimeseks naiseks oli naaberkiinnistu (nr. 514-I) omaniku Johan Höppeneri tütar Catharina Elisabeth (+1782). Kinnistu nr. 514-II järgmised omanikud olid:

20.06.1852 - Wassily Iwanowič Issajew, 3. gildi kaupmees  
 11.10.1860 - Martin Rosenberg, kingsepp-meister  
 01.04.1905 - tema pärijad  
 21.12.1929 - omandatud kinnistute nr. 490 ja 491 omanike poolt ja liidetud ühise nr. 490 alla.